

Pengajian Am (900/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 43,974 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 51.02%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	5.32	8.37	6.71	13.40	8.10	5.26	3.86	4.75	5.87	8.84	29.51

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya berada pada tahap yang sederhana. Bagi Bahagian A, iaitu soalan struktur, sebahagian besar calon tidak dapat menjawab soalan dengan baik dan sesetengahnya menjawab sebahagiannya sahaja.

Bagi Bahagian B pula, iaitu soalan alih bentuk komunikasi (teks linear kepada teks bukan linear), kebanyakan calon dapat menentukan media yang perlu dihasilkan daripada teks yang diberikan dengan tepat. Namun demikian, sebilangan besar calon tidak menguasai teknik menghasilkan graf yang baik. Faktor kecuaiian menjadi sebab utama kebanyakan calon hilang markah walaupun telah menghasilkan media yang kelihatan baik. Penghasilan media secara keseluruhannya masih belum mencapai tahap kualiti yang diharapkan.

Bagi Bahagian C pula, iaitu soalan esei, sebilangan besar calon berupaya mengemukakan lima idea yang relevan dengan kehendak soalan. Walau bagaimanapun, huraian yang diberikan terhadap idea tersebut masih kurang jitu dan mantap. Bahkan, ramai calon kurang berupaya memberikan hujah secara ilmiah, sebaliknya memberikan jawapan berbentuk umum sahaja. Terdapat juga calon yang mengemukakan huraian tanpa memberikan idea yang jelas atau mengemukakan idea yang tidak relevan dengan kehendak soalan.

Dari segi bahasa, tahap penguasaan bahasa kebanyakan calon kurang memuaskan. Bahkan, terdapat calon yang tahap penguasaan bahasanya amat lemah. Pelbagai kesalahan bahasa dapat dikesan, seperti berkaitan dengan ejaan, tanda baca, struktur ayat, dan tatabahasa yang menyebabkan calon rata-rata hanya mendapat 1 markah bahasa sahaja. Terdapat juga calon yang tidak dapat membezakan antara bahasa lisan (percakapan) dengan bahasa surat (ilmiah) semasa menulis jawapan.

Dari segi perancangan, boleh dikatakan bahawa tidak ramai calon yang berbuat demikian, terutama dalam menjawab soalan esei (Bahagian C). Boleh dikesan ramai calon menjawab soalan secara spontan. Terdapat idea yang berulang, idea yang berkisar pada satu aspek soalan sahaja dan huraian yang berkisar pada satu idea sahaja di sepanjang jawapan yang dikemukakan. Selain itu, masih terdapat calon yang menulis lebih dari satu isi dalam satu perenggan dan menulis satu ayat untuk satu perenggan.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Soalan Struktur

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menyatakan empat usaha yang perlu dilaksanakan untuk membudayakan Penyelidikan dan Pembangunan (P&P) dalam kalangan rakyat di negara ini. Mutu jawapan calon bagi soalan ini adalah kurang memuaskan. Kebanyakan calon tidak berupaya mengemukakan idea bagi memenuhi kehendak tugas soalan dan menghasilkan jawapan yang tidak relevan dengan kehendak skema pemarkahan. Calon mungkin tidak dapat mengemukakan idea kerana tidak banyak pengalaman berkaitan dengan P&P. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon adalah, seperti mengadakan pertandingan reka cipta, meramaikan atau meningkatkan bilangan pelajar dalam aliran sains dan teknologi, mengadakan lawatan sambil belajar, memperbanyak pusat penyelidikan, menyediakan anugerah kepada pereka cipta, memperuntukkan dana yang mencukupi, menyediakan prasarana yang lengkap, dan memberikan pendedahan awal berkaitan reka cipta.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon mengemukakan dua prinsip Rukun Negara dan menjelaskan bagaimana rakyat Malaysia dapat merealisasikan prinsip tersebut. Mutu jawapan calon untuk soalan ini kurang memuaskan. Sungguhpun ramai calon berjaya mengemukakan dua prinsip Rukun Negara sebagaimana dikehendaki, tetapi mereka gagal dari segi menjelaskan bagaimana hendak merealisasikan prinsip-prinsip yang telah dikemukakan itu. Soalan berbentuk aplikasi seperti ini gagal dijawab dengan baik oleh calon mungkin disebabkan kurang pendedahan tentang pengaplikasian idea. Dalam pada itu, terdapat juga calon yang langsung tidak menjawab soalan ini walaupun untuk menjawab dua prinsip Rukun Negara. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah, seperti;

- (i) Kepercayaan kepada Tuhan – Rakyat Malaysia akan berpegang teguh kepada kepercayaan atau agama masing-masing.
- (ii) Kesetiaan kepada Raja dan Negara – Rakyat Malaysia akan sentiasa setia dan mentaati Yang di-Pertuan Agong dan pemimpin negara.
- (iii) Keluhuran Perlembagaan – Rakyat Malaysia akan sentiasa menghormati Perlembagaan Persekutuan yang menjadi sumber perundangan tertinggi dan rujukan penting semua pihak di Malaysia.
- (iv) Kedaulatan Undang-undang – Rakyat Malaysia akan mematuhi undang-undang agar keselamatan mereka lebih terjamin.
- (v) Kesopanan dan Kesusilaan – Rakyat Malaysia akan mengamalkan nilai-nilai murni dalam perhubungan antara satu sama lain.

Soalan 3(a)

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan dua strategi yang boleh dilaksanakan untuk menghadapi cabaran pertama dalam Wawasan 2020 berdasarkan maklumat yang diberikan. Soalan ini berkehendakkan calon mengingat akan cabaran Wawasan 2020 dan kemudian memikirkan dua strategi yang boleh dilaksanakan untuk menghadapi cabaran tersebut. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini tidak dapat memberikan idea yang memenuhi kehendak tugas soalan. Jawapan yang diberikan menunjukkan calon tidak menguasai aspek strategi ini. Antara strategi yang boleh dikemukakan oleh calon adalah, seperti:

- (i) Mewujudkan sekolah swasta – Para pelajar bersama-sama di bawah satu bumbung tanpa mengira kaum atau agama dan sama-sama berkongsi kemudahan asas.
- (ii) Menyertai Program Latihan Khidmat Negara – Semua remaja lepasan Sijil Pelajaran Malaysia digalakkan menyertai program ini dengan hasrat mewujudkan integrasi antara peserta atau saling berinteraksi atau bekerjasama atau bertoleransi ke arah perpaduan negara.
- (iii) Mempelbagaikan komposisi kaum dalam sektor pekerjaan – Dalam sesebuah jabatan atau organisasi, tidak hanya diberi tumpuan kepada kaum tertentu sahaja.
- (iv) Melaksanakan Program Rancangan Integrasi Murid Untuk Perpaduan (RIMUP) – Kegiatan peringkat sekolah dan antara sekolah yang melibatkan semua kaum.
- (v) Mengadakan program kemasyarakatan – Penyertaan anggota masyarakat dalam program yang boleh meningkatkan kerjasama.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menyatakan tiga tujuan Dasar Penswastaan diperkenalkan. Sebahagian besar calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Bagi calon yang cuba menjawab pula, ramai yang mengemukakan jawapan yang salah atau memberikan jawapan yang tidak memenuhi kehendak skema pemarkahan menyebabkan mereka gagal memperoleh markah yang baik. Hal ini mungkin kerana calon kurang bersedia untuk soalan Dasar Penswastaan. Terdapat juga segelintir calon yang tidak dapat membezakan antara Dasar Penswastaan dengan Dasar Pensyarikatan. Jawapan yang sepatutnya calon berikan adalah, seperti menggalakkan pertumbuhan ekonomi dan kekesanan negara, mengagihkan sumber dan kecekapan atau pembahagian sumber serta kecekapan, dan mempercepat pencapaian matlamat Dasar Ekonomi Baru.

BAHAGIAN B: Soalan Alih Bentuk Komunikasi

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon menyediakan graf yang sesuai untuk menunjukkan pembahagian guna tenaga mengikut industri terpilih pada tahun 2011 dan tahun 2012. Carta yang dianggap sesuai bagi soalan ini ialah carta pai berbanding. Sebahagian besar calon telah memilih untuk menjawab soalan ini dan sebahagian besar juga telah memilih untuk menghasilkan carta yang dikehendaki. Walau bagaimanapun, hanya sebilangan kecil calon sahaja berjaya menghasilkan jawapan sebagaimana dikehendaki dan memperoleh markah yang cemerlang. Ramai calon gagal memperoleh markah yang baik kerana kesilapan teknikal dan kecuiaan mengisi maklumat yang diperlukan. Antara kesilapan teknikal yang ketara ialah saiz carta pai yang tidak sama, kedudukan petunjuk dan sumber yang tidak tepat. Antara kecuiaan mengisi maklumat pula ialah tidak menulis tajuk dengan tepat, tiada jumlah besar pada carta pai atau menulisnya tanpa unit, salah menulis label atau tiada label, dan salah menulis nilai.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menyediakan carta yang sesuai untuk menunjukkan bilangan pelawat tempatan dan pelawat luar negara yang mengunjungi taman laut di negeri-negeri terpilih di Malaysia dari tahun 2007 hingga tahun 2009. Jawapan yang tepat ialah graf bar piramid atau bar cermin. Tidak ramai calon yang memilih untuk menjawab soalan ini. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini tidak memperoleh markah yang baik. Hal ini demikian disebabkan kesilapan teknik dan kecuiaan maklumat ataupun telah menghasilkan graf yang salah.

BAHAGIAN C: Soalan Esei

Soalan 7

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan kelemahan yang terdapat dalam kalangan tenaga kerja Malaysia dan langkah-langkah yang perlu dilaksanakan dalam usaha meningkatkan keupayaan mereka. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah kurang memuaskan. Kebanyakan calon yang memilih untuk menjawab soalan ini tidak dapat mengemukakan idea yang bernas dan relevan dengan huraian yang baik. Bahkan, ramai calon hanya mengemukakan dua atau tiga idea sahaja dan lebih kepada sekadar menggambarkan imaginasi mereka. Calon gagal menghuraikan kelemahan secara spesifik, sebaliknya hanya menulis secara umum sahaja. Hal ini mungkin disebabkan calon tidak mempunyai pengalaman alam kerja atau mungkin mereka kurang memberikan perhatian terhadap perbincangan yang terdapat dalam media mengenai masalah berkaitan tenaga kerja Malaysia. Antara jawapan kelemahan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah kelemahan penguasaan teknologi, kelemahan teknikal, kurang kemahiran komunikasi, sikap pekerja yang negatif, dan kekurangan latihan. Manakala langkah penyelesaian yang boleh diutarakan oleh calon ialah meningkatkan pendidikan berasaskan TVET, memperbanyak kursus atau latihan program yang sistematik atau teratur atau sesuai, meningkatkan inovasi dan kreativiti, mewujudkan kerjasama antara sektor awam dan sektor swasta, mengadakan kaunseling atau sesi motivasi, dan menyediakan ganjaran atau insentif kepada pekerja.

Soalan 8

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan pernyataan bahawa sistem pendidikan menjadi landasan yang paling berkesan untuk memperkukuh perpaduan antara kaum di Malaysia. Soalan ini merupakan soalan yang popular dalam kalangan calon memandangkan topiknya adalah berkaitan pendidikan dan perpaduan. Namun, tidak ramai yang memperoleh markah yang baik kerana tersalah tafsir soalan. Ramai calon keliru dengan menganggap sistem pendidikan sebagai satu idea yang wajib dihuraikan dan kemudiannya memberikan empat idea yang lain, yang tiada kaitan dengan sistem pendidikan. Dalam pada itu, terdapat juga calon yang mengemukakan idea yang kurang tepat dan huraian yang lemah. Jawapan yang sepatutnya untuk soalan ini ialah Bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar, aktiviti kokurikulum, pelajar dari pelbagai kaum belajar di sekolah yang sama, mata pelajaran yang boleh memupuk perpaduan diutamakan, sekolah wawasan, guru sekolah daripada pelbagai kaum, dan penglibatan ibu bapa dalam sistem atau institusi pendidikan.

Bahasa Melayu (910/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 27,412 calon. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 61.81%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.57	5.85	5.06	9.25	11.47	8.36	13.25	4.44	8.75	3.95	21.08

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	B	11	A	21	B
2	C	12	A	22	B
3	D	13	D	23	B
4	D	14	C	24	C
5	B	15	A	25	B
6	D	16	A	26	A
7	C	17	D	27	D
8	B	18	C	28	C
9	A	19	C	29	C
10	A	20	A	30	A

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam Bahagian A bagi penggal ini adalah sederhana. Terdapat 17 orang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 30 markah. Terdapat 90 orang calon yang mendapat markah yang terendah, iaitu 0 markah.

Calon mendapati bahawa soalan 11, 16, 23, dan 30 merupakan soalan beraras mudah kerana lebih 70 peratus calon dapat menjawabnya dengan betul. Soalan-soalan yang lain merupakan soalan yang sederhana bagi calon.

Komen soalan demi soalan

Soalan 19

Soalan ini memerlukan calon mengenal pasti ayat yang mengandungi binaan seperti yang berikut:

Kata bantu + kata adjektif + kata adjektif

Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah C, iaitu: Adik saya tetap riang gembira walaupun letih.

Sebanyak 66.8 peratus calon yang berprestasi tinggi memilih opsiyen C sebagai jawapan. Namun demikian, terdapat sebanyak 15.9 peratus calon yang berprestasi tinggi memilih distraktor A sebagai jawapan, iaitu: Buah nangka itu belum masak benar. Jawapan ini tidak tepat kerana kata 'benar' dalam ayat tersebut bukan merupakan kata adjektif, sebaliknya ia merupakan kata tugas.

Respons calon terhadap soalan-soalan lain dalam bahagian A memuaskan.

BAHAGIAN B: Struktur

Komen am

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab semua soalan yang diberikan. Secara keseluruhan, prestasi calon dalam Bahagian B adalah amat sederhana. Hal ini dikatakan demikian kerana sebahagian besar calon mendapat markah yang rendah untuk bahagian ini. Ada segelintir calon yang cemerlang yang dapat menjawab soalan dengan tepat dan memperoleh markah yang baik. Terdapat juga calon yang tidak mendapat sebarang markah. Kelemahan calon yang ketara ialah calon gagal memberikan jawapan yang bertepatan dengan kehendak soalan. Calon tidak teliti dan masih mengagak-agak dalam memberikan jawapan. Di samping itu, ada calon yang membiarkan ruang jawapan yang disediakan itu kosong. Hal ini menunjukkan bahawa calon berkenaan langsung tidak mencuba untuk menjawab soalan tersebut. Selain itu, ramai juga calon yang cuba menjawab tetapi jawapan yang diberikan itu salah. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah.

Calon berprestasi tinggi membuat persediaan secukupnya untuk menghadapi peperiksaan. Mereka dapat menjawab soalan dengan tepat. Oleh hal yang demikian, mereka memperoleh markah yang tinggi dalam bahagian ini. Calon yang lemah nyata sekali tidak bersedia dan tidak mempunyai pengetahuan yang mencukupi tentang aspek tatabahasa. Kesannya, mereka tidak dapat memberikan jawapan yang tepat, walaupun ada soalan yang dikemukakan berada pada aras mudah.

Punca kelemahan calon yang nyata sekali ialah mereka tidak mempunyai pengetahuan yang mencukupi tentang aspek tatabahasa. Calon sukar untuk mengingat sesuatu istilah dengan tepat. Hal ini menyebabkan mereka menggunakan istilah-istilah yang tidak wujud dan tidak bermakna. Ia dapat dilihat dalam kebanyakan jawapan calon. Mereka menjawab secara sembarangan dan memberikan jawapan berdasarkan apa-apa sahaja yang diingati oleh mereka secara spontan. Ada juga calon yang memberikan jawapan secara

tidak serius. Jawapan tersebut nyata salah, dan hal ini menyebabkan calon tidak memperoleh sebarang markah.

Calon juga didapati tidak membaca soalan dengan teliti. Selain itu, ada juga calon yang tidak memahami maksud istilah dalam pernyataan soalan, seperti frasa endosentrik, frasa eksosentrik, dan analisis konstituen terdekat. Kesannya, mereka memberikan jawapan yang tidak menepati kehendak soalan. Dari segi binaan ayat dalam jawapan, kebanyakannya adalah tidak gramatis. Ramai calon tidak dapat membina ayat yang betul dari segi tatabahasa, dan tepat dari segi maknanya.

Komen soalan demi soalan

Soalan 31

Soalan 31 terbahagi kepada tiga, iaitu 31(a), 31(b), dan 31(c). Soalan 31 (a) menghendaki calon menamakan bentuk kata bagi tiga perkataan yang diberikan dalam soalan, iaitu (i) Beritahu, (ii) Lajak, dan (iii) Keruping. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah (i) Kata majmuk, (ii) Kata tunggal, dan (iii) Kata terbitan. Ramai calon dapat menamakan bentuk kata dengan tepat bagi ketiga-tiga perkataan yang diberikan dalam soalan. Namun demikian, calon yang lemah ternyata keliru dengan penggunaan istilah “bentuk kata”. Mereka memberikan istilah yang tidak tepat untuk bentuk kata, misalnya “kata imbuhan”, “kata morfologi”, “kata akronim”, “kata bilangan”, “kata tugas”, “kata hubung”, “kata tugas imbuhan”, dan “kata seru”. Ada juga calon yang menamakannya sebagai “kata nama”, “kata kerja”, “kata adjektif”, “kata sendi nama”, dan “kata nama khas”. Selain itu, calon juga menulis jawapan dengan tidak lengkap, contohnya, mereka memberikan istilah “tunggal”, “terbitan”, dan “majmuk”. Hal ini menyebabkan calon tidak memperoleh sebarang markah, kerana jawapan sepatutnya ditulis dengan lengkap, iaitu “kata majmuk”, “kata tunggal”, dan “kata terbitan”.

Soalan 31(b) memerlukan calon memberikan imbuhan yang sesuai untuk perkataan (i) Beritahu dan (ii) Lajak. Jawapan yang tepat untuk soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (i) Memberitahu/diberitahu/pemberitahu/pemberitahuan/memberitahukan/beritahukan/diberitahukan
- (ii) Terlajak/melajak/lajakan/lajakkan/melajakkan/dilajakkan

Calon juga boleh memberikan jawapan dalam bentuk imbuhan, misalnya,

- (i) men-, me-...-kan, pem-, pem-...-an, di-, dan di-...-kan
- (ii) ter-, me-, me-...-kan, -an, -kan, di-...-kan

Ramai calon dapat memberikan imbuhan yang betul bagi kedua-dua perkataan tersebut. Namun demikian, ada juga calon yang memberikan imbuhan yang salah, misalnya, mereka memberikan imbuhan “ber-”, “ke-...-an”, dan “te-” untuk perkataan “lajak”. Ada juga calon yang memberikan imbuhan untuk perkataan “keruping”, sedangkan soalan hanya meminta calon memberikan imbuhan untuk perkataan “beritahu” dan “lajak”. Selain itu, ada calon yang memberikan jawapan “imbuhan refleksif” dan “imbuhan kausatif”, bukannya memberikan imbuhan yang sesuai untuk perkataan tersebut. Hal ini menyebabkan mereka tidak memperoleh sebarang markah.

Soalan 31(c) memerlukan calon membina satu ayat bagi setiap perkataan (i) Beritahu dan (ii) Lajak yang telah diberikan imbuhan dalam jawapan 31(b). Antara jawapan yang tepat untuk soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (i) (a) Dia diberitahu bahawa dia telah berjaya.

- (b) Hal itu telah diberitahukan oleh ibunya kepada kami.
  - (c) Dia diminta memberitahukan hal sebenar kepada pihak berkuasa.
  - (d) Nama pemberitahu maklumat akan dirahsiakan.
  - (e) Notis pemberitahuan tentang taklimat itu telah disebarkan.
  - (f) Kami telah memberitahu ketua tentang masalah itu.
  - (g) Beritahukan hal itu kepadanya sekarang.
- (ii) (a) Dia selalu terlajak cakap.
  - (b) Produk kecantikan itu terlajak laris di pasaran.
  - (c) Tumpuan fikirannya melajak kepada hal yang bukan-bukan.
  - (d) Dia melajakkan keretanya jauh ke depan.
  - (e) Lajakkan perahu itu supaya jauh dari tebing.

Ada calon yang dapat membina ayat yang gramatis dengan menggunakan perkataan yang diberikan imbuhan dalam soalan 31(b). Namun demikian, terdapat ayat yang dibina oleh calon tidak tepat atau tidak gramatis, contohnya seperti yang berikut:

- (i) (a) *Dia memberitahu hal itu.
  - (b) *Guru memberitahukan pelajar keputusan ujian.
  - (c) *Guru belum memberitahu tentang hal itu.
- (ii) (a) *Orang tua itu sudah terlajak usia.
  - (b) *Bas persiaran itu terlajak di persimpangan jalan.
  - (c) *Dia telah terlajak memberitahu hal itu kepada kami.
  - (d) *Adik terlajak masuk ke bilik kakak.
  - (e) *Adik terlajak bangun pagi tadi.
  - (f) *Kakak terlajak sehingga dimarahi oleh ayah.
  - (g) *Lelaki itu sudah terlajak kerana belum kahwin.
  - (h) *Aku adalah satu-satunya lelaki yang lajak di kampung mereka.

Selain itu, ada calon yang membina ayat dengan tidak menggunakan perkataan yang diminta, sebaliknya mereka menggunakan imbuhan yang diberikan sahaja. Ada juga calon yang membina ayat tanpa mengikut turutan soalan, misalnya mereka membina ayat yang mengandungi perkataan “lajak” untuk soalan 31(c)(i) manakala ayat yang mengandungi perkataan “beritahu” dijadikan jawapan untuk soalan 31(c)(ii). Hal ini menyebabkan calon tidak memperoleh sebarang markah, walaupun ayat yang dibina itu gramatis.

Soalan 32

Soalan ini memerlukan calon menamakan jenis kata tugas yang bercetak tebal dalam setiap ayat yang diberikan, iaitu:

- (a) Pembesar itu **pernah** datang ke Malaysia.
- (b) Mulai tahun ini, nilai mata wang negara itu **makin** kukuh.
- (c) **Memang** dari dahulu lagi dia suka berjenaka.
- (d) **Setiap** peserta dikehendaki melaporkan diri di bilik urus setia.

Jawapan yang sepatutnya untuk soalan ini ialah

- (a) Kata bantu
- (b) Kata penguat
- (c) Kata penegas
- (d) Kata bilangan

Calon yang berprestasi tinggi dapat menamakan keempat-empat kata tugas tersebut dengan tepat. Bagi calon yang sederhana pula, kebanyakan jawapan mereka hanya tepat untuk (a) dan (b). Calon yang lemah memberikan istilah yang tidak wujud dalam tatabahasa, misalnya istilah “kata tugas waktu”, “kata penegas keadaan”, “kata tugas keterangan”, “kata tugas pelengkap”, “kata tugas penerang”, “kata tugas akhiran”, “kata tugas apitan”, “kata tugas komplemen”, “kata tugas relatif”, “kata tugas bantu”, dan “kata tugas bilangan”. Ada juga calon yang memberikan nama kelompok kata tugas sebagai jawapan, misalnya “kata penghubung ayat”, “kata prafrasa”, “kata pascakata”, dan “kata praklausa”. Selain itu, ada calon yang meneka jawapan, iaitu dengan memberikan dua jawapan, contohnya, “kata penguat” dan “kata bantu” bagi (a). Ada juga calon yang memberikan jawapan secara tidak serius, misalnya mereka memberikan jawapan “kata tugas *happening*”, “kata tugas *everyone*”, “kata tugas *down*”, dan “kata tugas *always*”. Jawapan sebegini jelas salah dan calon tidak diberikan sebarang markah.

Soalan 33

Soalan ini memerlukan calon membina satu frasa yang terdiri daripada setiap binaan yang berikut:

- (a) Kata bantu + kata kerja + penerang
- (b) Kata nama inti + penerang + keterangan

Contoh jawapan yang tepat untuk soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (a) sedang berjaja kain/akan berkebum sayur/masih berjaja buah
- (b) baju batik dari Terengganu/buku latihan di dalam laci

Hanya sebilangan kecil calon dapat memberikan jawapan yang tepat untuk soalan ini. Kebanyakan calon hanya dapat memberikan kata bantu dan kata kerja, namun mereka tidak dapat memberikan penerang. Calon juga kebanyakannya memberikan jawapan dalam bentuk ayat, dan bukannya frasa. Hal ini dikatakan demikian kerana mereka tidak membaca soalan dengan teliti. Kelemahan calon yang lain ialah mereka tidak dapat mengenal pasti kata kerja yang boleh menerima penerang, iaitu kata kerja aktif tak transitif tanpa pelengkap.

Calon juga tidak menyedari bahawa penerang mestilah terdiri daripada kata nama, boleh digugurkan, dan tidak boleh berfungsi sebagai objek. Bagi soalan (b), calon tidak dapat membezakan penerang, objek, dengan keterangan. Oleh itu, ada antara mereka yang memberikan jawapan “adik sedang membasuh baju” dan “mereka makan roti”, sedangkan kedua-dua jawapan ini jelas menunjukkan bahawa kata nama yang hadir selepas kata kerja itu berfungsi sebagai objek, bukannya penerang.

Selain itu, ada calon yang tidak dapat membezakan ayat dengan frasa. Sesetengah calon memberikan jawapan “Adik Imran cerdik”, “Rumah teres itu kepunyaan Encik Azman”, dan “Dia merupakan penjenayah yang paling dikehendaki”. Calon menganggap bahawa jawapan tersebut merupakan frasa, sedangkan ia merupakan ayat. Ada juga calon yang memberikan istilah sebagai jawapan, misalnya “ikan air tawar”, “kipas angin meja”, “telefon mini pintar”, dan “rumah teres dua tingkat”. Kesemua istilah ini tidak menepati kehendak soalan kerana istilah merupakan kata majmuk, bukannya frasa. Oleh itu, calon mendapat 0 markah.

Soalan 34

Soalan ini terbahagi kepada dua, iaitu 34(a) dan 34(b), berdasarkan ayat yang diberikan dalam rangsangan soalan:

Hutan hujan tropika semakin berkurangan di kebanyakan bahagian dunia kerana aktiviti penebangan hutan.

Soalan 34(a) memerlukan calon memberikan satu contoh frasa endosentrik dan satu contoh frasa eksosentrik yang terdapat dalam ayat yang diberikan. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah:

- (i) Frasa endosentrik: hutan hujan tropika/semakin berkurangan/kebanyakan bahagian dunia/aktiviti penebangan hutan
- (ii) Frasa eksosentrik: di kebanyakan bahagian dunia/kerana aktiviti penebangan hutan

Kebanyakan calon dapat memberikan contoh frasa endosentrik dengan betul. Namun demikian, ada juga calon yang memberikan contoh klausa, bukannya frasa. Contoh jawapan yang diberikan oleh calon ialah “hutan hujan tropika semakin berkurangan” dan “di kebanyakan bahagian dunia”. Bagi contoh frasa eksosentrik pula, ramai calon memberikan jawapan yang tidak lengkap. Contohnya, calon hanya menulis “kebanyakan bahagian dunia”, dengan meninggalkan kata sendi nama “di” dan “aktiviti penebangan hutan”, tanpa menulis kata sendi nama “kerana”. Tanpa kata sendi nama, binaan itu menjadi frasa nama. Ada calon yang memberikan jawapan secara sebahagian sahaja, misalnya “kebanyakan bahagian”, “bahagian dunia”, dan “aktiviti penebangan”. Ada juga calon yang hanya menulis kata sendi nama “di”. Selain itu, ada calon yang langsung tidak mematuhi arahan soalan, iaitu dengan memberikan contoh frasa yang dibina oleh mereka sendiri.

Soalan 34(b) memerlukan calon menyatakan bentuk ayat yang diberikan. Jawapan untuk soalan ini ialah ayat tunggal. Ramai calon menyatakan bahawa ayat ini merupakan ayat majmuk. Hal ini disebabkan mereka menganggap bahawa kata “kerana” dalam ayat itu berfungsi sebagai kata hubung, sedangkan ia juga boleh berfungsi sebagai kata sendi nama. Ada juga calon yang memberikan jawapan seperti “ayat penyata”, “ayat majmuk keterangan”, “ayat penerang”, “ayat aktif transitif tanpa pelengkap”, “ayat yang mengalami pendepanan frasa sendi nama”, dan “ayat campuran”. Selain itu, ada calon yang memberikan jawapan dalam bentuk rumus binaan, iaitu KN + keterangan + KK. Jawapan sebegini nyata salah dan calon diberikan 0 markah.

Soalan 35

Soalan ini memerlukan calon menyatakan dua perbezaan antara ayat dasar dengan ayat tunggal. Jawapan yang sepatutnya untuk soalan ini adalah seperti yang berikut:

<i>Bil.</i>	<i>Ayat dasar</i>	<i>Ayat tunggal</i>
(a)	Terbina dalam susunan biasa	Boleh terbina sama ada dalam susunan biasa atau susunan songsang
(b)	Hanya terdiri daripada ayat penyata	Boleh terdiri daripada ayat jenis lain, iaitu ayat tanya, ayat perintah, dan ayat seruan
(c)	Terdiri daripada ayat aktif sahaja	Boleh juga berbentuk ayat pasif
(d)	Mesti terdiri daripada klausa lengkap	Boleh juga berbentuk klausa tak lengkap
(e)	Subjek ayat hanya terdiri daripada frasa nama	Subjek ayat boleh juga terdiri daripada frasa lain selain frasa nama

Hanya segelintir calon dapat memberikan jawapan yang tepat untuk soalan ini. Kelemahan calon yang ketara ialah mereka memberikan jawapan yang bukan dalam bentuk ayat atau klausa, sebaliknya mereka hanya menamakan jenis ayat yang dikategorikan sebagai ayat dasar atau ayat tunggal. Contohnya, calon memberikan jawapan “ayat aktif” atau “ayat penyata” untuk ayat dasar, dan “ayat pasif” atau “ayat yang lain” untuk ayat tunggal. Jawapan seperti ini tidak diterima.

Selain itu, calon juga cenderung untuk memberikan ciri yang salah sama sekali, iaitu ciri yang tidak membawa apa-apa makna. Contohnya, “ayat dasar ialah unsur bahasa yang boleh diperluas”, “ayat tunggal tidak boleh diperluas”, “ayat dasar ialah ayat yang tidak boleh menerima imbuhan”, “ayat tunggal boleh menerima imbuhan”, “ayat dasar ialah morfem bebas yang mempunyai makna”, “ayat tunggal mempunyai makna yang fleksibel”, “ayat dasar ialah dasar kepada kata akar”, dan “ayat tunggal ialah ayat yang menjadi kata dasar”. Ciri perbezaan yang diberikan oleh calon bukan sahaja salah, malah tidak berpadanan. Contohnya, “ayat dasar mempunyai pola tertentu manakala ayat tunggal dimulai dan diakhiri oleh kesenyapan”, “ayat dasar digunakan sebelum kata dalam ayat manakala ayat tunggal boleh berdiri sendiri tanpa imbuhan”, dan “ayat dasar terdiri daripada ayat penyata manakala ayat tunggal terdiri daripada ayat pasif”.

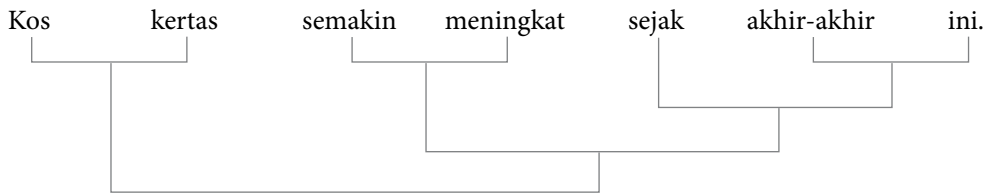
Jawapan yang diberikan oleh calon jelas menunjukkan bahawa mereka tidak mempunyai pengetahuan yang mencukupi tentang ayat dasar dan ayat tunggal. Di samping itu, ada juga calon yang membina ayat dasar dan ayat tunggal, bukannya menunjukkan perbezaannya. Hal ini jelas menunjukkan bahawa calon tidak membaca soalan dengan teliti sebelum menjawabnya.

Soalan 36

Soalan ini memerlukan calon menunjukkan hubungan antara unsur yang membina ayat yang diberikan berdasarkan analisis konstituen terdekat. Ayat yang diberikan adalah seperti yang berikut:

Kos kertas semakin meningkat sejak akhir-akhir ini.

Jawapan yang sepatutnya untuk soalan ini ialah:

Kebanyakan calon hanya mampu memperoleh dua markah daripada tiga markah yang diperuntukkan untuk soalan ini. Mereka hanya dapat mengenal pasti hubungan terdekat untuk frasa pertama dan frasa kedua dalam ayat yang diberikan, dan menunjukkan hubungan tersebut dengan teknik yang betul. Kebanyakan calon tidak dapat menunjukkan analisis terdekat bagi frasa ketiga, iaitu frasa “sejak akhir-akhir ini”. Calon melihat hubungan terdekat itu adalah antara “sejak” dengan “akhir-akhir”, kemudian barulah dengan “ini”.

Kelemahan calon yang nyata ialah calon tidak dapat membezakan analisis konstituen terdekat dengan rajah pohon. Ramai calon yang melukis rajah pohon untuk soalan ini dan mereka tidak memperoleh sebarang markah. Ada juga calon yang melukis carta bar. Ada segelintir calon yang salah teknik dalam melukis unsur terdekat, misalnya mereka melukis garis-garis hubungan itu di sebelah atas frasa, menggunakan tanda “+”, dan menggunakan tanda “( )”. Selain itu, ada juga calon yang membuat huraian dari segi semantik tentang frasa-frasa yang terdapat dalam ayat yang diberikan. Contoh jawapan calon yang sedemikian ialah “Oleh sebab permintaan terhadap kertas bertambah, bahan mentah untuk membuat kertas berkurang, maka kos kertas meningkat. Ini berlaku sejak kebelakangan ini. Penggunaan kertas berlebihan – peningkatan permintaan – bahan terhad.”

Soalan 37

Soalan ini memerlukan calon menganalisis kesalahan bahasa berdasarkan petikan yang diberikan. Calon hanya perlu menyenaraikan tiga kesalahan bahasa, menjelaskan sebab kesalahan, dan menulis pembedulannya.

Kesalahan pertama yang terdapat dalam petikan ialah perkataan ‘panaroma’. Kesalahan ini merupakan kesalahan ejaan. Pembedulannya ialah ‘panorama’. Hanya sebilangan kecil calon dapat mengesan kesalahan ini dan membuat pembedulannya. Kumpulan calon ini kebanyakannya memperoleh tiga markah.

Kesalahan kedua yang terdapat dalam petikan ialah ‘Hal ini demikian kerana’. Kesalahan ini adalah kerana klausa bebas dalam ayat majmuk itu tidak lengkap kerana tidak mempunyai predikat. Kata ‘demikian’ merupakan adverba/keterangan kepada predikat, dan ia tidak boleh berfungsi sebagai predikat. Pembedulannya ialah ‘Hal ini dikatakan demikian kerana’. Tidak ramai calon dapat mengesan kesalahan ini.

Kesalahan ketiga dalam petikan ialah ‘di dalam kehidupan’. Kesalahan ini adalah kerana frasa sendi nama ‘di dalam’ digunakan untuk merujuk ruang yang ada sempadan atau jarak, sedangkan dalam ayat tersebut, ‘kehidupan’ merupakan sesuatu yang abstrak dan tidak mempunyai sempadan atau jarak. Pembedulannya ialah ‘dalam kehidupan’. Ramai calon dapat mengesan kesalahan ini dan membuat pembedulannya.

Kesalahan keempat yang terdapat dalam petikan ialah ‘saling berkait antara satu sama lain’. Kesalahan ini adalah kerana lewah. Kata ‘saling’ sudah membawa maksud ‘satu sama lain’. Pembedulannya ialah ‘saling berkait’ atau ‘antara satu sama lain’. Tidak ramai calon dapat mengesan kesalahan ini.

Kesalahan kelima yang terdapat dalam petikan ialah ‘perlulah kerajaan kita pulihara’. Kesalahan ini merupakan kesalahan struktur ayat pasif kata ganti nama diri orang ketiga. Pembedulannya ialah ‘perlulah dipelihara oleh kerajaan kita’. Ramai calon dapat mengesan kesalahan ini dan membuat pembedulannya.

Prestasi calon untuk soalan ini adalah sederhana. Calon hanya dapat mengenal pasti dua kesalahan dan membuat pembetulannya. Kesalahan yang dapat dikesan oleh kebanyakan calon ialah kesalahan pertama, kedua, dan kelima. Walau bagaimanapun, ramai calon tidak dapat menjelaskan sebab kesalahan dan membuat pembetulannya. Hal ini menyebabkan calon tidak mendapat markah penuh untuk soalan ini.

Walaupun terdapat lima kesalahan bahasa (sepatutnya hanya tiga kesalahan) dalam petikan yang diberikan, ramai calon gagal mengenal pasti kesalahan itu, seterusnya membuat pembetulan. Kelemahan calon yang jelas adalah selain tidak dapat mengenal pasti kesalahan dengan tepat dan jelas, mereka juga tidak mampu menjelaskan sebab kesalahan. Ramai calon yang membiarkan ruang jawapan itu kosong. Ada calon yang memberikan sebab yang sama untuk semua kesalahan, iaitu 'tidak sesuai', 'tidak mematuhi tatabahasa' atau hanya menyebutkan jenis kesalahan, misalnya 'kesalahan ayat', 'kesalahan kata', dan 'kesalahan frasa'. Terdapat juga calon yang memberikan sebab kesalahan dengan menggunakan istilah yang salah, misalnya untuk kesalahan ayat pasif kata ganti nama diri orang ketiga, mereka menyatakan sebab kesalahannya ialah 'kesalahan menggunakan kata kerja, sepatutnya kata kerjanya ialah "memulihara". Untuk kesalahan frasa 'di dalam kehidupan' pula, calon menyatakan sebab kesalahannya ialah 'kesalahan dua kata hubung digunakan serentak'.

Selain itu, ada calon yang menulis semula frasa tertentu dalam teks tanpa menandakan bahagian yang salah secara khusus dan apabila dirujuk pada bahagian pembetulan, didapati jawapan calon tidak berkaitan dengan bahagian yang sebenarnya salah. Ada pula calon yang menulis bahagian yang salah itu dengan tidak lengkap, contohnya kesalahan 'saling berkaitan antara satu sama lain' hanya ditulis 'saling berkait'. Frasa 'saling berkait' merupakan binaan frasa yang betul. Hal ini menyebabkan calon tidak memperoleh markah. Bagi kesalahan ayat pasif kata ganti nama diri orang ketiga 'perlu kerajaan kita pulihara', ia dapat dikesan oleh calon. Namun demikian, pada bahagian pembetulan, calon mengubah ayat berkenaan kepada ayat aktif transitif. Hal ini menunjukkan bahawa mereka seolah-olah tidak tahu tentang kesalahan sesuatu binaan itu dengan tepat, dan tidak mampu untuk menjelaskan sebab kesalahannya. Kelemahan calon yang lain ialah mereka menulis semula binaan yang salah sebagai jawapan untuk pembetulan, bukannya menulis binaan yang betul. Kesilapan begini menyebabkan calon tidak memperoleh sebarang markah.

Ada segelintir calon yang menyenaraikan kesalahan lebih daripada tiga dengan harapan bahawa ada antaranya merupakan jawapan yang betul. Hal ini menunjukkan bahawa calon tidak pasti jawapan yang sebenarnya. Walaupun kesalahan yang dikenal pasti dan disenaraikan sebagai jawapan keempat adalah betul, jawapan calon tidak akan disemak dan tidak akan diberikan sebarang markah kerana calon sepatutnya hanya mengenal pasti tiga kesalahan.

Bahasa Arab (913/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,567 calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 48.06% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	6.70	2.81	5.30	5.30	8.93	7.28	11.74	4.79	4.15	4.98	38.03

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon pada penggal ini adalah baik. Terdapat seorang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 56 markah daripada markah penuh 70 markah dan seorang calon yang memperoleh markah terendah, iaitu dua markah.

Secara umumnya, prestasi calon dalam bahagian pemahaman, karangan, dan tatabahasa adalah lemah. Dua soalan, iaitu soalan 1 dan 9 ialah soalan yang beraras mudah. Bagi soalan 2, 3, 4, dan 5 pula ialah soalan aras sederhana, manakala soalan 6, 7, dan 8 ialah soalan aras sukar.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN I: Kefahaman

Soalan 1

Soalan (a), (b), (c), dan (d), menghendaki calon mengemukakan jawapan berdasarkan teks yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawabnya dengan baik. Terdapat juga sebilangan kecil calon yang menjawab dengan menggunakan gaya bahasa teks yang diberikan, tidak menggunakan gaya bahasa sendiri. Hal ini demikian kerana calon tersebut lemah dalam bidang nahu dan saraf. Soalan (e) ialah soalan aras tinggi yang memerlukan calon memahami dengan baik maksud perkataan berkenaan dan membina ayat yang lengkap dengan menggunakan perkataan tersebut. Kebanyakan calon hanya dapat menjawab dua daripada empat perkataan yang dikemukakan. Hal ini demikian kerana calon tidak dapat memahami maksud perkataan tersebut selain lemah dalam pembinaan ayat. Calon sepatutnya memastikan sama ada perkataan yang diberikan itu dalam bentuk kata nama terbitan, kata sifat, atau kata kerja. Kemudian calon perlu menyesuaikan dengan ayat yang hendak dibina.

BAHAGIAN II: Karangan

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menyatakan kesan buruk filem aksi ganas terhadap remaja. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka hanya menerangkan judul atau tajuk filem yang ditonton oleh orang awam secara umum. Hal ini demikian kerana calon tidak faham kehendak soalan selain tidak menguasai perbendaharaan kata. Calon sepatutnya mengenal pasti beberapa contoh filem aksi ganas dan menyatakan kesannya terhadap remaja, sama ada dari segi pakaian, gaya percakapan, tingkah laku, dan sebagainya.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon menerangkan kaedah mendidik remaja agar terhindar daripada dadah. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat memberikan isi dan idea yang tepat, jelas, dan konkrit. Antara jawapan yang diberikan calon ialah remaja perlu diberikan didikan agama, pendedahan tentang bahaya dadah, dan penerangan mengenai cara memilih kawan dengan betul. Namun demikian, terdapat juga calon yang hanya menerangkan kesan pendidikan terhadap remaja secara umum. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam perbendaharaan kata.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menerangkan punca kelemahan dan perpecahan umat Islam serta cara mengatasinya. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan betul. Kelemahan yang ketara ialah calon gagal mengemukakan isi secara tepat selain tidak memahami beberapa perkataan yang terdapat dalam soalan. Kebanyakan calon mengemukakan isi mengenai kehidupan orang-orang Islam yang semakin berpecah dan saling berbalah tanpa menyatakan cara mengatasinya.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon menulis satu surat kiriman kepada seorang sahabat baiknya. Calon dikehendaki memberitahu kejayaannya dalam peperiksaan dan menyatakan hasratnya untuk meneruskan pelajarannya di universiti awam. Jawapan yang perlu dinyatakan oleh calon adalah berformatkan surat kiriman tidak rasmi dan menyatakan sekurang-kurangnya dua isi penting, iaitu; calon menulis surat kepada sahabat baiknya dan memberitahu kejayaannya dalam peperiksaan dan menyatakan hasratnya untuk meneruskan pelajarannya di universiti awam. Kekuatan jawapan calon dalam soalan ini ialah calon dapat menulis esei berformatkan surat kiriman tidak rasmi dengan baik. Kebanyakan calon memilih soalan ini dengan anggapan bahawa ia soalan mudah, tetapi masih ramai calon yang tidak dapat memahami tugas sebenar yang dikehendaki oleh soalan ini, menyebabkan ada surat kiriman yang ditulis terkeluar dari tajuk dan kehendak sebenar tugas soalan. Kelemahan calon dalam menjawab soalan ini ialah mereka tidak memahami tugas sebenar soalan dan tidak berkemahiran menukar ayat atau gaya bahasa yang dikemukakan dalam soalan. Sebaliknya mereka hanya menyalin semula ayat dan ungkapan berkenaan dalam bentuk isi surat kiriman tanpa mengambil kira kaedah tatabahasa *sarf* dan *nahu*. Sepatutnya, calon yang memilih soalan ini dapat mengemukakan jawapan berupa sepucuk surat kiriman tidak rasmi seperti langkah-langkah berikut: menyatakan alamat calon (penulis) dengan jelas dan bertarikh, nama sahabatnya

dan alamat, bertanya khabar sahabatnya, memberitahu kejayaannya dalam peperiksaan dan menyatakan hasratnya untuk meneruskan pelajarannya di universiti awam, ucapan penutup surat, dan tandatangan calon.

BAHAGIAN III: Saraf

Soalan 6

Soalan (a) menghendaki calon mengisikan tempat kosong yang diberikan dengan menggunakan pecahan kata yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam bidang *saraf* selain tidak memahami makna setiap perkataan yang diberikan. Soalan (b) pula menghendaki calon membina ayat lengkap dengan menggunakan kata terbitan yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab tiga daripada lima perkataan yang dikemukakan. Terdapat juga calon yang menjawab secara meneka dan tidak mengikut kaedah yang ditetapkan. Hal ini demikian kerana calon tidak memahami makna perkataan tersebut selain lemah dalam perbendaharaan kata.

BAHAGIAN IV: Qawaid

Soalan 7

Soalan (a) menghendaki calon menukar *maf'ul bih* yang diberikan kepada *naib fa'il*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini tidak dapat menjawabnya dengan baik. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan nahu, terutamanya tajuk yang berkaitan dengan *naib fa'il*. Selain itu, calon kelihatan tidak dapat menyesuaikan kata kerja agar selari dengan perubahan yang dilakukan terutamanya dari segi *tazkir* dan *ta'nis*. Calon sepatutnya mengubah *maf'ul bih* terlebih dahulu sebelum menyesuaikan kata kerja dengan *naib fa'il*. Soalan (b) pula menghendaki calon memasukkan salah satu *akhawat inna* ke dalam ayat yang diberikan dengan mengubah mana-mana perkataan lain sekiranya perlu. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawabnya dengan baik. Mereka dapat menjawab empat daripada lima soalan yang diberikan. Namun demikian, terdapat juga calon yang hanya memasukkan salah satu *akhawat inna* ke dalam ayat yang diberikan tanpa mengubah beberapa isim inna. Hal ini demikian kerana calon kurang menguasai kaedah pembinaan ayat yang mengandungi *akhawat inna*.

Soalan 8

Soalan (a) menghendaki calon mengisi tempat kosong dengan menggunakan *kata bilangan/adad* yang diberikan dalam tanda kurung. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawabnya dengan baik. Namun demikian, terdapat juga calon yang tersalah tulis seratus menjadi seribu dan tujuh belas menjadi tujuh puluh satu. Calon sepatutnya mengenal pasti nombor berkenaan terlebih dahulu sebelum menulisnya dengan ejaan yang betul. Soalan (b) pula menghendaki calon membina *khavar jumlah* atau *shibhu jumlah* bagi setiap ayat yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawab tiga daripada lima soalan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam bidang tatabahasa, terutamanya dalam tajuk *khavar*. Calon sepatutnya memastikan jenis *khavar* yang hendak digunakan dalam setiap ayat yang diberikan dan menyesuikannya dengan topik ayat tersebut .

BAHAGIAN V: Balaghah

Soalan 9

Soalan (a) menghendaki calon mengenal pasti *mushabbah bih* dan *gharad tashbih* bagi tiga contoh ayat yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) mengenal pasti unsur *istiarah tasrihiyyah* atau *makniyyah* dalam ayat yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon mengenal pasti perkataan yang mengandungi unsur *istiarah tasrihiyyah* atau *makniyyah* dengan menyatakannya contohnya. Soalan (c) pula menghendaki calon mengenal pasti unsur *muqabalah* bagi perkataan yang diberikan. Walaupun soalan ini berada pada aras kemahiran tinggi, kebanyakan calon dapat mengenal pasti unsur *muqabalah* dengan betul. Secara umumnya, calon dapat menjawab soalan bahagian *balaghah* ini dengan baik. Soalan (d) pula menghendaki calon mengenal pasti unsur *jinas* bagi perkataan yang diberikan. Walaupun soalan ini berada pada aras kemahiran tinggi, calon dapat menjawabnya dengan betul dan tepat. Hal ini demikian kerana contoh ayat al-Quran dan puisi yang diberikan menggunakan bahasa yang mudah dan ringkas. Namun demikian, terdapat beberapa kesilapan yang dilakukan oleh calon terutamanya dalam aspek ejaan.

Literature in English (920/2)

OVERALL PERFORMANCE

In Term 2, 68 candidates sat for this subject and 66.17 per cent of the candidates obtained full pass. The percentage of each grade is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	5.88	5.88	2.94	13.24	7.35	26.47	4.41	13.24	10.29	7.35	2.94

General comments

For Paper 2, candidates are required to study the plays as prescribed in the syllabus namely *Twelfth Night* by William Shakespeare and *A Raisin in the Sun* by Lorraine Hansberry. For Section A: Critical Appreciation, candidates are required to answer only one question, either the question on *Twelfth Night* or *A Raisin in the Sun*. For Sections B and C, the questions are compulsory. Candidates have to answer the question on *Twelfth Night* in Section B and the question given on *A Raisin in the Sun* in Section C. Candidates have to answer a total of three questions and each question carries 25 marks.

Candidates' language proficiency

Approximately, half of the candidates have a fairly good command of written English and they are generally able to express themselves. However, there is a sizeable number who are not very proficient, and a few candidates showed some forms of interference from their mother tongue in their use of English language. This affects the level of their understanding of the text studied as they are not able to grasp the lexical nuances and syntactical complexities found in many literary texts. It also affects the extent to which they are able to answer the questions. Thus, even though in general grammatical errors are not taken into consideration in the marking process; grammatical errors do have a negative impact on the meaning of an essay and its understanding, with candidates failing to gain good marks for their efforts. There was sometimes a problem with handwriting, making some scripts difficult to read and comprehend. In short, most candidates managed their time effectively and completed the paper.

Comments on individual questions

SECTION A: Critical Appreciation

Question 1

Candidates are required to discuss how the playwright presents Feste as the amusing clown in Act III Scene I of the play. This question assessed the ability of the candidates to write a detailed analysis of the dialogue given, in showing how the witty repartee between Feste and Viola shifted and changed directions through the use of puns and wordplay.

Candidates are expected to respond by explaining the following points; the pun is on the phrase “live by”, the wordplay is on “dallying with words”, “wanton”, “a merry fellow, and car’st for nothing”, “her corrupter of words”, “it shines everywhere”, and the wittiness in Feste’s responses when Viola offers a coin to him.

Firstly, in lines 1 to 10, Feste deliberately misinterprets Viola’s questions “Dost thou live by the tabor?” Viola must have spoken idiomatically and meant “Do you earn your living playing the tabor?” but Feste answers as if Viola has literally used “live” to mean “stay” and “by” to mean “near” or “beside” and says “No, sir, I *live by* the church.”

Viola persists in taking the idiomatic meaning and asks Feste if he is a clergyman (who earns his living working for the church). Feste explains his literal meaning by saying he lives at his house and his house is “by” the church, so he lives “by” the church. Viola gets his point and uses Feste’s literal meaning of those words to make some absurd statements, like “the king lies by the beggar” and “the church stands by thy tabor”. Feste then speaks about how easy it is for a witty person to interpret a sentence in a different way and compares it to turning a soft kidskin glove inside out.

Secondly, in lines 14 to 24, Viola initiates the wordplay is on “dallying with words” and “wanton”. Viola introduces these terms by saying that those who dally (play) too much with words may make them wanton (ambiguous). Feste makes a seemingly unconnected statement in saying he wishes his sister had no name. When asked for the reason by Viola, he says that her name is a word and to dally with that word might make his sister wanton (unchaste). Feste goes on to say that words have become rascals “since bonds disgraced them” – meaning words have become disreputable because too many people have broken their bonds (contracts) which are written in words. When asked for the reason by Viola, Feste excuses himself through another witty statement – that he cannot give the reason without using words, but words are false and cannot be used for that purpose.

Thirdly, in line 25, Viola says she finds Feste “a merry fellow, and car’st for nothing”. Feste denies this, saying he cares for something, but he does not care for Viola. He plays on the word “nothing” and says that if this be to care for nothing, he wishes Viola were invisible. For instance, he wishes Viola would go away.

Fourthly, in line 29, Viola ignores the insult and changes the subject. She asks Feste if he is Olivia’s fool. Feste then quickly answers that Olivia has no folly. She will keep no fool till she is married because husbands are greater fools than ordinary fools (a jibe against husbands). Feste claims he is not her fool, but “her corrupter of words”, meaning his ‘foolery’ consists in wordplay rather than physical clowning.

Next, Viola changes the subject again. She says she saw him lately at Count Orsino’s place. Feste turns this wittily, saying that foolery is like the sun, “it shines everywhere”. Here he seems to admit being a fool, but also implies that both his mistress Olivia and Viola’s master Orsino are also fools.

Viola then offers a coin to Feste (to sweeten him up so he would let her see his mistress) and Feste responds by wishing jove would send Viola a beard, probably referring to her youth, but she of course being female would be beardless. Wittily, asking for another coin by saying: “Would not a pair of these have bred, sir?” (line 47) – implying, if the coins breed he would have even more coins. Viola answers with an investment metaphor, for example, “put to use” to gain interest. She says she understands what he means and gives him another coin. Finally, Feste self-consciously shows his originality by using the word “welkin” for sky, instead of the usual “element” which he says has become a cliché.

Good candidates were able to identify the ways in which Feste is amusing, for example, through the usage of puns, the play on allusions and connotations of words; and the candidates were able to cite relevant words and phrases from the passage. Although, majority of the candidates tried to utilise the passage in their answers, most of the candidates were not able to fulfill the requirement of the task by submitting brief answers with no or little explanations and analyses to accompany the examples.

Question 2

Candidates are required to discuss how the writer presents Mama as the head of the Younger family. This involves analysing how Mama is portrayed as the head of the family through her interactions with Ruth and Beneatha, focusing on what she says and what she implies.

Candidates are expected to highlight the different qualities Mama possesses as the head of the family (for example, concerned/caring, meddling, critical, indulgent towards her grandson, and having a traditional attitude towards gender roles). Candidates are also expected to provide relevant details from the extract based on her conversations with Ruth and Beneatha to back up their answers.

For this question, good quality responses came from those who did a close reading of the extract, while the majority of average to weak responses focussed only on the fact that Mama cares for her family. This answer is too general as there are subtle differences in the way she cares for Travis and Beneatha. Some of the weaker candidates resorted to a general reading of Mama's character based on the whole play rather than a close reading of the extract.

SECTION B: WILLIAM SHAKESPEARE: *Twelfth Night*

Question 3

Candidates are required to discuss the statement of “a world turned upside down” by identifying the different ways the world was turned upside down for different characters in the play by using carefully chosen examples from important scenes in the play and go on to show how that world was turned upside down.

Candidates are expected to cover the following senses in their responses:

- (a) Illyria, where the play is set, is ruled by Count Orsino, who prefers to spend his time alone, wallowing in unrequited love instead of attending to state matters
- (b) Countess Olivia, the object of his love, is mourning excessively for a dead brother, and finds it difficult to discipline her household, especially her uncle Sir Toby who spends his nights drinking and carousing in her house with company from within and outside her household.
- (c) Malvolio, Olivia's steward, though strict with Sir Toby and company, entertains a secret and most inappropriate desire to marry his employer, not for love, but in order to rise socially.
- (d) The gulling of Malvolio by Maria and his subsequent ordeal in the dark room is made possible by Malvolio's secret desire –
  - the world of the play has indeed gone topsy-turvy when the stern and strict Malvolio wears yellow stocking, is cross-gartered and smiles foolishly to Olivia

- (e) It is ironical that the wisest main characters in the play have to resort to disguise.
- Feste the jester or fool in Olivia's household, has to disguise his criticism in seemingly nonsensical statements
  - Viola has disguised herself as a man so that she can work for Orsino since she was told that she would not be admitted to Olivia's house
- (f) When Viola-as-Cesario comes to woo Olivia on Orsino's behalf, it is clear that her self-imposed mourning is unrealistic.
- she falls head over heels for Cesario, not realising 'he' is a woman
  - she forgets about her mourning, throws caution (and dignity) to the wind, and woos Cesario, surely not what a Countess should do to a 'servant' of the Count of Illyria
  - the situation becomes more confused when Olivia mistakes Sebastian for 'Cesario' and marries him
- (g) As for Orsino, he continues nursing his unrequited love for Olivia, not realising that he has grown very fond of his somewhat effeminate servant 'Cesario', until Sebastian and Viola appear together before his eyes, and the truth is revealed.

For this question, outstanding responses came from those who gave good explications of a world turned upside down. One of the best examples given by a candidate for this question is when he or she linked clothes and disguises to romantic attraction, "Thus by dressing his protagonist in male garments, Shakespeare shows how malleable and self-delusional human romantic attraction can be". The majority of candidates were able to identify the two plot lines involving Viola/Cesario and Malvolio as mentioned above. However, they were less successful in analysing the scene or act to explain how it was done. For example in the duping of Malvolio, few candidates highlighted another link to the ideas of a world upside down i.e. the inverse link between intelligence and social class/rank, when you have Feste the fool who is a lot smarter than Sir Toby who is his superior in rank. Some of the weaker candidates only rehashed the plot and commented on the historical fact that men often took on female roles in plays in Shakespeare's time as women were not allowed to be involved in theatre, which was irrelevant to the requirement of the task.

SECTION C: LORRAINE HANSBERRY: *A Raisin in the Sun*

Question 4

Candidates are required to connect characters in the play to specific concrete, physical things that represent their dreams, and analyse how the writer uses these symbols to represent the characters' dreams.

Candidates are expected to introduce the subject by thinking about what the dreams mostly consists of – wanting to get a better house, wanting to own a liquor store. These dreams represent the desire of the characters to improve their lives, but they are tied very closely to these actual physical locations and things:

- (a) The flat

It is hopelessly cramped but it represents the beginning of Mama and Big Walter's dream – to move from there into something better. The fact that they never managed is a physical representation of how society traps them and keeps them spiritually cramped through its racist policies and responses.

(b) The house

It represents their desire/ability to break through barriers and escape society's traps. They are going to move to a white neighbourhood, and even a visit from the racially – prejudiced neighbours will not stop them.

(c) The liquor shop

It represents Walter's dream of a better life, more money and being his own boss rather than working for a rich white man. However, it also represents the unworkability of the dream – he is cheated by his friend, which suggests that to some extent the African Americans are complicit in their own entrapment. His mother's attitude to the shop – to Walter, it symbolises society's lack of trust in him.

(d) Beneatha's Yoruba clothes and her new hairstyle

Here she is actually physically rejecting an assimilationist identity, and actively embracing an African identity. This represents her decision to ignore the path set out by white-dominated society (try to be as much like us as possible), and find her own path. Again, this represents breaking out of the boundaries and limits placed on them by white society.

(e) The plant in the kitchen

A physical representation of their lives: deprived of sunlight (privilege and opportunity) but somehow still clinging to life and hope, refusing to give up and die.

Good and excellent answers came from candidates who understood how “concrete, physical things” can be used as symbols to represent certain characters' dreams. Meanwhile, average answers came from candidates who can correctly identify a physical item as a symbol. However, they are not able to explain how it works as a symbol, falling back to a summary of the plot. All candidates were able to identify the ailing plant as a symbol of hope for the family, and link it to Mama's dream of buying a house. Most candidates also were able to identify the liquor store as representing Walter's dream of a better life. But, they were not able to take it one step further to highlight how unworkable that dream is when his African-American friend cheats him. This shows the extent to which the African-American is complicit in their own entrapment. A few candidates did not understand the question as they used the literal meaning of “concrete”, i.e. cement in a misguided attempt to answer the question. They also supplied answers which focussed instead on the intangible such as education, love, religion, and power, and on the word “dreams”, thus neglecting to provide and explain symbols. Weak candidates also resorted to a rehashing of the American dream/dream deferred motif and a retelling of the plot.

Kesusasteraan Melayu Komunikatif (922/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Sebanyak 5,644 calon telah menduduki peperiksaan Penggal 2 bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh bagi mata pelajaran ini pada penggal ini ialah 44.83%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	3.84	3.22	3.33	7.02	5.58	10.22	11.62	10.95	10.35	9.28	24.57

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Antara kelemahan jawapan calon, termasuklah isi kandungan teks kajian tidak dikuasai sehingga ada yang tidak dapat membezakan genre teks, konsep tertentu dalam soalan tidak difahami walaupun konsep itu termuat dalam sukatan pelajaran, fakta yang dikemukakan dalam jawapan terbatas atau terhad sehingga berlakunya ulangan fakta, dan jawapan yang dikemukakan tidak berstruktur atau tidak terancang seolah-olah tiada pendedahan dalam menjawab soalan.

Soalan Bahagian A meliputi kajian teks sastera dalam konteks pembangunan insan. Calon dikehendaki memilih sama ada menjawab soalan berkaitan dengan aspek keagamaan dalam teks *Sulalatus Salatin* (*Sejarah Melayu*) atau nilai Islam dalam novel *Saudagar Besar dari Kuala Lumpur*. Soalan Bahagian B melibatkan kajian teks sastera dalam konteks pembangunan masyarakat. Calon dikehendaki memilih sama ada menjawab soalan berkaitan dengan alam sekitar dalam teks *Sulalatus Salatin* (*Sejarah Melayu*) atau novel *Saudagar Besar dari Kuala Lumpur*. Soalan Bahagian C pula merangkumi kajian teks sastera dalam konteks pembangunan negara. Calon dikehendaki memilih sama ada menjawab soalan berkaitan dengan kepimpinan atau nasionalisme dalam teks *Sulalatus Salatin* (*Sejarah Melayu*).

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: *Pembangunan Insan*

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan pembangunan insan dari aspek keagamaan seperti yang tergambar dalam teks *Sulalatus Salatin* (*Sejarah Melayu*). Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep keagamaan. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah baik. Kebanyakan calon dapat mengemukakan fakta aspek keagamaan dan dapat menghuraikan fakta tersebut dengan baik. Walau bagaimanapun, terdapat calon yang tidak memberikan contoh yang tepat seolah-olah mereka tidak

membaca teks. Selain itu, ada jawapan calon yang tidak dikaitkan dengan pembangunan insan dan jawapan sebegini telah menjejaskan markah yang diperolehi mereka. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan menghuraikan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah bersolat, berakhlak terpuji, belajar agama, membaca al-Quran, mengetahui hukum-hakam agama, berdakwah, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 2

Soalan ini berdasarkan pernyataan bahawa nilai Islam sebagai tonggak pembangunan sahsiah. Calon dikehendaki menghuraikan pernyataan tersebut dengan mengemukakan contoh watak-watak yang terdapat dalam novel *Saudagar Besar dari Kuala Lumpur*. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep nilai Islam. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah baik. Kebanyakan calon dapat memberikan fakta nilai Islam dan mengemukakan huraian dengan baik. Walau bagaimanapun, terdapat calon yang mengemukakan contoh tidak berdasarkan teks. Selain itu, ada jawapan calon yang tidak dikaitkan dengan nilai Islam sebagai tonggak pembangunan sahsiah dan jawapan sebegini telah menjejaskan markah yang diperolehi mereka. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan menghuraikan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah taat kepada perintah Allah, berwafat, mengajar al-Quran, bersilaturahmi, menyampaikan agama, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

BAHAGIAN B: Pembangunan Masyarakat

Soalan 3

Soalan ini berdasarkan pernyataan bahawa rasa cinta akan alam sekitar telah wujud dalam masyarakat Melayu tradisional. Calon dikehendaki menjelaskan pernyataan tersebut berdasarkan teks *Sulalatus Salatin (Sejarah Melayu)*. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep alam sekitar. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah lemah. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan fakta rasa cinta akan alam sekitar dengan baik. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka tidak tahu perkara yang perlu dinyatakan dalam jawapan. Selain itu, didapati jawapan calon tidak bersandarkan teks *Sulalatus Salatin (Sejarah Melayu)*. Huraian dan contoh yang dikemukakan oleh mereka juga tidak berkaitan sehingga menjejaskan kelancaran keseluruhan jawapan dan markah yang perolehi mereka. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan menjelaskan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah kagum akan keindahan pantai Temasik, takjub dengan pohon Melaka, harga semut besar Semundra, hayati keindahan alam Bijaya Negara, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 4

Soalan ini berdasarkan petikan dalam novel *Saudagar Besar dari Kuala Lumpur*. Calon dikehendaki menjelaskan kewajaran usaha pemuliharaan alam sekitar dalam konteks pembangunan masyarakat. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep pemuliharaan alam sekitar. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah lemah. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan fakta usaha pemuliharaan alam sekitar dengan tepat. Hal ini menyebabkan calon tidak dapat memberikan huraian tentang kewajaran usaha tersebut dengan jelas. Terdapat calon cenderung menyatakan kebaikan atau kepentingan yang

diperoleh atau kewajaran usaha pemuliharaan alam sekitar berbanding mengemukakan usaha pemuliharaan itu sendiri. Selain itu, kebanyakan jawapan calon juga tidak dikaitkan dengan pembangunan masyarakat. Hal ini menjejaskan kelancaran jawapan mereka. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan menjelaskan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah penebangan pokok hutan secara terkawal bagi mengekalkan sumber hutan, pemburuan haiwan berjadual agar hidupan liar tidak pupus, penanaman semula pokok hutan untuk mengekalkan spesies pokok hutan, pemerkasaan kempen kesedaran supaya menghargai alam sekitar, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

BAHAGIAN C: Pembangunan Negara

Soalan 5

Soalan ini berdasarkan pernyataan bahawa pemerintah yang mempunyai kepelbagaian gaya kepemimpinan dapat menggemilangkan negara. Calon dikehendaki membincangkan pernyataan tersebut dengan merujuk kepemimpinan Sultan Alau'd-Din Ri'ayat Syah dalam teks *Sulalatus Salatin (Sejarah Melayu)*. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep kepemimpinan. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Kebanyakan calon dapat memberikan fakta tentang kepemimpinan dapat menggemilangkan negara dengan tepat. Selain itu, kebanyakan calon juga dapat memberikan huraian yang terperinci dan contoh yang sesuai. Walau bagaimanapun, ada segelintir calon yang merujuk kepemimpinan secara umum atau merujuk kepemimpinan sultan Melaka yang lain sedangkan soalan ini jelas menghendaki calon merujuk kepemimpinan Sultan Alau'd-Din Ri'ayat Syah. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah perancang yang strategik, berpandangan jauh, pintar dalam bertindak, amanah, bertanggungjawab, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 6

Soalan ini berdasarkan pernyataan bahawa nasionalisme berperanan penting dalam pembangunan negara. Calon dikehendaki membincangkan pernyataan tersebut dengan merujuk ketokohan Hang Tuah dalam teks *Sulalatus Salatin (Sejarah Melayu)*. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang konsep nasionalisme. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Kebanyakan calon dapat memberikan fakta tentang nasionalisme dengan tepat, huraian yang jelas, dan contoh yang relevan. Walau bagaimanapun, terdapat segelintir calon tidak mengaitkan fakta nasionalisme dalam konteks pembangunan negara. Selain itu, ada calon yang merujuk ketokohan Hang Tuah dalam *Hikayat Hang Tuah* terutamanya dalam Bab VII dan Bab XIX sedangkan soalan ini jelas menghendaki calon merujuk ketokohan Hang Tuah dalam teks *Sulalatus Salatin (Sejarah Melayu)*. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah sanggup berkorban untuk negara, kesetiaan yang tidak berbelah bahagi kepada negara, mempertahankan kedaulatan negara dari ancaman luar, sanggup menentang musuh negara, menegakkan keadilan demi negara, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,992 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 67.38% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	9.04	7.58	9.19	9.69	11.19	11.55	9.14	8.03	7.03	5.92	11.64

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang baik. Terdapat beberapa kelemahan calon, iaitu calon tidak dapat mengemukakan dalil yang lengkap, memahami kehendak soalan dengan baik dan calon memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: *Usul Fiqh*

Soalan 1

Soalan 1(a) menghendaki calon menerangkan pendapat ulama tentang kedudukan al-Quran sebagai sumber perundangan dengan memberikan dalil al-Quran dan hadis. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon kurang berupaya memberikan dalil bagi menyokong pandangan ulama yang diberikan. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah ulama bersepakat menyatakan bahawa al-Quran merupakan sumber utama perundangan. Setiap umat Islam wajib berpegang dengan al-Quran dan jika seseorang itu mengingkarinya, akan menjadi kufur. Dalil bagi menyokong pandangan ulama ialah daripada Surah al-Maidah ayat 48 dan Surah al-Nisa' ayat 105.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan tiga uslub al-Quran dalam menerangkan hukum berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon mampu memberikan uslub al-Quran seperti yang dikehendaki berserta contohnya dengan tepat. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah lafaz *amar sorih*, lafaz *fe'el sorih*, lafaz *fe'el mudhari'* yang disertai dengan *lam al-amr*, dan *fe'el jawab syarat*.

Soalan (c) menghendaki calon membincangkan cara al-Quran menerangkan hukum dalam bentuk *Qat'i dalalah* dan *Zanni dalalah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Qat'i dalalah* merujuk kepada hukum yang dapat difahami secara pasti, tanpa ada makna yang lain. Contohnya seperti lafaz pencuri dalam ayat 38 Surah al-Maidah. Ia bersifat qat'i yang tidak boleh dipertikaikan maksud serta hukumnya, iaitu pencuri lelaki dan pancuri perempuan mestilah dipotong kedua-dua belah tangannya.

Zanni dalalah merupakan lafaz yang mengandungi lebih daripada satu makna dan ia mungkin akan ditakwilkan. Contohnya seperti lafaz *quru'* dalam ayat 228 Surah al-Baqarah. Lafaz tersebut berbentuk *zanni* yang boleh difahami dengan lebih daripada satu makna, iaitu haid atau suci.

Soalan 2

Soalan 2(a) menghendaki calon menerangkan pernyataan yang diberikan dengan memberikan contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Pernyataan yang diberikan bermaksud pengecualian satu *furu'* daripada hukum yang bersifat *kulli* (kaedah umum) kerana terdapat dalil yang menghendaki ia terjadi.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan bahagian *istihsan* berdasarkan contoh yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Bahagian *istihsan* berdasarkan contoh yang diberikan adalah seperti yang berikut:

- (i) *Istihsan* dengan nas kerana terdapat hadis yang menyatakan bahawa sesiapa yang makan atau minum secara tidak sengaja semasa sedang berpuasa, maka ia merupakan rezeki yang diberikan oleh Allah SWT.
- (ii) *Istihsan* dengan *ijmak* kerana ulama telah bersepakat menyatakan jual beli secara salam ialah sah.
- (iii) *Istihsan* berasaskan *uruf* kerana perbuatan mewakafkan buku telah menjadi kebiasaan, sekalipun ia bertentangan dengan syarat wakaf.

Soalan (c) menghendaki calon membincangkan pendapat ulama tentang kehujahan *istihsan*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon mampu membincangkan pendapat ulama dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah Imam Syafie serta sebahagian daripada ulama Hanbali menolak kehujahan *istihsan*. Mereka berpendapat bahawa *istihsan* tidak boleh digunakan sebagai dalil untuk mengeluarkan hukum kerana ia bukanlah sebahagian daripada al-Quran dan hadis dan tiada dalil yang menunjukkan ia diterima sebagai hujah. Ulama Hanafiyah, Imam Malik, dan sebahagian ulama Hanbali menerima konsep berhujah menggunakan *istihsan* dan ia boleh digunakan sebagai dalil untuk mengeluarkan hukum.

Soalan 3

Soalan 3(a) menghendaki calon menerangkan perbezaan antara *Maqasid* dengan *Wasa'il* dalam *Sadd al-Dhari'ah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Perbezaan antara *Maqasid* dengan *Wasa'il* ialah *Maqasid* merupakan sasaran sesuatu perbuatan sama ada ia mengandungi *maslahah* atau *mafsadah*, manakala *Wasa'il* ialah perantaraan yang membawa kepada *Maqasid*, di mana hukumnya akan mengikuti hukum *Maqasid*.

Soalan 3(b) menghendaki calon menjelaskan empat bahagian *Sadd al-Dhari'ah* berserta contohnya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Bahagian *Sadd al-Dhari'ah* adalah seperti yang berikut:

- (i) Perbuatan yang dilakukan membawa kepada kerosakan yang pasti. Contohnya perbuatan minum arak yang mengakibatkan mabuk, dan mabuk itu pasti akan mendatangkan kerosakan.
- (ii) Perbuatan yang dilakukan itu jarang membawa kepada kerosakan. Contohnya perbuatan menggali perigi di tempat yang jarang orang ramai melaluinya.
- (iii) Perbuatan yang dilakukan kemungkinan besar akan membawa kepada kerosakan. Contohnya perbuatan menjual anggur kepada penjual arak, yang mana kemungkinan besar anggur tersebut akan dijadikan sebagai arak.

- (iv) Perbuatan yang dilakukan itu mudaratnya adalah lebih besar daripada kebaikan. Contohnya seseorang wanita yang baru kematian suami berhias dan keluar daripada rumahnya. Ia akan mendatangkan mudarat yang lebih besar daripada kebaikan kepada wanita tersebut.

Soalan 3(c) menghendaki calon membincangkan hukum tuntutan berkabung kepada balu semasa *iddah* berdasarkan prinsip *Sadd al-Dhari'ah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Ulama telah bersepakat menyatakan bahawa tuntutan berkabung kepada balu semasa *iddah* ialah wajib. Ini berdasarkan dalil al-Quran pada ayat 234 Surah al-Baqarah.

BAHAGIAN B: Kaedah Fiqh

Soalan 4

Soalan 4(a) menghendaki calon menerangkan amalan yang tidak menjadikan niat sebagai syarat sah berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Seseorang Muslim tidak disyaratkan untuk berniat ketika melakukan ibadat yang tidak mempunyai apa-apa persamaan dengan adat atau dengan perkara yang lain. Contohnya seperti beriman kepada Allah SWT dan membaca al-Quran.

Soalan 4(b) menghendaki calon menjelaskan tiga contoh amalan yang tidak memerlukan niat. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah mengajar al-Quran, berzikir, meninggalkan larangan Allah SWT, berbuat baik sesama manusia, dan lain-lain lagi.

Soalan 4(c) menghendaki calon membincangkan kaedah *al-fard la yata'adda bi niyyat al-nafl* dalam melakukan ibadat. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat memberikan contoh dengan tepat semasa melakukan perbincangan berkaitan dengan tajuk ini. Kaedah ini merupakan pecahan daripada kaedah *al-umur bi maqasidiha*. Kaedah ini bermaksud amalan fardu tidak akan terlaksana dengan niat amalan sunat kerana amalan fardhu itu lebih tinggi darjatnya berbanding dengan amalan yang sunat.

Soalan 5

Soalan 5(a) menghendaki calon menerangkan *darar* yang diizinkan oleh syarak berdasarkan kaedah *al-dharar yuzal*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Darar* yang diizinkan oleh syarak ialah darar yang berlaku akibat hukuman yang ditetapkan oleh syarak seperti *qisas*, *hudud*, keseksaan, dan *takzir*.

Soalan 5(b) menghendaki calon kaedah *ma ubih li al-darurah yuqaddar bi qadariha* dengan memberikan contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Kaedah ini bermaksud sesuatu yang diharuskan kerana darurat dihadkan menurut kadar darurat sahaja. Contohnya ialah hukum keharusan seorang doktor lelaki memandang aurat wanita, tetapi ia dibataskan sekadar tempat yang diperlukan sahaja.

Soalan 5(c) menghendaki calon membincangkan kaedah *al-darar la yuzal bi al-darar* dan hukum pengecualian sekiranya berlaku dua kemudaratan dalam satu masa. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat memberikan contoh bagi kaedah yang dikehendaki dengan tepat. Kaedah *al-darar la yuzal bi al-darar* bermaksud kemudaratan tidak boleh dihilangkan dengan kemudaratan. Contohnya ialah pemberian nafkah tidak diwajibkan ke atas keluarga yang fakir untuk keluarga yang fakir juga kerana kemudaratan daripada fakir yang pertama itu menimbulkan kemudaratan yang sama dengan keluarganya. Hukum pengecualian sekiranya berlaku dua kemudaratan dalam satu masa ialah hendaklah diutamakan kemudaratan yang lebih berat daripada dua kemudaratan tersebut. Contohnya ialah harus

melakukan pembedahan terhadap wanita hamil yang meninggalkan dunia bagi mengeluarkan janin sekiranya janin tersebut mempunyai harapan untuk hidup.

Soalan 6

Soalan 6(a) menghendaki calon menyatakan lima syarat harus beramal dengan adat berdasarkan kaedah *al-'adah muhakkamah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah:

- (i) adat yang tidak bertentangan dengan nas syarak seperti menghidangkan arak dalam majlis keraian.
- (ii) adat tersebut telah diamalkan oleh masyarakat secara menyeluruh.
- (iii) adat dalam sesuatu tindakan itu telah wujud ketika seseorang itu hendak melakukan sesuatu perkara
- (iv) adat tersebut tidak mendatangkan kemudaratan.
- (v) adat tersebut diamalkan secara berterusan.

Soalan 6(b) menghendaki calon menjelaskan dua perbezaan antara *uruf sahiih* dengan *uruf fasid* berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Perbezaan antara *uruf sahiih* dengan *uruf fasad* adalah seperti yang berikut:

<i>Uruf sahiih</i>	<i>Uruf fasid</i>
<i>Uruf</i> yang tidak bercanggah dengan nas syarak	<i>Uruf</i> yang bercanggah dengan nas syarak
Tidak menghilangkan <i>maslahat</i>	Menghilangkan <i>maslahat</i>
Harus beramal dengan <i>uruf sahiih</i>	Haram beramal dengan <i>uruf fasid</i>

Soalan 6(c) menghendaki calon menghuraikan hukum dan kaedah terbitan bagi persoalan yang diberikan berdasarkan kaedah *al-'adah muhakkamah*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Sebahagian calon tidak dapat menyatakan kaedah terbitan dengan tepat. Jawapan yang patut diberikan oleh calon ialah:

- (i) hukum penggunaan sistem kilogram bagi timbangan yang berlaku dalam jual beli sayuran dan buah-buahan di Malaysia pada masa ini ialah harus kerana perkara tersebut tiada nas yang melarang. Kaedah terbitan yang digunakan ialah isti'mal *al-nas hujjah yajib al-amal biha*.
- (ii) hukum akad sewaan sebuah rumah yang dilakukan oleh Encik A bersama dua orang rakannya ialah harus kerana kedua-dua rakannya mendiami bersama walaupun akad cuma dilakukan oleh Encik A. Kaedah terbitan yang digunakan ialah *al-ta'yin bi al-'urf ka al-ta'yin bi al-nas*.
- (iii) Hukum kerajaan mewajibkan pasangan yang ingin berkahwin menjalani kursus perkahwinan dan menjalani pemeriksaan kesihatan bagi membendung penyakit kelamin ialah harus. Ini kerana syarat tersebut membawa kepada kemaslahatan. Kaedah terbitan yang digunakan ialah *la yunkar taghayyur al-ahkam bi taghayyur al-azman*.

Usuluddin (931/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,020 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 66.26% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	7.35	5.88	8.33	11.76	10.88	12.35	9.71	8.82	6.86	6.18	11.86

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang sederhana. Terdapat beberapa kelemahan calon, iaitu calon tidak memahami kehendak soalan dengan baik, calon tidak memberikan dalil yang tepat, dan calon memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Ulum al-Quran

Soalan 1

Soalan 1(a) menghendaki calon menerangkan dua bentuk pemeliharaan al-Quran yang dilakukan pada zaman Rasulullah SAW. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah pemeliharaan al-Quran dilakukan melalui hafazan, penulisan, dan *talaqqi*.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan empat bentuk penambahbaikan *Rasm Uthmani* yang dilakukan pada zaman tabiin. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah peletakan titik pada huruf tertentu, peletakan baris pada huruf, peletakan tanda sukun dan *syaddah*, peletakan tanda *wakaf*, dan peletakan tanda *fasilah*, iaitu pemisah antara ayat.

Soalan (c) menghendaki calon membezakan ilmu tafsir dengan *usul al-tafsir*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat membezakan ilmu tafsir dengan *usul al-tafsir* dengan baik kerana mereka tidak dapat menguasai tajuk ini dengan baik. Calon perlu membezakan ilmu tafsir dengan *usul al-tafsir* dari aspek tujuan, manfaat, perbahasan, dan fokus perbahasan.

Soalan 2

Soalan 2(a) menghendaki calon memberikan skop *i'jaz* al-Quran menurut Ahli Sunnah Waljamaah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah al-Quran mempunyai susunan kata yang luar biasa, tidak berlaku pertentangan antara ayat al-Quran, manusia tidak mampu mencabar al-Quran kerana zatnya sendiri, dan lain-lain lagi.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan sejarah pertumbuhan ilmu *i'jaz* al-Quran. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat dan mereka tidak dapat memberikan sejarah tersebut mengikut kronologi. Calon perlu memberikan isu yang menjadi perbincangan antara golongan Ahli Sunnah Waljamaah dengan Muktaizilah berkaitan dengan *i'jaz* al-Quran. Calon juga perlu memberikan nama tokoh yang terlibat dalam pertumbuhan ilmu *i'jaz* al-Quran.

Soalan (c) menghendaki calon menerangkan *i'jaz* al-Quran dari aspek bahasa. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat dapat memahami tajuk ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah al-Quran mempunyai tata bahasa yang sangat tinggi nilai keindahannya, bahasa al-Quran jelas, tepat, dan menyeluruh, bahasa al-Quran tidak dapat ditandingi oleh pakar bahasa, bahasa yang terdapat di dalam al-Quran ringkas dan padat, dan sebagainya.

Soalan 3

Soalan 3(a) menghendaki calon menjelaskan empat kepentingan ilmu tafsir dalam memahami al-Quran. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat dapat menguasai dan memahami tajuk ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah dapat memahami makna al-Quran, hukum-hakam, dan petunjuk untuk mencapai kebahagiaan di dunia dan akhirat, dapat mengelakkan pemahaman yang menyeleweng terhadap ajaran al-Quran, dapat menyelesaikan permasalahan kehidupan manusia dalam segenap bidang, dan dapat mengembangkan ilmu yang terkandung dalam al-Quran.

Soalan 3(b) menghendaki calon membincangkan perbezaan antara tafsir dengan takwil dengan memberikan dua dalil daripada al-Quran. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat memberikan dalil daripada al-Quran dengan tepat. Calon hanya mampu memberikan perbezaan antara tafsir dengan takwil dengan baik.

BAHAGIAN B: Ulum al-Hadis

Soalan 4

Soalan 4(a) menghendaki calon menjelaskan empat kaedah yang digunakan oleh para sahabat dalam meriwayatkan sesebuah hadis. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah mengurangkan periwayatan kerana dibimbangi tersalah atau terlupa, sangat teliti dalam meriwayatkan dan menerima sesebuah hadis, melakukan *rehlah* bagi memastikan status sesebuah hadis, dan mengehadikan periwayatan hadis kepada mereka yang benar-benar berminat dan *thiqah* sahaja.

Soalan 4(b) menghendaki calon menjelaskan metode penyusunan kitab Sunan Abu Daud yang berbentuk *jawami*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat sebahagian calon yang hanya menerangkan tentang konsep *jawami* sahaja, tanpa menjelaskan metode penulisan kitab Sunan Abu Daud seperti yang diminta. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah ia disusun berdasarkan masalah *fiqh*, penulis telah memuatkan sebanyak 4800 buah hadis dalam sanadnya, kitab ini disusun kepada 40 bahagian, terdapat banyak hadis *masyhur* yang dimasukkan dalam kitab ini, tiada hadis *matruk* yang dimasukkan dalam kitab ini, dan lain-lain lagi.

Soalan 5

Soalan 5(a) menghendaki calon memberikan dua nama tokoh yang terlibat dalam penulisan ilmu *jarh* dan *ta'dil*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah Imam al-Bukhari, Abd Rahman bin Abu Hatim al-Razi, Syamsuddin al-Dhahabi, Yahya bin Muin, dan lain-lain lagi.

Soalan 5(b) menghendaki calon menghuraikan empat syarat yang perlu dimiliki oleh seseorang yang melakukan *jarh* dan *ta'dil*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara syarat yang perlu dimiliki ialah mesti berilmu, mempunyai akhlak yang baik, tidak pernah dicela, adil, tidak bersifat *ta'asub*, dan sebagainya.

Soalan 5(c) menghendaki calon membincangkan kepentingan ilmu *jarh* dan *ta'dil* dalam bidang kewartawanan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah dapat menilai kredibiliti sesebuah agensi kewartawanan, dapat menilai kesahihan sesuatu berita yang disebarkan, dapat menentukan sikap yang perlu dimiliki oleh seseorang wartawan, dan sebagainya.

Soalan 6

Soalan 6(a) menghendaki calon memerihalkan latar belakang pengarang kitab *Matn al-Arbain*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat memberikan nama penuh, tarikh lahir, sumbangan, perwatakan, dan latar pendidikan Imam al-Nawawi dengan tepat.

Soalan 6(b) menghendaki calon menjelaskan isi kandungan kitab *Matn al-Arbain*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah kitab ini menyatakan perbincangan tentang hakikat Islam, iman, dan ihsan, perbincangan berkaitan dengan asal kejadian manusia, penerangan tentang perkara halal, haram, dan *syubhah*, dan lain-lain lagi.

Sejarah (940/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang menduduki peperiksaan mata pelajaran Sejarah bagi penggal ini ialah 22,327 orang. Dalam penggal ini, peratusan calon yang lulus penuh ialah 62.77%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	5.50	5.36	5.36	9.21	12.10	10.17	15.07	3.66	3.61	3.71	26.24

RESPONS CALON

SEJARAH ISLAM (1500-1955)

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon bagi kertas ini lemah. Terdapat beberapa kelemahan jawapan yang ketara. Antaranya adalah seperti yang berikut:

- Calon tidak menguasai fakta yang dikehendaki oleh soalan.
- Calon memberikan jawapan yang ringkas dan umum.
- Calon tidak memahami maksud dan konsep yang dikemukakan dalam soalan, iaitu konsep kepimpinan, reaksi masyarakat tempatan, serta sistem politik dan pentadbiran.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan empat ciri kepemimpinan Nabi Muhammad SAW sebagai ketua negara di Madinah. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah baik. Jawapan yang dikehendaki ialah jawapan yang menghuraikan ciri-ciri kepemimpinan Nabi SAW seperti *siddiq*, *amanah*, *tabligh*, *fathonah*, adil, berilmu, berfikiran terbuka, berpandangan jauh, dan berakhlak mulia. Calon berjaya menghuraikan jawapan dengan baik beserta menaakul dan memberikan contoh yang tepat. Walau bagaimanapun terdapat calon yang menghuraikan peranan Nabi SAW sebagai ketua tentera dan ketua negara tanpa mengaitkan ciri-ciri kepemimpinan baginda SAW seperti yang dikehendaki oleh kehendak soalan.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan sistem politik dan pentadbiran Akbar dalam mengukuhkan pemerintahan kerajaan Moghul di India. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah lemah. Terdapat calon yang tidak memahami kehendak soalan kerana mereka hanya menjelaskan isi pembahagian wilayah dan dasar pelantikan pegawai kerajaan yang beragama Hindu dalam pentadbiran. Calon juga hanya membincangkan tentang *jizyah*, pendidikan dan budaya tanpa mengaitkan sistem politik dan pentadbiran Akhbar. Jawapan calon sepatutnya menjelaskan tindakan Akhbar seperti mengasingkan politik dan agama, perkahwinan politik dengan anak Raja Rajput, pembahagian wilayah, dasar perluasan kuasa, dasar bahasa rasmi, dan dasar pemusatan kuasa.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon menerangkan sumbangan Imam al-Ghazali dalam bidang falsafah. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah lemah. Ada calon dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana menerangkan beberapa perkara seperti hasil karya Imam al-Ghazali, sumbangan Imam al-Ghazali dalam usaha memurnikan falsafah Islam daripada pengaruh falsafah Yunani, mengklasifikasikan ilmu falsafah, memperkenalkan kajian falsafah secara saintifik dan bermetodologi. Walau bagaimanapun, terdapat kelemahan calon dalam menjawab soalan ini apabila calon hanya menyatakan sahaja karya Imam al-Ghazali. Calon juga secara umum dan terhad membincangkan sumbangan Imam al-Ghazali dalam bidang agama dan pendidikan anak-anak.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan lima ciri seni bina Islam kerajaan Moghul di India pada abad ke-17 Masihi. Calon perlu menghuraikan lima ciri seni tersebut, antaranya ialah bentuk menara, kubah, seni ukir yang mengandungi elemen Parsi dan India, bahan binaan daripada batu merah, gapura, mihrab dan fungsi bangunan sebagai kompleks pelbagai guna seperti tempat ibadah, pentadbiran dan rekreasi. Walau bagaimanapun, kebanyakan calon memberikan jawapan yang umum fungsi bangunan seperti masjid, istana, dan makam bangsawan.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan reaksi masyarakat tempatan terhadap penjajahan Perancis di Algeria pada abad ke-19 Masihi. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah lemah. Kebanyakan calon tidak mempunyai pengetahuan tentang reaksi masyarakat tempatan terhadap penjajahan Perancis di Algeria pada abad ke-19 Masihi. Jawapan calon umum dan memberikan contoh jawapan yang salah. Calon sepatutnya menjelaskan perjuangan Hussein Dey, Ahmed Bey, Sheikh Abdul Qader, dan Abu Mazi. Kesemua mereka ini terlibat dalam penentangan terhadap penjajahan Perancis di Algeria.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menerangkan peranan Syeikh Muhammad Abduh dalam gerakan nasionalisme di Mesir. Prestasi calon dalam menjawab soalan ini adalah lemah. Terdapat calon yang gagal menerangkan dengan baik peranan tokoh tersebut kerana kurang pengetahuan tentang ketokohan Syeikh Muhammad Abduh. Calon sepatutnya menerangkan peranan Syeikh Muhammad Abduh dalam gerakan islah di Mesir, seperti usaha beliau mereformasikan al-Azhar, meintegrasikan ilmu Islam dan Barat serta melaksanakan pembaharuan dalam sistem perundangan Islam.

Geografi (942/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 11,927. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 49.94%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	D-
Peratusan	4.90	3.61	6.67	7.56	8.46	8.92	9.82	9.72	9.37	8.58	22.39

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Calon masih tidak dapat menguasai kemahiran berfikir aras tinggi dan kebanyakannya menghuraikan dan mengulang-ulang isi yang sama.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Alam Sekitar Fizikal yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei.

Soalan 1 (Struktur)

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan maksud *El Niño*. Kebanyakan pelajar tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Sepatutnya jawapan calon adalah peningkatan suhu permukaan Lautan Pasifik berdekatan tengah Tropika dan timur Lautan Pasifik/Equador/Peru dan menyebabkan keadaan cuaca menjadi panas.

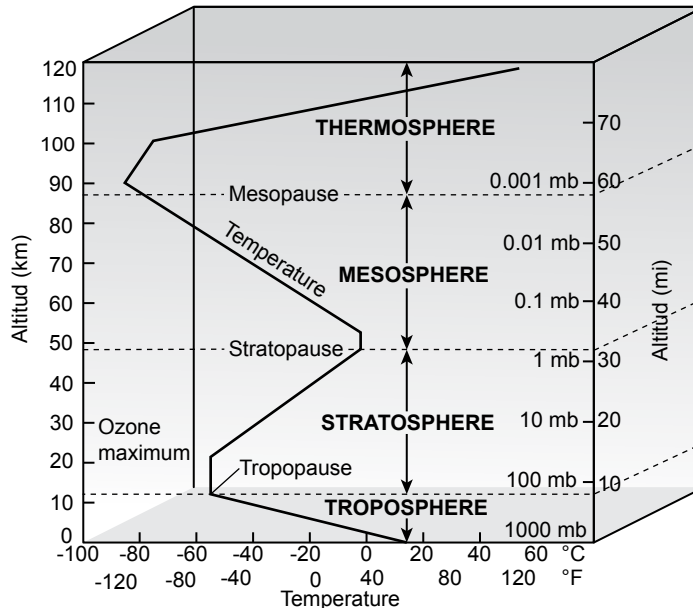
Soalan (b) menghendaki calon menerangkan **dua** kesan fenomena *El Niño* terhadap perubahan cuaca di Asia Tenggara. Calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik disebabkan jawapan lebih tertumpu kepada kesan *El Niño* dan bukan perubahan unsur cuaca. Jawapan yang sepatutnya ialah angin bertiup lemah, suhu tinggi, kelembapan udara rendah, litupan awan berkurangan, kerpasan rendah, tekanan udara rendah, dan bahangan bumi meningkat.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan **dua** kesan fenomena *El Niño* terhadap aktiviti pertanian di Asia Tenggara. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik, jawapan yang sepatutnya ialah pembajakan tanah tergendala, penanaman terjejas, pengairan tidak dapat dijalankan, dan penuaian hasil berkurang.

Soalan (d) menghendaki calon menjelaskan **dua** kaedah bagi mengurangkan kesan *El Niño* di Malaysia. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya ialah melarang kegiatan pembakaran terbuka, melakukan pembenihan awan, mengadakan kempen, mengurangkan aktiviti luar, menguatkuasakan undang-undang, dan memberikan pendidikan kesihatan.

Soalan 2 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon melakarkan gambar rajah dan menghuraikan struktur utama lapisan atmosfera. Kebanyakan calon tidak dapat melabelkan struktur lapisan atmosfera dengan tepat dan tidak dapat menghuraikan ciri yang terdapat dalam setiap lapisan dan unsur yang terkandung dalam lapisan atmosfera. Berikut ialah gambar rajah yang menunjukkan struktur utama lapisan atmosfera.

Unsur yang terkandung dalam lapisan troposfera ialah mempunyai ketebalan 16 km, taburan suhu berkurang mengikut ketinggian pada kadar $65^{\circ}\text{C}/\text{km}$, mengandungi wap air, aerosol, nitrogen, oksigen, dan argon, ketinggian 0 – 16 km, dan kepentingannya membentuk keadaan cuaca di bumi. Unsur lapisan stratosfera ialah berketebalan 40 km, taburan suhu di lapisan bawah ialah isothermal dan suhu tinggi mengikut ketinggian sehingga 0°C , mengandungi lapisan ozon, ketinggian antara 16 hingga 50 km, kepentingannya ialah lapisan ozon akan melindungi bumi dari sinaran UV. Lapisan mesosfera mempunyai ketebalan 30 km, taburan suhu kurang dari 0°C ke 80°C , mengandungi awan noktilusen, ketinggian antara 50 hingga 80 km, berperanan membakar meteor sebelum memasuki permukaan bumi. Lapisan termosfera pula berketebalan sebanyak 600 km, taburan suhu meningkat dengan ketinggian dan boleh mencapai hingga 1200°C , dari segi kandungannya kepadatan elektron tinggi, lebih gas atmosfera (nitrogen + oksigen), ketinggian antara 80 hingga 700 km, dan kepentingannya untuk menyerap radiasi solar/uv, gelombang telekomunikasi.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan unsur yang terkandung dalam lapisan atmosfera. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya ialah gas kekal yang terdiri daripada nitrogen, oksigen, dan argon. Gas berubah yang terdiri daripada wap air, karbon dioksida, ozon, dan metana/nitrus oksida/cfc. Jujuk bukan gas yang terdiri daripada debu/habuk, PM10/partikel, garam, dan asap.

Soalan 3 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon membincangkan faktor yang mempengaruhi kadar larian air permukaan yang tinggi di kawasan bandar. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik, iaitu intensiti hujan, permukaan tak telap air tinggi, kecerunan, kurang litupan tumbuhan, kurangnya sistem perparitan, keporosan tanah rendah, dan pembukaan kawasan baharu (petempatan, pembangunan bandar).

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan kesan larian air permukaan yang tinggi terhadap alam sekitar fizikal bandar. Kebanyakan calon dapat memberikan jawapan yang baik, iaitu pencemaran air, banjir kilat, peningkatan kadar hakisan tanah, tanah hilang kesuburan, peningkatan kadar pemendapan, kemusnahan habitat, dan kandungan air tanah berkurangan.

BAHAGIAN B: Alam Sekitar Manusia yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei.

Soalan 4 (Struktur)

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan maksud globalisasi ekonomi. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Jawapan yang sepatutnya ialah saling bergantung antara negara/kawasan dari segi bahan mentah, buruh, modal, pasaran, teknologi dalam proses pengeluaran dan pemasaran/perdagangan yang dipermudahkan dengan kemajuan teknologi maklumat.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan **tiga** kepentingan ASEAN kepada pembangunan ekonomi Malaysia. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik, disebabkan tidak mengaitkan kepentingan ASEAN kepada pembangunan ekonomi Malaysia. Jawapan yang sepatutnya ialah mengurangkan kesan negatif globalisasi ekonomi dunia, pasaran bersama, meningkatkan jaringan perkhidmatan pengangkutan, memenuhi keperluan guna tenaga, meningkatkan daya saing, perkongsian teknologi, menjaga kepentingan ekonomi serantau, perkongsian bahan mentah, dan peningkatan kualiti produk.

Soalan (c) menghendaki calon menjelaskan halangan untuk meningkatkan kerjasama ekonomi serantau ASEAN. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik, kerana mengulang-ulang isi yang sama. Jawapan yang sepatutnya ialah perbezaan ekonomi antara negara anggota, konflik wilayah antara negara anggota, keupayaan melaksanakan projek kerjasama, persaingan kepentingan negara sendiri berbanding negara serantau, pencemaran rentas sempadan negara lain, keselamatan serantau, dan ketidakstabilan politik dalam negara anggota.

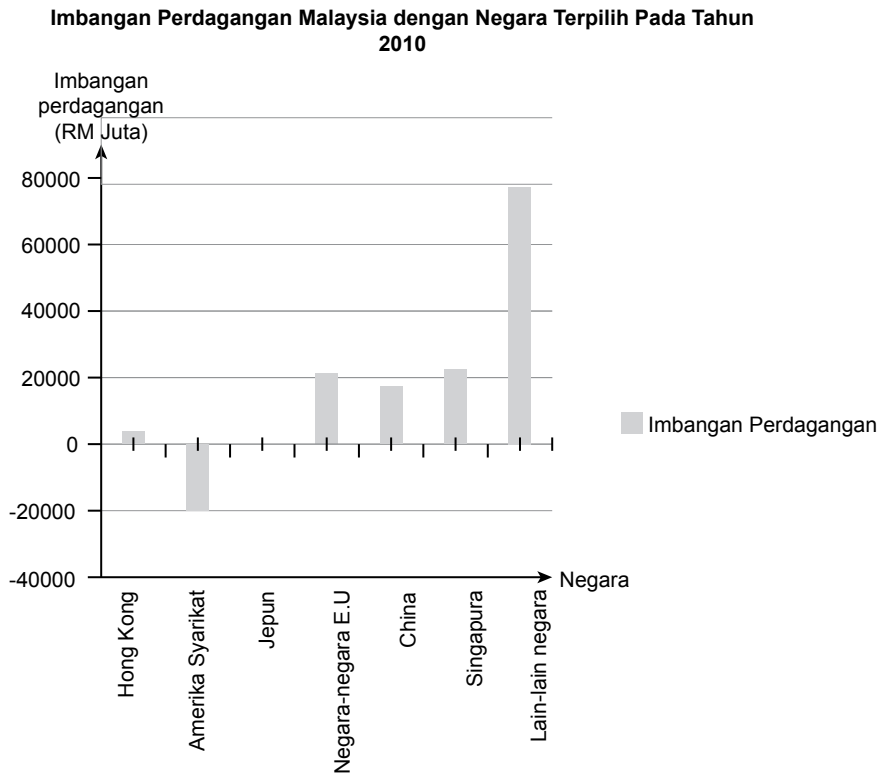
Soalan 5 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan kepentingan kegiatan perhutanan kepada pembangunan ekonomi Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik, iaitu menyediakan peluang pekerjaan, meningkatkan pendapatan negara, meningkatkan pembangunan kawasan, mewujudkan kesan penggganda, memperkembangkan teknologi, menambahkan modal, dan ekopelancongan.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan kesan pembalakan terhadap alam sekitar fizikal di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik, iaitu kemusnahan dan kepupusan flora dan fauna, menjejaskan habitat, sejatan tinggi, pencemaran air, meningkatkan kandungan gas karbon dioksida, pemanasan setempat, hakisan tanah, menggalakkan pergerakan jisim, pembentukan hutan sekunder, kemusnahan kawasan tadahan air, pencemaran udara, peningkatan kadar lulu hawa, kelajuan angin menignkat, dan gangguan terhadap kitaran hidrologi.

Soalan 6 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon melukis graf yang sesuai untuk menunjukkan imbalan perdagangan Malaysia dengan negara-negara terpilih pada tahun 2010 berdasarkan jadual eksport dan import Malaysia dengan negara-negara terpilih pada tahun 2010.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan kepentingan kerjasama serantau terhadap pembangunan ekonomi Malaysia. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya ialah dapat mengurangkan kesan negatif globalisasi ekonomi dunia, memperoleh pasaran bersama yang akan meluaskan bagi pasaran barangan Malaysia, meningkatkan daya saing serantau, menjaga kepentingan bersama, berkongsi tenaga buruh, berkongsi teknologi penyelidikan dan pembangunan dalam menghasilkan produk daripada segi kuantiti dan kualiti, dan dapat meningkatkan aliran modal.

Ekonomi (944/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 13,761. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 44.40%.

Pencapaian calon mengikut gred adalah seperti yang berikut.

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.15	4.29	3.54	5.53	6.53	8.38	7.98	7.92	4.50	8.90	34.29

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	C	11	C
2	D	12	A
3	C	13	C
4	B	14	D
5	A	15	A
6	B	16	B
7	C	17	C
8	C	18	C
9	A	19	A
10	D	20	B

BAHAGIAN B DAN C: *Esei Dan Kuantitatif*

Komen am

Secara keseluruhannya, jawapan calon adalah sederhana baik. Penguasaan calon dalam kaedah menjawab soalan adalah bertambah baik pada bahagian B dan bahagian C. Namun demikian, masih terdapat calon yang tidak membuat perancangan untuk menjawab soalan pada bahagian esei. Ada calon yang mengulang fakta dan memberikan huraian yang hampir sama bagi setiap fakta.

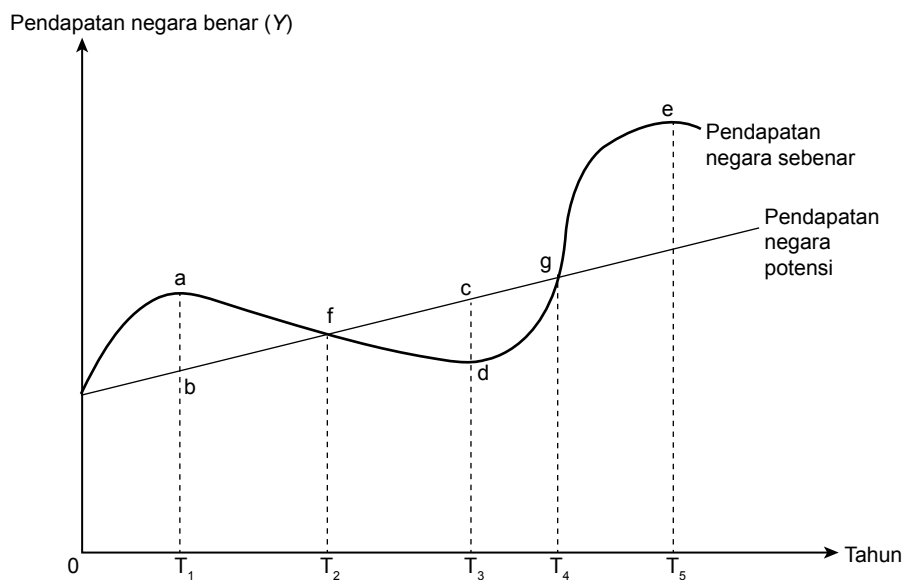
Masih terdapat calon yang menjawab melebihi 4 soalan pada bahagian B dan melebihi 2 soalan pada bahagian C walaupun pada muka hadapan soalan telah ditekankan hanya 4 soalan daripada bahagian B dan 2 soalan daripada bahagian C yang akan diperiksa.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan keadaan ekonomi yang berkaitan (a) kemelesetan ekonomi, (b) pengembangan ekonomi, dan (c) kestabilan ekonomi berdasarkan gambar rajah kitaran perniagaan yang telah diberikan. Calon perlu mengaitkan jawapan dengan tempoh masa keadaan ekonomi tersebut, memberikan konsep atau maksud bagi setiap keadaan ekonomi, dan menyatakan kesan ke atas keadaan ekonomi tersebut.

Calon sepatutnya menerangkan bahawa kemelesetan berlaku antara tahun T2 hingga T3. Pendapatan negara sebenar merosot sehingga berada di bawah tingkat pendapatan negara potensi. Semasa kemelesetan juga, kadar pengangguran adalah tinggi dan kadar pertumbuhan ekonomi menjadi negatif. Manakala pengembangan ekonomi pula berlaku antara tahun T4 hingga T5. Pendapatan negara sebenar meningkat dengan pesat sehingga berada di atas tingkat pendapatan negara potensi. Dalam keadaan ini, guna tenaga adalah tinggi, kadar pengangguran adalah rendah, dan kadar pertumbuhan ekonomi menjadi positif. Seterusnya, kestabilan ekonomi pula berlaku pada tahun T2 dan T4. Semasa keadaan ini, pendapatan negara sebenar sama dengan pendapatan negara potensi. Guna tenaga penuh berlaku, kadar pertumbuhan ekonomi dan tingkat harga umum adalah stabil.

Kebanyakan calon tidak dapat menentukan titik permulaan dan titik akhir kemelesetan ekonomi, pengembangan ekonomi, dan kestabilan ekonomi. Sebaliknya calon hanya memberikan satu titik sahaja, contohnya titik T2. Selain itu, juga terdapat calon tidak menyatakan masalah yang berlaku semasa kemelesetan ekonomi dengan khusus. Contohnya, calon hanya menyatakan berlakunya pengangguran. Jawapan sebegini tidak menepati kehendak soalan. Jawapan yang sepatutnya ialah berlaku pengangguran yang tinggi semasa kemelesetan ekonomi.

Soalan 22

Calon dikehendaki menghuraikan empat kelemahan data pendapatan per kapita sebagai pengukur untuk membandingkan taraf hidup antara negara. Calon sepatutnya memberikan mana-mana empat daripada kelemahan yang berikut:

- (i) Perbezaan masa kerja/rehat
- (ii) Eksternaliti negatif
- (iii) Perbezaan corak agihan pendapatan
- (iv) Perbezaan kadar pengangguran
- (v) Perbezaan cuaca/iklim
- (vi) Perbezaan komposisi perbelanjaan kerajaan
- (vii) Perbezaan kualiti barangan
- (viii) Perbezaan harga barang
- (ix) Perbezaan faktor sosioekonomi

Kebanyakan calon dapat memberikan fakta yang betul. Namun demikian, calon salah semasa memberikan huraian kepada fakta. Calon tidak membuat perbandingan antara negara semasa menghuraikan fakta. Calon seharusnya menghuraikan seperti berikut:

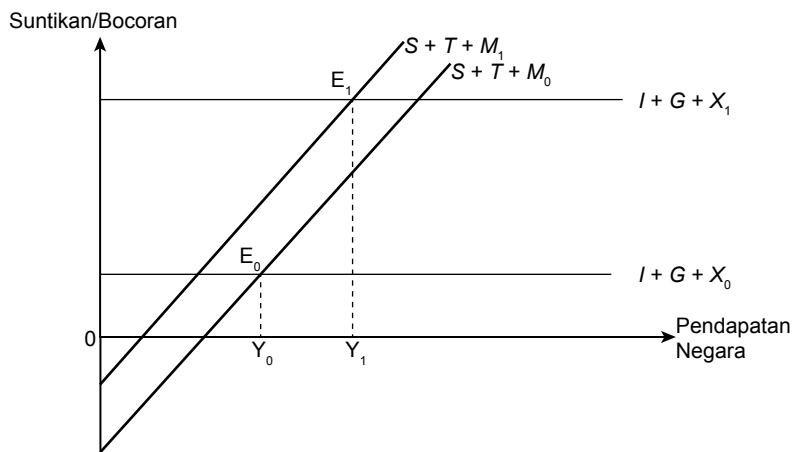
Perbezaan masa kerja dan masa rehat. Masa kerja yang panjang menyebabkan pendapatan per kapita tinggi, tetapi masa rehat yang pendek menyebabkan taraf hidup menjadi rendah. Sebaliknya, masa kerja yang pendek menyebabkan masa rehat yang panjang. Maka, taraf hidup menjadi tinggi.

Oleh itu, data pendapatan per kapita bukanlah pengukur yang tepat untuk membandingkan taraf hidup antara negara.

Sebahagian besar calon memberikan jawapan perbezaan jumlah penduduk sebagai fakta. Sedangkan soalan adalah berkaitan dengan pendapatan per kapita. Ini menunjukkan calon tidak memahami konsep pendapatan per kapita.

Soalan 23

Soalan ini menghendaki calon melukis gambar rajah suntikan-bocoran dan seterusnya menjelaskan kesan peningkatan eksport yang melebihi peningkatan import terhadap keseimbangan pendapatan negara.

Calon seharusnya menerangkan keseimbangan asal, peralihan keluk suntikan dan bocoran, proses bagaimana pengeluaran meningkat, dan kesannya terhadap keseimbangan pendapatan negara. Huraian yang perlu diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

Keseimbangan pendapatan negara asal di titik E_0 dicapai apabila $I + G + X_0 = S + T + M_0$ pada pendapatan negara Y_0 . Pertambahan eksport melebihi pertambahan import menyebabkan peralihan keluk suntikan lebih besar daripada peralihan keluk bocoran. Keluk $I + G + X_0$ beralih ke atas ke $I + G + X_1$. Keluk $S + T + M_0$ beralih ke atas ke $S + T + M_1$. Pada pendapatan negara Y_0 , suntikan melebihi bocoran, wujud kekurangan inventori maka firma menambahkan keluaran. Keseimbangan pendapatan negara yang baharu di titik E_1 dicapai apabila $I + G + X_1 = S + T + M_1$ pada pendapatan negara Y_1 . Pertambahan eksport melebihi pertambahan import menyebabkan pendapatan negara meningkat.

Sebilangan calon dapat melukis gambar rajah dengan tepat dan melabelkan paksi dan keluk dengan betul. Calon juga dapat menghuraikan keseimbangan asal dengan betul. Namun demikian, masih terdapat calon yang salah melukis keluk. Terdapat calon yang melukis keluk $AD-AS$ dan $AE-Y$. Terdapat juga calon yang salah mengalihkan keluk bocoran. Sepatutnya keluk bocoran beralih ke atas tetapi calon mengalihkan keluk bocoran ke bawah. Selain itu, sebahagian besar calon tidak menghuraikan proses dengan baik. Calon tidak menyatakan wujudnya lebihan suntikan yang mana berlaku kekurangan inventori dan firma menambahkan keluaran.

Soalan 24

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan proses penciptaan kredit berlaku dengan andaian sebuah bank perdagangan telah menerima sekeping cek bernilai RM1000 yang didepositkan dalam akaun semasa dan nisbah rizab berkanun ialah 20%.

Jawapan yang sepatutnya calon berikan adalah seperti yang berikut:

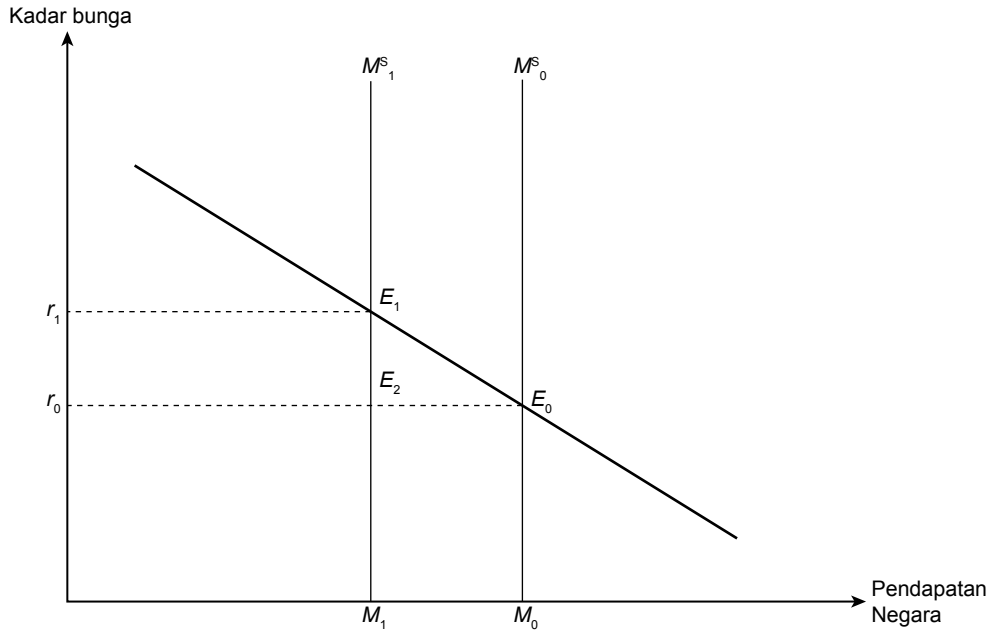
<i>Peringkat</i>	<i>Deposit</i>	<i>Rizab (20%)</i>	<i>Pinjaman</i>
1	1000	200	800
2	800	160	640
3	640	128	512
..			
Jumlah	5000	1000	4000

Apabila seorang individu A mendepositkan wang tunai RM1000 dalam sebuah bank, bank tersebut perlu menyimpan rizab sebanyak RM200 untuk memenuhi nisbah rizab berkanun 20%. Lebihan rizab sebanyak RM800 akan dipinjamkan kepada individu B. Individu B akan menggunakan wang tersebut untuk mengurus niaga. Penerima wang RM800 akan menyimpan wang tersebut dalam bank. Bank yang menerima RM800 sebagai deposit, akan menyimpan RM160 sebagai rizab berkanun dan meminjamkan semua lebihan rizab sebanyak RM640 kepada individu C. Kemudian individu C akan menyimpan wang tersebut ke dalam bank. Daripada wang RM640, bank akan menyimpan tunai sebanyak RM128 (20%) dan lebihan rizab sebanyak RM512 akan dipinjamkan kepada individu D. Proses ini berterusan sehinggalah jumlah deposit ialah RM5000. Ini bermakna daripada deposit asal RM1000, penawaran wang meningkat sebanyak RM4000. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat membuat kunci kira-kira bank perdagangan atau memberikan jadual dengan betul serta menghuraikannya dengan baik.

Namun demikian, ada juga calon yang membuat kesilapan dengan menulis rizab berkanun sebagai rizab tunai. Calon juga salah semasa membuat pengiraan jumlah deposit semasa, jumlah pinjaman, dan jumlah rizab berkanun.

Soalan 25

Soalan ini menghendaki calon melukis gambar rajah dan menghuraikan kesan penjualan bon oleh bank pusat dalam operasi pasaran terbuka terhadap kadar bunga menurut Teori Keutamaan Kecairan Keynes. Calon seharusnya memberikan jawapan seperti berikut:

Keseimbangan asal ialah di E_0 yang diperoleh apabila keluk M^d bersilangan dengan keluk M^s_0 , pada tingkat kadar bunga r_0 , dan kuantiti wang M_0 . Apabila bank pusat menjual bon, rizab tunai bank akan berkurang, proses penciptaan kredit berkurang, deposit semasa juga akan berkurang, seterusnya penawaran wang akan berkurangan. Pengurangan penawaran wang akan mengalihkan keluk M^s_0 ke kiri ke M^s_1 . Pada tingkat keseimbangan kadar bunga asal r_0 , berlaku lebihan M^d . Untuk memenuhi lebihan permintaan wang ini, masyarakat akan menjual bon. Harga bon akan turun dan kadar bunga cenderung meningkat.

Peningkatan kadar bunga ini akan menyebabkan permintaan untuk tujuan spekulasi berkurang berdasarkan keluk M^d . Proses di atas berterusan hinggalah keseimbangan baharu dicapai di titik E_1 . Kadar bunga baharu meningkat ke r_1 dan kuantiti wang baharu berkurang ke M_1 .

Sebahagian calon dapat menghuraikan keseimbangan asal, melukis alihan keluk M^s ke kiri dengan betul. Namun demikian, ada juga calon yang salah mengalihkan keluk M^s . Ini menyebabkan calon kehilangan markah.

Soalan 26

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan empat sebab Ringgit Malaysia mendapat permintaan daripada rakyat Singapura. Calon sepatutnya menjelaskan mana-mana empat daripada sebab yang berikut:

- o Rakyat Singapura membeli barang dan perkhidmatan Malaysia – Barang yang dibeli oleh rakyat Singapura itu mesti dibayar dengan mata wang RM. Maka, wujud permintaan terhadap RM.
- o Rakyat Singapura membuat perjalanan ke Malaysia – Rakyat Singapura membuat perjalanan untuk melancong, berubat, atau belajar di Malaysia. Semasa di Malaysia, mereka perlukan mata wang RM untuk perbelanjaan, maka wujud permintaan terhadap RM.
- o Rakyat Singapura membuat pelaburan di Malaysia – Perbelanjaan pelaburan seperti membeli aset kewangan dan membeli hartanah di Malaysia mesti dibayar dengan mata wang RM.
- o Rakyat Singapura menghantar kiriman wang atau membuat bayaran pindahan semasa di Malaysia – Kiriman wang dan bayaran pindahan mestilah dilakukan dalam mata wang RM supaya penerima boleh menggunakannya.
- o Rakyat Singapura berspekulasi terhadap mata wang RM – Apabila mata wang RM dijangkakan naik nilai atau Dolar Singapura dijangka susut nilai, semakin banyak mata wang RM itu akan diminta.

Sebahagian calon dapat memberikan fakta yang tepat dan menghuraikannya dengan lengkap termasuk menyatakan aktiviti yang mewujudkan permintaan RM. Namun demikian, terdapat juga calon yang tidak memberikan jawapan mengikut kehendak soalan. Ramai calon yang memberikan fakta yang tidak berkaitan atau terlalu umum. Contohnya, nilai RM yang lebih rendah berbanding nilai Dolar Singapura menyebabkan rakyat Singapura akan mendapat keuntungan apabila menukarkan Dolar Singapura kepada RM. Selain itu, calon juga memberikan huraian yang tidak lengkap. Contohnya, calon hanya menyatakan rakyat Singapura membuat perjalanan maka wujud permintaan RM.

BAHAGIAN C: Kuantitatif

Soalan 27

Soalan (a) menghendaki calon menghitung KDNK benar dari tahun 2013 hingga tahun 2014. Calon seharusnya memberi jawapan seperti berikut:

$$(a) \quad \text{KDNK benar tahun } t = \frac{\text{Indeks harga tahun asas} \times \text{KDNK nominal tahun } t}{\text{Indeks harga tahun } t}$$

KDNK benar tahun 2013 = RM 606 545.94 juta

KDNK benar tahun 2014 = RM 671 899.12 juta

(b) menghitung kadar pertumbuhan ekonomi dari tahun 2013 hingga tahun 2014.

$$\text{Kadar pertumbuhan ekonomi tahun } t = \frac{\text{KDNK benar tahun } t - \text{KDNK benar tahun } t-1}{\text{KDNK benar tahun } t-1} \times 100$$

Kadar pertumbuhan ekonomi tahun 2013 = -8.99%

Kadar pertumbuhan ekonomi tahun 2014 = 10.77%

(c) menghitung kadar inflasi dari tahun 2013 hingga tahun 2014.

$$\text{Kadar inflasi tahun } t = \frac{\text{Indeks harga tahun } t - \text{Indeks harga tahun } t_{-1}}{\text{Indeks harga tahun } t_{-1}} \times 100$$

$$\text{Kadar Inflasi tahun 2013} = 0.63\%$$

$$\text{Kadar Inflasi tahun 2014} = 1.69\%$$

(d) menghitung kadar pengangguran dari tahun 2013 hingga tahun 2014.

$$\text{Kadar pengangguran} = \frac{\text{Jumlah tenaga buruh} - \text{Jumlah guna tenaga}}{\text{Jumlah tenaga buruh}} \times 100$$

$$\text{Kadar pengangguran tahun 2013} = 3.73\%$$

$$\text{Kadar pengangguran tahun 2014} = 3.43\%$$

(e) menerangkan hubungan antara kadar inflasi dengan kadar pengangguran dari tahun 2013 hingga tahun 2014.

Kadar inflasi meningkat pada tahun 2014 iaitu daripada 0.63% kepada 1.69%, manakala kadar pengangguran menurun dari 3.73% kepada 3.43%.

Ini menunjukkan hubungan negatif antara kadar inflasi dengan kadar pengangguran.

Sebahagian besar calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat menunjukkan jalan pengiraan yang betul dan seterusnya memberi jawapan dengan betul. Namun demikian, ada juga calon yang cuai dalam menajawab soalan ini. Antara kecuaiian calon ialah:

- Calon cuai dalam penggunaan unit iaitu tidak meletakkan RM juta dan %
- Calon tidak menggunakan dua titik perpuluhan atau silap semasa membundarkan jawapan kepada dua titik perpuluhan
- Calon tidak menunjukkan jalan pengiraan. Calon hanya memberikan jawapan sahaja
- Calon tidak menghitung KDNK benar pada tahun 2012, sebaliknya calon menggunakan KDNK nominal seperti yang diberikan dalam jadual.

Soalan 28

Soalan (a) menghendaki calon menghitung pendapatan negara. Calon seharusnya memberi jawapan seperti berikut:

$$\begin{aligned} Y &= C + I + G + (X - M) \\ &= 200 + 0.8Y_d + 250 + 200 + [80 - (10 + 0.2Y)] \\ &= 200 + 0.8(Y - 100) + 450 + 80 - 10 - 0.2Y \\ &= 200 + 0.8Y - 80 + 450 + 80 - 10 - 0.2Y \\ &= \text{RM } 1600 \text{ juta} \end{aligned}$$

(b)(i) menghitung eksport bersih pada tingkat keseimbangan.

$$\text{Eksport} = \text{RM}80 \text{ juta}$$

$$\begin{aligned} \text{Import pada keseimbangan } (M) &= 10 + 0.2Y \\ &= \text{RM}330 \text{ juta} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Eksport bersih} &= \text{RM}(80 - 330) \text{ juta} \\ &= -\text{RM}250 \text{ juta} \end{aligned}$$

(ii) menyatakan dua kesan nilai eksport bersih kepada sesebuah ekonomi. Calon seharusnya menjawab mana-mana dua dari jawapan berikut:

- Pertumbuhan ekonomi terjejas
- Kadar pertukaran cenderung mengalami susut nilai
- Rizab antarabangsa berkurang

(c) (i) hitung jurang keluaran negara kasar jika pendapatan negara pada tingkat guna tenaga penuh ialah RM1400 juta.

$$\begin{aligned} \text{Jurang KNK} &= (\text{RM}1400 - \text{RM}1600) \text{ juta} \\ &= -\text{RM}200 \text{ juta} \end{aligned}$$

(ii) berdasarkan jawapan (c)(i), calon perlu menyatakan ekonomi mengalami lompong inflasi atau lompong deflasi.

Jawapan sepatutnya ialah lompong inflasi.

(iii) berikan sebab bagi jawapan (c)(ii)

Jawapan sepatutnya ialah kerana pendapatan negara sebenar melebihi pendapatan negara pada guna tenaga penuh.

Sebahagian calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, ada juga calon yang melakukan kesilapan semasa menghitung jurang KNK. Calon memberikan jawapan dalam nilai positif sedangkan jawapannya ialah negatif.

Soalan 29

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan negara yang memperoleh faedah berbanding dalam pengeluaran pakaian dan faedah berbanding dalam pengeluaran makanan.

Jawapan yang sepatutnya calon berikan ialah seperti yang berikut:

Negara \ Barang	Kos lepas seunit pakaian dalam sebutan makanan	Kos lepas seunit makanan dalam sebutan pakaian
X	$\frac{9}{15}$ = 0.60	$\frac{15}{9}$ = 1.67
Y	$\frac{10}{20}$ = 0.50	$\frac{20}{10}$ = 2.00

Oleh itu, negara X memiliki faedah berbanding dalam pengeluaran makanan kerana kos lepas seunit makanan di negara X adalah lebih rendah (1.67 Pakaian) berbanding 2.00 pakaian di negara Y. Ini bermakna negara Y memiliki faedah berbanding dalam pengeluaran pakaian.

(b)(i) nyatakan negara yang mengkhusus dalam pengeluaran makanan dan negara yang mengkhusus dalam pengeluaran pakaian.

Jawapan yang sepatutnya ialah negara X mengkhusus dalam pengeluaran makanan manakala negara Y mengkhusus dalam pengeluaran pakaian.

(b)(ii) hitung jumlah pengeluaran apabila pengkhususan dijalankan.

Negara \ Barang	Pakaian	Makanan
X	0	$(9 \times 250) = 2250$
Y	$(20 \times 250) = 5000$	0

(c)(i) Andaikan negara X dan negara Y bersetuju untuk berdagang pada kadar pertukaran 1 unit makanan bersamaan 1.8 unit pakaian, dan negara X memerlukan 1800 unit pakaian. Bina jadual penggunaan di negara X dan di negara Y apabila perdagangan dijalankan.

Negara \ Barang	Pakaian	Makanan
X	1800	$(2250 - 1000) = 1250$
Y	$(5000 - 1800) = 3200$	1000
Jumlah	5000	2250

(c)(ii) Berapakah jumlah eksport dan import negara X?

Negara X mengeksport makanan sebanyak 1000 unit dan mengimport pakaian sebanyak 1800 unit. Sebahagian calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, ada juga calon yang melakukan kesalahan semasa menghitung pengeluaran semasa pengkhususan.

Pengajian Perniagaan (946/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran Pengajian Perniagaan 2 (946/2) ialah seramai 16,576 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 45.63%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	1.17	1.76	4.20	6.74	7.81	12.54	11.41	6.20	9.88	6.24	32.05

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, jawapan kebanyakan calon pada tahap yang sederhana. Kebanyakan calon tidak dapat mempersembahkan jawapan secara tersusun, isi demi isi, dan menggunakan istilah-istilah yang tepat. Calon juga belum mampu untuk menguasai kemahiran menjawab dengan baik. Hanya sebilangan kecil sahaja calon yang dapat menunjukkan tahap pemahaman yang baik.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini terbahagi kepada 10 soalan esei pendek, iaitu soalan (a) hingga (j).

Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan tiga peranan pengurus sebagai antara perorangan (*interpersonal*). Majoriti calon dapat memberikan peranan pengurus sebagai antara perorangan tetapi huraian jawapan calon kepada peranan yang diberikan tidak tepat dan terlalu umum atau cenderung ulang fakta. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Sebagai Orang Terpenting
  - Menjadi wakil dalam sebuah jabatan.
  - Maka pengurus perlu membina imej, tingkah laku dan reputasi yang tinggi.
  - Pengurus juga perlu berempati dan menjadi teladan yang baik.
2. Sebagai Pemimpin atau Ketua
  - Boleh mempengaruhi pekerjaanya
  - Bertanggungjawab menjadi ketua dalam sesebuah organisasi
  - Menjadi ikutan kepada pekerja lain

3. Sebagai Penghubung

- Menjadi penghubung antara organisasi dengan pihak luar organisasi.
- Mendapat maklumat tentang perubahan yang berlaku di persekitaran luaran organisasi

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan dua jenis kemahiran pengurusan iaitu pengurusan masa dan pembuatan keputusan. Majoriti calon memberikan jawapan secara umum dan menjelaskan kemahiran ini sesuai untuk tahap pengurusan yang diminta oleh soalan. Namun begitu, terdapat segelintir calon yang cenderung mengulang fakta yang telah diberikan dalam soalan. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Pengurusan masa:

- Pengurus perlu berkemampuan menjadualkan aktiviti yang perlu dilaksanakan dalam masa yang sangat terhad.
- Pengurus berkemampuan untuk menilai, menarafkan atau mengkategorikan tahap kepentingan sesuatu tugas dan menentukan tugas yang mana paling utama perlu dilakukan terlebih dahulu dalam satu-satu masa yang terhad.
- Pengurus juga perlu mampu menentukan tugas yang mana perlu dilakukan sendiri dan tugas yang mana boleh diturunkan ke peringkat bawahan.

2. Pembuatan Keputusan:

- Pengurus perlu memahami dan menganalisis masalah, membentuk alternatif-alternatif penyelesaian dan memilih alternatif terbaik dalam menyelesaikan masalah.
- Pengurus peringkat atasan terlibat dalam membuat keputusan yang besar berhubung dengan perancangan strategik organisasi.
- Pengurus harus memiliki kemahiran konseptual dan analitikal bagi memahami persekitaran dan meramalkan perubahan dalam persekitaran.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan dua kebaikan pemencaran autoriti dalam sesebuah organisasi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini tetapi tidak dapat memberi huraian lanjut atau mengembangkan huraian. Sebahagian besar calon gagal memahami istilah autoriti dengan baik dan memberi jawapan secara umum. Sebilangan kecil calon memberikan jawapan yang tidak relevan. Antara jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Membolehkan pengurus menumpukan perhatian kepada tugas yang lebih utama. Pengurus dibantu oleh ramai pekerja yang mengurangkan beban tugas pengurus.
2. Menggalakkan pembangunan pekerja dengan menyumbang dalam tugas dan penyelesaian masalah, pekerja boleh didedahkan kepada tugas yang dapat meningkatkan kemahiran pengurusan.

Soalan (d) menghendaki calon menerangkan dua elemen kontrak jualan di bawah Akta Jualan Barang-barang 1957 (termasuk pindaan). Kebanyakan calon tidak menjawab soalan ini ataupun yang menjawab tidak dapat memberikan fakta yang betul. Namun, terdapat segelintir calon yang berjaya memberikan fakta sahaja tetapi tidak dapat memberikan huraian dan contoh yang tepat. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

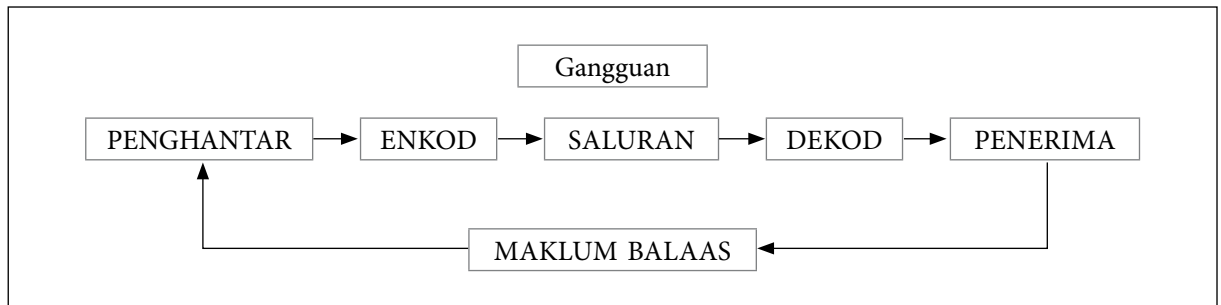
1. Bebas dari kesulitan

- Barang yang dibeli dapat digunakan dengan mudah, tidak rosak pada penggunaan pertamanya dan seterusnya dalam jarak masa yang tertentu.
- Kipas angin yang dibeli oleh Encik Ramo boleh berfungsi dengan mudah dan tidak rosak dalam jangka masa yang tertentu seperti 2 tahun.

2. Boleh guna

- Barangan yang dijual mesti dapat digunakan pada masa barangan tersebut dibeli dan selari dengan kehendak pengguna.
- Kipas angin yang dibeli oleh Encik Ramo hendaklah boleh berfungsi dengan betul seperti kelajuan, pusingan, dan sebagainya.
- Kipas angin tersebut boleh memberikan Encik Ramo udara yang sejuk seperti mana tujuan Encik Ramo membelinya.

Soalan (e) menghendaki calon melakarkan gambar rajah proses komunikasi. Majoriti calon mampu untuk memberikan proses komunikasi dengan tepat cuma segelintir calon tidak melengkapkan arah aliran anak panah. Terdapat juga calon hanya melukis garisan lurus dan memberikan rajah yang tidak relevan. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Soalan (f) menghendaki calon menyatakan tiga tujuan komunikasi menegak dari atas ke bawah dan tiga tujuan komunikasi menegak dari bawah ke atas. Majoriti calon gagal memberikan jawapan yang tepat iaitu jawapan calon terlalu umum. Namun begitu, terdapat segelintir calon yang berjaya menjawab dengan baik, iaitu dapat memberikan jawapan yang tepat dan betul. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

Dari atas ke bawah

1. Menyampaikan matlamat dan strategi organisasi kepada subordinat atau pekerja di bawah hierarki organisasi.
2. Memberi arahan kerja kepada pekerja.
3. Menerangkan dasar, peraturan, prosedur kerja dan amalan pekerjaan.
4. Memaklumkan prestasi kerja kepada pekerja.
5. Mengdoktrin pekerja agar mereka lebih bermotivasi dan menyesuaikan diri dengan falsafah dan budaya organisasi.

Dari bawah ke atas

1. Masalah yang dihadapi oleh pekerja dapat diketahui oleh pengurus untuk mengambil tindakan penyelesaian.
2. Cadangan atau idea untuk penambahbaikan pekerjaan.
3. Laporan prestasi unit atau jabatan oleh pekerja kepada pihak atasan.
4. Untuk menyelesaikan rungutan atau konflik pekerja.
5. Penyediaan laporan kewangan dan perakaunan syarikat seperti kos dan belanja, hasil jualan, keuntungan dan sebagainya.

Soalan (g) menghendaki calon menyatakan empat kepentingan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT) dalam pengurusan inventori sesebuah pasar raya. Majoriti calon gagal mengaitkan dengan pengurusan inventori sesebuah pasar raya iaitu jawapan calon umum. Kebanyakan calon menjawab berkisar kepentingan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ICT) untuk pasar raya bukannya kepentingan ICT dalam pengurusan inventori sesebuah pasar raya. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah :

Keperluan ICT dalam pengurusan inventori sebuah pasar raya:

1. Boleh mengetahui baki item dalam inventori.
2. Dapat mengesan lokasi sesuatu item dalam inventori dengan tepat.
3. Dapat mengetahui tarikh beli atau tarikh luput.
4. Dapat mengetahui harga.
5. Dapat mengetahui maklumat pembekal.

Soalan (h) menghendaki calon menjelaskan konsep keputusan rutin dan keputusan tak rutin. Kebanyakan calon dapat memberikan huraian yang tepat namun terdapat segelintir calon yang memberikan contoh yang tidak jelas atau tidak lengkap. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

Perbezaan antara keputusan rutin dengan keputusan tak rutin dari aspek:

Aspek	Keputusan rutin	Keputusan tak rutin
Masalah	<ul style="list-style-type: none"> ▫ masalah yang sering berlaku dalam organisasi. ▫ masalah yang boleh dijangkakan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Masalah yang jarang berlaku ▫ Masalah yang baharu ▫ Masalah yang tidak dijangka akan berlaku.
Kaedah menyelesaikan masalah	<ul style="list-style-type: none"> ▫ menggunakan kaedah yang telah distrukturkan atau disediakan 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Memerlukan kreativiti dan inovasi untuk menyelesaikan masalah

Soalan (i) menghendaki calon menyatakan empat faedah mesyuarat. Calon mengemukakan pelbagai faedah mesyuarat mengikut pendapat masing-masing. Didapati, jawapan calon tertumpu kepada penjana pelbagai idea dan perbincangan atau interaksi untuk membuat keputusan sebagai faedah mesyuarat. Terdapat ramai calon yang memberi jawapan secara umum tentang faedah mesyuarat di mana jawapan yang diberi tidak menepati skema. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah :

Empat faedah mesyuarat ialah:

1. Dapat membentuk satu kumpulan yang dinamik yang terdiri daripada pelbagai latar belakang pendidikan, ilmu pengetahuan dan pengalaman.
2. Memberikan peluang kepada ahli kumpulan untuk berinteraksi antara satu sama lain untuk membuat keputusan.
3. Dapat memperolehi idea bernas daripada ahli kumpulan untuk menghasilkan keputusan yang baik.
4. Dapat memperolehi kerjasama dalam kalangan ahli mesyuarat untuk melaksanakan keputusan yang telah diputuskan.

Soalan (j) menghendaki calon menghuraikan dua faktor yang mempengaruhi pembuatan keputusan untuk mengeksport produk makanan ke luar negara. Majoriti calon gagal menjawab soalan ini. Segelintir calon yang menjawab dengan fakta yang tepat tetapi gagal mengaitkan dengan situasi yang diberi. Namun begitu, terdapat minoriti calon hanya menyenaraikan kata kunci faktor tersebut tanpa mengaitkan dengan situasi mengeksport produk makanan ke luar negara. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Faktor yang mempengaruhi pembuatan keputusan untuk mengeksport produk makanan ke luar negara ialah:

1. Kedapatan maklumat
  - maklumat tentang negara yang disasarkan untuk eksport – dari aspek politik dan perundangan
  - maklumat tentang cita rasa, budaya, agama penduduk di negara yang disasarkan.
  - maklumat tentang kuasa beli, penduduk dan ekonomi, di negara yang disasarkan.
2. Kecekapan pembuat keputusan
  - berdasarkan pengalaman lalu pengurus.
  - tahap pendidikan pengurus.

Huraian	Kaitan kes
- Membentuk visi yang strategik	- menjadi pembekal terbesar perkhidmatan kewangan di Malaysia. - mengetuai bank di Asean - mengembangkan perniagaan ke China, India dan Timur Tengah
- Menggabungkan visi	- Maybank telah melancarkan Maybank ASPIRE bagi menyediakan kemudahan perbankan secara komprehensif kepada pelanggan
- Menjadi model kepada visi	- memenangi Anugerah Kecemerlangan Kepimpinan Bank Asia pada tahun 2013 - anugerah Pengurusan Bank Terbaik di Malaysia
- Inovasi	- menawarkan operasi perbankan islam - menyediakan skim pinjaman pelaburan aset di luar negara - tiga perkara utama iaitu perkhidmatan kewangan komuniti, perbankan global serta takaful dan insuran.
Ciri-ciri utama: - Berkarisma	- Beliau telah berjaya meyakinkan pekerja untuk bekerja keras bagi mencapai hasrat tersebut. - Salah satu program yang dilaksanakan ialah Leap30.
- Keyakinan	- pengembangan serantau - mengembangkan jaringan cawangan - menembusi pasaran di Filipina dan Singapura - menstruktur semula Maybank
- Berfikiran terbuka	- Beliau juga bersifat terbuka dengan menggalakkan dan menerima pandangan staf.
- Intelektual	- dengan kelayakan profesional dalam bidang perakaunan - mempunyai pengetahuan luas dalam bidang kewangan.
- Moral tinggi	- tahap pendidikan pengurus - setiap tindakan ke arah pengembangan syarikat dilaksanakan selepas pertimbangan yang wajar dan berhemah.

BAHAGIAN B

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan jeniskepimpinan yang diamalkan oleh Datuk Seri Abdul Wahid Omar. Segelintir calon dapat memberikan fakta dan kaitan kes dengan tepat namun gagal untuk memberi huraian maksud fakta. Terdapat calon yang memberikan kesemua jenis kepemimpinan atau lebih

daripada yang diperuntukkan dalam skema pemarkahan. Ini menunjukkan calon tidak dapat menganalisa kes yang diberi dengan baik bagi menjawab soalan ini. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

F: Kepemimpinan Transformational atau Kepemimpinan Berwawasan

H: Pemimpin yang mempunyai keupayaan istimewa untuk membawa perubahan dan inovasi.

AH: Pemimpin membawa perubahan kepada pasukan kerja atau organisasi dengan mewujudkan, menyampai, dan menjadi teladan terhadap wawasan yang didokong oleh organisasi atau unit kerja serta menginspirasi staf untuk merealisasikan wawasan tersebut (fokus masa hadapan).

Kaitan kes: Melaksanakan penstrukturan semula Maybank pada tahun 2010.

Soalan (b) menghendaki calon menerangkan ciri-ciri kepimpinan yang ditunjukkan oleh Datuk Seri Abdul Wahid Omar. Majoriti calon gagal untuk menjawab soalan ini. Namun begitu, terdapat segelintir calon yang dapat menjawab dan mampu memberikan jawapan yang tepat untuk ciri sifat terbuka, berwawasan serta berkarismatik. Antara jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Soalan 3

Soalan 3(a) menghendaki calon menjelaskan bagaimana analisis Strength, Weaknesses, Opportunities, and Threats (SWOT) digunakan untuk membina perancangan strategik bagi sesebuah organisasi. Hampir semua calon dapat memberikan definisi dengan tepat namun segelintir calon didapati mengulangi fakta. Majoriti calon gagal memberikan huraian dan contoh dengan tepat dan lengkap iaitu sekadar menyenaraikan contoh sahaja. Walaubagaimanapun, terdapat calon yang dapat memberikan contoh yang bersesuaian. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Kekuatan (*strengths*)
  - a) Merujuk kepada sumber-sumber yang ada dalam organisasi yang boleh membantu dalam pelaksanaan rancangan strategik organisasi perniagaan tersebut.
  - b) Contoh; kekuatan dalaman berkaitan dengan pekerja, iaitu pekerja yang mahir, cekap, berbakat, bersikap positif,
  - c) Contoh; kekuatan dalaman berkaitan dengan kewangan, iaitu mempunyai kedudukan kewangan yang kukuh ataupun keupayaan mendapat sumber kewangan dengan mudah.
2. Kelemahan (*weaknesses*)
  - a) Merujuk kepada sumber-sumber penting yang kurang atau lemah dalam organisasi berkenaan sehingga boleh menjadi penghalang kepada pelaksanaan rancangan strategik organisasi perniagaan tersebut.
  - b) Contohnya ialah, sumber bahan mentah yang tidak mencukupi, bahan mentah kurang bermutu, bahan mentah yang mahal harganya.
3. Peluang (*opportunities*)
  - a) Merujuk kepada keadaan faktor persekitaran luaran organisasi yang boleh menyediakan ruang atau peluang kepada organisasi untuk meraih pencapaian yang lebih baik.
  - b) Contoh; Perubahan dasar kerajaan yang memberi peluang kepada syarikat untuk meningkatkan jualan atau memperkenalkan produk baharu, seperti skim baucar buku untuk pelajar pengajian tinggi akan memberi ruang untuk meningkatkan jualan bagi syarikat menerbit atau menjual buku.

4. Ancaman (*threats*)

- a) Merujuk kepada faktor persekitaran luar yang boleh menghalang atau menyulitkan pelaksanaan strategi organisasi bagi mencapai matlamatnya.
- b) Contoh; kemasukan pesaing baharu dalam sesebuah pasaran akan menyebabkan persaingan sengit dan boleh menghalang atau mengurangkan keupayaan syarikat untuk meningkatkan jualan.

Soalan 3(b) menghendaki calon menjelaskan proses perancangan bagi sesebuah organisasi. Majoriti calon dapat memberikan huraian yang tepat untuk proses kelima. Terdapat juga segelintir calon yang memberikan fakta yang kurang tepat dan tidak lengkap. Walaubagaimanapun, kebanyakan calon yang memilih untuk menjawab soalan ini dapat memberikan fakta kepada proses perancangan dengan baik tetapi gagal memberikan huraian dan contoh dengan tepat. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Menentukan matlamat dan objektif

- a) Pengurusan atasan akan menetapkan matlamat umum organisasi yang melibatkan jangka masa panjang.
- b) Matlamat yang telah ditetapkan dijadikan panduan oleh pengurusan pertengahan dan penyelia dalam membentuk objektif dan strategi bahagian masing-masing.
- c) Contohnya, dalam membentuk objektif jualan, pengurus boleh meletakkan beberapa alternatif untuk objektif, seperti sasaran hasil jualan pada tahun ini ialah RM5 juta, atau sebagainya.

2. Menganalisis persekitaran perniagaan

- a) Mengkaji persekitaran dalaman dan luaran organisasi
- b) Pengurus harus mengenal pasti corak persekitaran pada masa kini untuk membuat ramalan perubahan persekitaran pada masa hadapan.
- c) Contohnya, pengurus boleh mengkaji kadar pertumbuhan ekonomi negara pada tahun-tahun yang lepas, trend permintaan produk, cita rasa pelanggan, kedapatan bahan mentah, kadar inflasi, perubahan teknologi, dan sebagainya.

3. Membentuk alternatif tindakan

- a) Pengurus menyenaraikan tindakan-tindakan alternatif yang akan diambil bagi mencapai objektif organisasi.
- b) Pengurus boleh memikirkan alternatif tindakan dengan mengkaji kekuatan, kelemahan, peluang, dan ancaman dari persekitaran perniagaan.
- c) Contohnya, Pengurus boleh membentuk satu jalan penyelesaian yang lain terhadap masalah yang dihadapi.

4. Menilai alternatif

- a) Menilai kelebihan dan kelemahan setiap alternatif-alternatif yang telah dibentuk
- b) Menilai kemungkinan kejayaan setiap alternatif-alternatif yang telah dibentuk
- c) Penilaian boleh dibuat berdasarkan keupayaan syarikat dan juga mengambil kira kelemahan syarikat.
- d) Contohnya, pengurus boleh menilai setiap alternatif seperti alternatif A dan B sebelum membuat keputusan.

5. Memilih tindakan alternatif

- a) Pengurus menyusun alternatif rancangan yang telah dinilai mengikut keutamaannya
- b) Pengurus akan memilih tindakan alternatif yang terbaik dan dijangkakan boleh memberikan kejayaan terhadap syarikat.
- c) Contohnya, pengurus memilih alternatif yang terbaik bagi menyelesaikan masalah.

Perakaunan (948/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini ialah 2,464 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 78.52%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	11.44	9.78	9.01	10.67	13.31	12.62	11.69	3.90	1.75	2.44	13.39

RESPONS CALON

Komen am

Majoriti calon telah membuat perancangan yang baik semasa menjawab soalan. Hal ini sedemikian kerana calon didapati menggunakan peruntukan masa yang diberikan secara optimum. Bahasa dan istilah yang digunakan dalam soalan juga adalah jelas dan mudah difahami.

Secara keseluruhan, aras kesukaran soalan adalah aras sederhana kerana ia merangkumi soalan aras mudah, sederhana, dan sukar.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan setiap kegunaan dokumen bagi sebuah perniagaan perkilangan, iaitu lembaran kos kerja, nota permintaan, dan kad masa kerja. Majoriti calon gagal memberikan jawapan yang baik. Hal ini sedemikian kerana calon memberikan jawapan yang tidak lengkap kerana tiada kata kunci yang sepatutnya bagi setiap jawapan dokumen yang diberi. Calon sepatutnya memberikan jawapan dokumen kad masa kerja ialah dokumen yang merekod masa kerja buruh. Bagi jawapan dokumen lembaran kos kerja pula, calon perlu menggunakan kata kunci seperti merekod kos bahan mentah langsung, buruh langsung, dan overhead perkilangan bagi suatu kerja atau tempahan. Manakala bagi dokumen nota permintaan, calon perlu menggunakan kata kunci seperti merekod bahan mentah yang diminta daripada inventori.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyediakan lembaran kos kerja yang lengkap bagi Syarikat Rabu Toy Berhad berdasarkan kepada maklumat kos yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan baik dan mendapat markah penuh. Namun begitu, terdapat juga calon yang kehilangan markah kerana dokumen yang disediakan tidak lengkap kerana tiada rumusan, kos seunit, kos barang dijual, dan kos inventori. Jawapan yang sepatutnya ialah jumlah kos bahan mentah langsung RM2,600, jumlah kos buruh langsung RM2,400, overhead perkilangan RM800, jumlah rumusan kos RM5,800, kos seunit RM5.80, kos barang dijual RM4,640, dan nilai inventori akhir RM1,160.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan tiga kelebihan pengkosan serapan dan tiga kelebihan pengkosan marginal. Kebanyakan calon dapat memberikan jawapan yang jelas dan baik. Namun begitu, terdapat juga calon yang kehilangan markah kerana calon memberikan ciri kos tersebut dan bukannya kelebihan. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

1. Pengkosan serapan
  - (i) Dapat membuat pengasingan antara kos produk dengan kos tempoh.
  - (ii) Dapat membantu dalam menentukan untung kasar dan untung bersih bagi sesuatu tempoh.
  - (iii) Overhed kilang digunakan sepenuhnya dan diserapkan ke dalam unit keluaran.
  - (iv) Penentuan harga produk yang lebih tepat.
2. Pengkosan marginal
  - (i) Memberi peluang kepada pihak pengurusan untuk menilai kelakuan kos dan kepekaan kos terhadap perubahan dalam aktiviti.
  - (ii) Penyata kos yang disediakan adalah lebih mudah kerana kos tetap tidak diambil kira dalam pengiraan kos produk.
  - (iii) Untung sebenar dapat ditentukan kerana kos tetap tidak diserap ke dalam inventori akhir.
  - (iv) Menunjukkan margin sumbangan.
  - (v) Tiada masalah overhed kurang atau lebih serap.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung kos produk per unit dengan menggunakan kaedah pengkosan marginal dan kaedah pengkosan serapan berdasarkan maklumat kewangan yang diberi. Hampir semua calon memberikan jawapan yang tepat. Jawapan bagi kos produk per unit untuk pengkosan marginal dan kos pengkosan serapan masing-masing ialah RM40.00 dan RM50.00.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 dengan menggunakan kaedah pengkosan marginal. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang baik beserta dengan format dan konsep yang tepat. Jawapannya ialah pendapatan bersih yang diperolehi melalui kaedah pengkosan marginal ialah RM191,000.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon membuat penyelarasan perbezaan pendapatan bersih yang diperolehi di (ii) dengan pendapatan bersih daripada penyata pendapatan pengkosan serapan. Calon juga perlu memberikan alasan mengapa perbezaan itu wujud. Ramai calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Namun begitu, ada juga calon yang dapat memberikan jawapan yang tepat tetapi dalam pelbagai cara operasi. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

$$\begin{aligned}\text{Perbezaan untung rugi} &= \text{Perubahan inventori} \times \text{kadar overhed pra tentu} \\ &= (\text{Inventori akhir} - \text{inventori awal}) \times \text{RM10} \\ &= 3,000 \times \text{RM10} \\ &= \text{RM30,000}\end{aligned}$$

Soalan bahagian (b)(iv) menghendaki calon menjelaskan apakah situasi yang menyebabkan pendapatan bersih bagi kedua-dua kaedah adalah sama. Kebanyakan calon gagal memberikan jawapan yang tepat. Calon sepatutnya memberikan jawapan, iaitu untung bersih serapan = untung bersih marginal. Persamaan ini berlaku apabila unit jualan sama dengan unit pengeluaran, atau tiada perubahan dalam inventori, atau tiada inventori awal dan akhir.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan empat maklumat yang diperlukan dalam menyediakan graf Kos-Volum-Untung (KVVU). Terdapat ramai calon yang kehilangan markah kerana tidak memberikan maklumat yang diperlukan dalam penyediaan graf KVVU tetapi lebih kepada memberi andaian KVVU. Jawapan yang sepatutnya ialah unit jualan dan harga jualan atau jumlah hasil, kos tetap, dan kos berubah atau jumlah kos.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan dua maklumat yang diperoleh daripada graf KVVU yang dapat menarik minat pengurusan syarikat dalam membuat sesuatu keputusan. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Hal ini sedemikian kerana calon hanya memberikan jawapan untung, titik pulang modal, dan margin keselamatan tanpa memberikan huraian yang lebih terperinci bagi setiap maklumat tersebut.

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon menghitung margin caruman seunit, titik pulang modal dalam unit dan RM, dan margin keselamatan dalam unit dan RM. Ramai calon kehilangan markah kerana tidak menunjukkan jalan kerja dalam menentukan kos berubah dan kos tetap. Bagi jawapan yang tepat, calon perlu mengaplikasikan rumus khusus bagi menentukan margin caruman seunit, titik pulang modal, dan margin keselamatan seperti yang berikut:

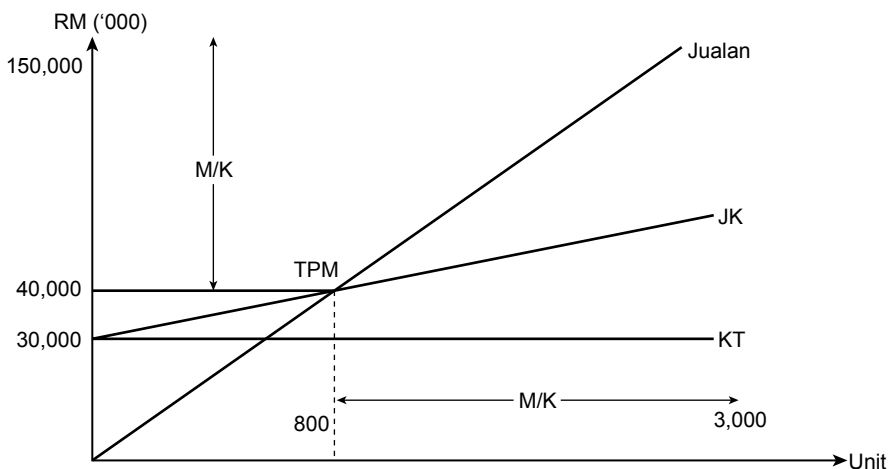
$$\text{Margin caruman seunit} = \text{Margin caruman seunit} / \text{harga jualan}$$

$$\text{Titik pulang modal} = \text{Jualan} - \text{kos berubah} - \text{kos tetap} = 0$$

$$\text{Margin keselamatan} = \text{Jualan semasa} - \text{Jualan TPM}$$

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon melakar graf KVVU berdasarkan dapatan di (i). Terdapat calon yang gagal menunjukkan margin keselamatan dalam graf yang dilakar. Terdapat juga calon yang salah melakar graf iaitu graf untung yang sepatutnya ialah graf KVVU. Graf untung tidak dapat sepenuhnya item yang telah dihitung dalam (i). Calon telah diuji tahap kefahaman mereka tentang konsep utama KVVU. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

(ii) Graf Kos-Volum-Untung

Soalan bahagian (c)(iii) menghendaki calon menghitung sasaran untung bersih dengan andaian unit jualan ialah 3,000 dan terdapat peningkatan pada item kos berubah. Kebanyakan calon tidak dapat menyelesaikan persoalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya bagi kos berubah seunit ialah RM14.10 dan sasaran untung bersih ialah RM77,000.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan kerelevanan belanja, iaitu belanja sewa ruang Jabatan Pembungkusan, belanja sewa ruang gudang penyimpanan, belanja gaji pengurus sedia ada dan belanja gaji pengurus baharu. Majoriti calon tidak dapat menjawab dengan tepat kerana calon membuat analisis situasi yang diberi berdasarkan kepada kos pembezaan yang sepatutnya kos relevan. Calon mengira perbezaan antara dua jenis belanja gaji dan perbezaan antara dua jenis belanja sewa yang dinyatakan. Kaedah ini tidak sesuai dengan situasi yang diberi. Jawapan calon sepatutnya menyatakan bahawa belanja sewa ruang Jabatan Pembungkusan dan belanja gaji pengurus sedia ada adalah tidak relevan kerana belanja tersebut tetap wujud sama ada jabatan ditutup atau diteruskan. Manakala belanja sewa ruang gudang penyimpanan dan belanja gaji pengurus baharu adalah relevan kerana belanja tersebut dapat dijimatkan jika jabatan ditutup.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung harga topi bayi per unit dengan menggunakan pendekatan jumlah kos dengan peratusan tokokan 25% atas jumlah kos. Majoriti calon dapat menjawab soalan dengan tepat. Jawapan bagi harga topi bayi per unit ialah RM21.00.

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menghitung harga topi bayi per unit dengan menggunakan pendekatan jumlah kos perkilangan dengan peratusan tokokan 50% atas kos kilang. Majoriti calon dapat menjawab soalan dengan tepat. Jawapan bagi harga topi bayi per unit ialah RM24.75.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menghitung harga sasaran topi bayi per unit dengan andaian syarikat menghendaki pulangan atas pelaburan sebanyak 12% dan kos sasaran topi bayi ialah RM27.60. Majoriti calon dapat menjawab soalan dengan tepat. Jawapan bagi harga topi bayi per unit ialah RM30.00.

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon (i) mentakrifkan pengekosan piawai dan (ii) menjelaskan kepentingan pengekosan piawai. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan takrif pengekosan piawai dan kepentingan dengan jelas dan tepat. Jawapan calon lebih kepada memberi takrifan kos piawai dan menjelaskan secara umum seperti perletakan harga, kawalan, dan perancangan sebagai kepentingan pengekosan piawai. Jawapan takrifan pengekosan piawai sepatutnya ialah semua komponen kos pengeluaran dicajkan kepada pengeluaran atau produk, iaitu pada kos piawai (kos yang dibelanjawankan). Manakala kepentingannya pula ialah seperti penentuan kos produk, penentuan harga jualan produk, perancangan, penilaian prestasi, dan sebagai alat kawalan.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung kos piawai bahan mentah dan buruh langsung untuk lot pesanan P12, lot pesanan P13, dan lot pesanan P14 bagi sukuan kedua berakhir 30 Jun 2014. Majoriti calon tidak menghitung kos piawai sebaliknya calon memberikan jawapan yang salah, iaitu menghitung varians. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Lot P12:		RM
Bahan langsung	(1,000 × RM264.00)	264,000
Buruh langsung	(1,000 × RM14.70)	14,700
Jumlah		<u><u>278,700</u></u>
Lot P13:		RM
Bahan langsung	(1,700 × RM264.00)	448,800
Buruh langsung	(1,700 × RM14.70)	24,990
Jumlah		<u><u>473,790</u></u>

Lot P14:		RM
Bahan langsung	$(1,200 \times \text{RM}264.00)$	316,800
Buruh langsung	$(1,200 \times \text{RM}14.70) \times 0.8$	14,112
Jumlah		<u>330,912</u>

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan laporan bahan mentah langsung untuk lot pesanan P12, lot pesanan P13, dan lot pesanan P14 bagi sukuan kedua berakhir 30 Jun 2014. Majoriti calon tidak menyediakan laporan prestasi, sebaliknya menyediakan penghitungan varians sahaja. Terdapat juga calon yang memberikan jawapan yang salah, iaitu dengan tidak menentukan varians mengikut lot pesanan, sebaliknya varians ditentukan mengikut jumlah varians tersebut. Varians juga dihitung dalam bentuk kuantiti dan tidak diambil kira dalam nilai RM. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Mutiara Fashion Bhd.
Laporan Prestasi
(Penggunaan Bahan Mentah Langsung)
bagi sukuan kedua berakhir 30 Jun 2014

<i>Lot Pesanan</i>	<i>Penggunaan/ Kuantiti Piawai (meter)</i>	<i>Unit Setiap Lot/Kelompok (dozen)</i>	<i>Kuantiti Piawai Dibenarkan (meter)</i>	<i>Kuantiti Sebenar Diguna (meter)</i>	<i>Varians (meter)</i>
P12	24	1,000	24,000	24,100	100 (TM)
P13	24	1,700	40,800	40,440	60 (M)
P14	24	1,200	28,800	28,825	25 (TM)
Jumlah					235 (M)

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon memberikan ulasan tentang prestasi yang disediakan di (ii). Majoriti calon tidak dapat memberikan ulasan yang baik kerana calon tidak dapat menyediakan laporan prestasi di (ii) dengan tepat dan jelas. Jawapan ulasan yang sepatutnya diberi ialah P12 dan P14 mempunyai varians yang tidak memuaskan, masing-masing pada 100 meter dan 25 meter tetapi P13 memberikan varians yang memuaskan sebanyak 360 meter. Secara keseluruhan, varians penggunaan bahan mentah langsung untuk sukuan kedua ini masih lagi memuaskan, iaitu sebanyak 235 meter.

Mathematics (M) (950/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 977. The percentage of candidates who obtained a full pass was 66.82%.

The achievement of candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	2.25	2.76	3.89	10.64	15.15	16.27	15.86	7.57	5.73	5.02	14.86

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

The performance of the candidates showed a wide range of mathematical ability among STPM candidates. The answers presented by “good candidates” showed full understanding of mathematical concepts with nearly perfect working, especially questions 1, 4 and 5. They showed systematic analysis of the problems and good planning in their answers.

Candidates gave well-presented answers to “familiar questions” (questions 6, 7, and 8). The strength of the candidates is in recognising the “familiar questions” and performing the appropriate calculation to obtain the answer.

Candidates show weaknesses or mistake when they encountered questions which they are not so familiar with.

Comments on individual questions

Question 1

Candidates’ performance can be described as moderate. Candidates could not construct a correct box-and-whisker plot where they failed to notice the presence of outlier. Candidates also failed to comment on the skewness of the distribution with correct reason.

Answers: (a) Median = 28, IQR = 23; (c) Negatively skewed since $Q_3 - Q_2 < Q_2 - Q_1$

Question 2

The performance of the candidates was very poor. Majority of the candidates did not attempt this question. The candidates could not understand the question. Candidates are weak in answering questions on probability.

Answers: (a) $\frac{1}{30240}$; (b) 7560

Question 3

Candidates performed poorly. This question has a lot of information that needs to be interpreted.

Answers: (c) zero win; (d) RM61.15

Question 4

The candidates did quite well in this question. Most of the candidates got full marks for parts (a), (b) and (c). Candidates failed to state the advantages of using the two different correlation coefficients.

Answers: (a) 0.8869; (b) No effect because there is no change in the rank; (c) 0.8083

Question 5

The performance of the candidates was moderate. This is a straight-forward question but because the information was not given in the table as previously done, many candidates were confused with the statement “5% lower”. Candidates made careless mistakes when applying the formulae.

Answers: Price relative = 95.00, Quantity relative = 116.67

Question 6

The performance of the candidates was not good. Candidates were unable to give reasons for choosing the appropriate time series to represent the additive model and multiplicative model respectively.

Answers: (a) Graph Q, constant fluctuation; (b) Graph P, proportional fluctuation

Question 7

The performance of candidates was quite good. This question was proven to be another main source of marks for most of the candidates, especially those who performed moderately and poorly in Section A. Candidates were able to plot a scatter diagram in part (a). Candidates were careless as they did not give the answers correct to 3 decimal places in part (c)(i). Many candidates failed to give the correct comment for part (d).

Answers: (b) $r = -0.87398$, $r^2 = 0.7638$; (c)(ii) $r = -0.96614$, $r^2 = 0.9334$

Question 8

Most of the candidates attempted this question in Section B. The performance of candidates was quite good. This question was proven to be another main source of marks for most of the candidates, especially those who performed moderately and poorly in Section A. Candidates failed to forecast the sales in part (d).

Answer: (d) RM188, 611.50

Mathematics (T) (954/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,259. The percentage of the candidates who obtained a full pass was 56.04%.

The achievement of the candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	6.60	5.72	9.83	8.02	8.58	10.00	7.29	3.36	1.37	2.99	36.24

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Most of the candidates wrote their answers in English language even though they made spelling mistakes. In general, the concept and notation for the limits were poorly presented by the candidates.

Good students were able to present their answer systematically with suitable reasons, descriptions or explanations. They planned their answers very well. They could write the solutions in a systematic way which in turn enabled them to get the answers correctly. They used the exact formula and scientific calculator intelligently in problem solving.

Moderate students were able to complete some questions and answered other questions partially. They demonstrated a lack of understanding of the question, especially in the questions that require further knowledge and application of the topics. The solutions given by these candidates were also less accurate and untidy.

The poor achiever candidates only answered certain part of the questions. Some of them did not know the requirements of the question. Most of them did not master the basic concept for most of the topics. Some solutions given by these candidates were chaotic and meaningless. There were still a large number of candidates who did not have the basic knowledge in Mathematics. Many candidates did not answer according to the requirement of the questions, especially when the instruction consisted of the words 'hence' and 'show'.

Comments on individual questions

Question 1

Most candidates were able to factorise the quadratic function and simplify it. However, many of the candidates could not eliminate the modulus function correctly. They also did not present their answers with limit symbols, while some candidates left their answers incomplete in some of their working. There

were also candidates who only solved the question by giving $m^2 = 4$ as $m = 2$.

Answers: (a) $n = 1$; (b) $m = 2, -2$

Question 2

Majority of the candidates were able to complete the task for differentiation in order to obtain $3x^2 - 6\left[x^2 \frac{dy}{dx} + y(2x)\right] + 2\left[x(2y) \frac{dy}{dx} + y^2(1)\right] + 3y^2 \frac{dy}{dx} = 0$. Those who could perform the differentiation usually were able to obtain the equation of the normal line.

Some candidates were careless in stating their implicit differentiation and the use of brackets which resulted in the wrong sign for the third term in the differentiation. Meanwhile, some candidates failed to find the point where the curve cuts the y -axis, instead of finding the point where it cuts the x -axis. There were also careless mistakes made by the candidates when solving $y^3 = 8$.

Answer: $y = \frac{3}{2}x + 2$

Question 3

Many candidates could complete this question. Some candidates did not realise that the differential $\frac{d}{dx}(\sin^{-1}x)$ was given in the formulae list. Hence, they could not get the complete substitution. Different types of mistakes were made by the candidates when attempting integration parts by parts such as incapable of changing the limits, and inaccurate in integration for function (always giving as $-\sin u$). They made mistake when simplifying the final answer to $\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}\pi}{12}$ or $\frac{6 - \sqrt{3}\pi}{12}$.

Answers: $\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}\pi}{12}$ or $\frac{6 - \sqrt{3}\pi}{12}$

Question 4

Many candidates could perform both tasks satisfactorily. However, there were some weaknesses that were shown by the candidates in their given answer when simplifying the final equation (carelessness in operating simple algebraic). Since final answer form was not given in the question, many candidates tried to express dependent variable in terms of independent variable. Hence, candidates lost a lot of time in expressing y in term of x .

Answers: $6y - (x + 2y)^2 = 2x - 14$ or $x^2 + 4y^2 + 4xy + 2x - 6y - 14 = 0$

Question 5

Most candidates were able to perform the implicit differentiation correctly. Hence, they could obtain the expansion using Maclaurin's series. The biggest weakness was candidates did not realise the requirement of 'express π as the sum of two infinite series'. There were a quite number of candidates who did not use '+...' to show infinite series. Many candidates did not know how to express the numeric answer of approximate value in the proper way, either using $\pi = 3.1456$ or $\pi \approx 3.1456$. Some candidates could not differentiate

$(1 + x^2) \frac{d^2y}{dx^2} + 2x \frac{dy}{dx} = 0$ continuously due to carelessness.

Answers: $\tan^{-1} x = x - \frac{1}{3} x^3 + \frac{1}{5} x^5 + \dots$, $\pi = 3.1456(4 \text{ d.p.})$ or ≈ 3.1456

Question 6

Most candidates could complete the first task but many of them did not know the proper way to write their answer in 3 decimal places. Some candidates also could not find the exact value of $h = 0.25$ due to wrong interpretation of five ordinates as five equal strips. Many candidates did not know the proper way to express the numeric answer as an approximate value, either using “= 0.923” or “ ≈ 0.923 ”.

Answer: 0.923 (3 d.p)

Question 7

Many candidates tried to answer this question although they could not get the answer correctly. The parts of the question that candidates were able to answer were factorisation, differentiation and finding the stationary points. Many candidates successfully factorised $x^3(3x^4 - 7) = 0$ but they could not obtain $\pm 4\sqrt[4]{\frac{7}{3}}$.

Many candidates also managed to differentiate and factorise the answer correctly in order to obtain $f'(x) = 21x^6 - 21x^2 = 21x^2(x-1)(x+1)(x^2+1)$ but none of the candidates could reason out x^2 and (x^2+1) were always positive. No one could explain the decreasing interval. Many candidates did not know the condition for inflexion point. They knew $f''(0) = 0$ but, they did not know that $f'''(0) \neq 0$. Stationary inflexion point that shows a plateau was not sufficiently presented by the candidates.

Answers: (a) $x = 0, -4\sqrt[4]{\frac{7}{3}}, 4\sqrt[4]{\frac{7}{3}}$; (b) Increasing: $(-\infty, -1) \cup (1, \infty)$ Decreasing: $(-1, 0) \cup (0, 1)$;

(c) Max point: $(-1, 4)$, min point: $(1, -4)$, Inf point: $(0, 0)$

Question 8

Candidates who chose to answer this question were found to perform better compared to candidates who chose question 7. Most candidates were able to obtain only 3 marks for part (a) to (c). Nevertheless, 40% of the candidates still could not identify the required region correctly. Hence, they ended up using the wrong formula to obtain the area. The candidates were unable to state the limits for the integration correctly.

However in general, the candidates were able to perform the integration of the integral appropriately. Most candidates could not interpret the region for area and volume. They could not visualise the area and the volume from the diagram. Besides, some candidates found the volume of the solid generated by revolving the region bounded by the two curves, x -axis and y -axis about the x -axis completely instead of y -axis.

Answers: (b) $(3, \ln 6)$ or $(3, 1.79)$; (c) $(0, \ln 3)$ or $(0, 1.10)$; (d) $3\ln 2 - \frac{1}{2}$ or 1.58;

(e) $\pi \left[\frac{17}{8} - 9\ln 2 \right]$ or $2.64\pi, 8.28$

Information and Communications Technology (958/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 441. The percentage of candidates who obtained a full pass was 39.46%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	10.66	4.54	3.17	4.31	6.12	3.63	7.03	4.76	8.62	8.84	38.32

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Most candidates were not able to score the average marks on this question paper. Candidates did not have enough preparation for this paper especially for questions 6 and 7. Generally, many candidates were able to answer easy questions in C language but not for questions that require analysis and evaluation based on the given problems. Common mistakes found included syntax errors, unable to trace code execution in order to derive output generated by the code and did not attempt the program code interpretation correctly.

Comments on individual questions

Question 1

Many candidates correctly identified the priority of each operator in order to determine the values of k and h from the expression given.

Question 2

This question was not well answered. Almost all candidates attempted a bad writing algorithm. Many candidates did not realise that the expected algorithm could be achieved by deriving the possible input and output of the process.

Question 3

This question was generally well answered. Some of the weaker candidates did not know how to apply the operator modulo in order to solve the given problem.

Question 4

Part (a) and part (b) were well answered.

Part (c) was generally answered. Most of the candidates obtained marks for knowing the difference between the concept of parameters and return value in function in C program.

Question 5

Majority of the candidates had insufficient knowledge on one-dimensional array. Almost all candidates gained no mark in declaring incorrect initialisation of an array.

Part (b) and part (c) require candidates to produce a program code to calculate the maximum and average value of rainfall distribution for four towns from the given table. Very few candidates gained full marks.

Question 6

This question was not a popular question. Most of the candidates were not able to understand the usage of `switch...case` statement in C. Weaker candidates were confused when converting the candidate's written pseudocode into the programming code.

Question 7

Many candidates had no idea as to what a function in C program was. Very few candidates seemed to be fully aware of what a function intended to do.

Part (c) and part (d) require candidates to write a program code to calculate the surface area of the cylinder. Most of the candidates did not write a well-constructed program code and were not awarded full marks.

Physics (960/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 2,682. The percentage of candidates who obtained a full pass was 59.55%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	10.07	5.26	4.06	7.68	10.40	11.19	10.89	5.74	5.26	5.33	24.12

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	A	6	C	11	C
2	D	7	B	12	B
3	D	8	A	13	C
4	C	9	A	14	B
5	A	10	D	15	B

General comments

More than 70% of the candidates answered Questions 3, 13, and 15 correctly. Question 4 was very difficult for the candidates to answer, with less than 30% of candidates answering it correctly. The rest of the answers fell in the medium range with 30% to 70% of candidates obtaining correct answers.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

The candidates showed great ability in calculation and gave the final answer with the correct significant figures and units. However, some candidates still rounded off the values of their intermediate steps and this led to the final answer that fell short of the right value. A few candidates left the final answer in fraction

form rather than in decimals form, which can be considered as wrong. There were also candidates who were weak in Mathematics. They were not able to give the correct formula for cross-sectional area and they had difficulty in differentiating $\sin \omega t$. Nevertheless, the candidates also showed good ability in answering the questions that require explanation or description, such as question number 17.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a), most candidates were able to start the derivation by giving the correct expression of electric current $I = \frac{Q}{t}$ and completing it as $I = qnAv_d$. However, quite a number of candidates just memorised the formula and stated the final answer which was unacceptable.

In part (b)(i), majority of the candidates were successful in calculating the drift velocity from the expression derived from part (a). However, some candidates used the wrong formula for the cross-sectional area of the wire. Candidates who used the correct formula of cross-sectional area lost their final marks because of early rounding off the value of cross-sectional area.

In part (b)(ii), the candidates were able to determine the current density of the copper wire by using the formula $J = \frac{I}{A}$.

In part (b)(iii), the candidates were able to state the effect of magnitude of the current density, which was increased, when the copper wire is stretched and the current is kept constant.

Answers: (b)(i) $4.15 \times 10^{-5} \text{ m s}^{-1}$, (ii) $5.64 \times 10^5 \text{ A m}^{-2}$

Question 17

In part (a), most candidates were able to explain that the current is induced in the circuit when the bar magnet is pulled out is due to the solenoid experiencing a change in the magnetic flux through the solenoid. As a result, e.m.f. is induced in the solenoid. Some of the candidates tend to be confused about the term magnetic flux with magnetic field and magnetic flux density.

In part (b), most candidates were able to explain using Lenz's law on how the direction of the induced current in the resistor can be determined. The answer was the north pole of the magnet leaving the solenoid will induce a south pole at the end of the solenoid. Therefore, the induced current in the resistor flows to the left.

In part (c), most candidates were able to use the correct expression $E = -\frac{d\Phi}{dt}$ to determine the average induced current that flows through the resistor.

Answer: (c) 0.50 A

Question 18

In part (a), most of the candidates were able to define electric field strength and electric potential correctly. Candidates who defined electric field strength and electric potential using the expression also were able to define the symbol used correctly.

In part (b), most candidates were able to sketch the electric field lines with the correct directions and one or two associated equipotential surfaces of a negative point charge. A few candidates were able to show that the equipotential surfaces are denser near the negative charge by representing the equipotential surfaces closer near the charge. These surfaces are farther apart when moving away from the charge.

In part (c)(i), majority of the candidates were able to write the Coulomb's law correctly but they failed to determine the magnitude and the direction of the electrostatic force on Q_2 . Most of them faced the problem of resolving a vector into x and y -components.

In part (c)(ii), most candidates were able to write the correct expression for electric potential and understand that the potential at a centre point is the sum of the individual electric potential, $V = V_1 + V_2 + V_3$. However, many candidates calculated the distance from the charge to centre point (centre of equilateral triangle) wrongly.

Answers: (c)(i) 0.467 N, 43.9°, (ii) 2.65×10^5 V

Question 19

In part (a), most candidates were able to define the capacitance of a capacitor as the ratio of charge in one plate of a capacitor to the potential difference between the plates. Some candidates who defined using the formula were not able to define the symbol used.

In part (b), most candidates were able to derive the effective capacitance for two capacitors that are connected in series. They were aware that the potential difference across the capacitors is the sum of the potential difference across the individual capacitors and based on the formula $Q = CV$, the candidates were able to complete the derivation successfully.

In part (c)(i), most candidates were able to determine the charge stored in the capacitors by using the expression in (b) to determine the effective capacitance and the formula $Q = CV$. However, some candidates were not able to recognise that the amount of charge stored in each capacitor is the same.

In part (c)(ii), most candidates were able to determine the total energy stored in the capacitors by using the formula $U = \frac{1}{2}CV^2$ or its equivalence.

In part (c)(iii), most candidates successfully calculated the energy supplied by the battery using the formula $U = QV$.

In part (c)(iv), very few candidates were able to give the answer as half of the work done by the battery in which it is stored in capacitors and the other half is lost as heat.

In part (c)(v), most candidates knew the formula for a discharging capacitor that is $Q = Q_0 e^{-\frac{t}{RC}}$. However, some of the candidates misunderstood the statement of 'charge to decrease by 60%' to mean decrease to 60% instead of 40%.

Answers: (c)(i) 4800 μ F, 4800 μ F, (ii) 1.44×10^{-2} J, (iii) 2.88×10^{-2} J, (v) 0.55 s

Question 20

In part (a), most candidates were able to define the impedance as the opposition of a circuit to the flow of current or the ratio of the voltage amplitude across the circuit to the current amplitude in the circuit. Some candidates wrote that impedance is the total resistance of the circuit which was unacceptable. Some candidates also defined in the form of expression but they did not define the symbol used.

In part (b)(i), majority of the candidates were able to determine the r.m.s. voltage by using the formula $V_{rms} = \frac{V_0}{\sqrt{2}}$ and recognise the peak voltage $V_0 = 340 \text{ V}$.

In part (b)(ii), most candidates were able to derive the expression for the current starting with the formula $I = \frac{dQ}{dt}$ and substitute $Q = CV$. However, they did not get full mark because they did not present the answer in the standard form appropriately, which was $I = 23.5\cos 314t$.

In part (b)(iii), most of the candidates were able to calculate the reactance of the capacitor using the formula $X_C = \frac{1}{\omega C}$.

In part (b)(iv), most candidates were able to determine the value of resistance needed to reduce the r.m.s. current to 2.4 A. They firstly calculated the impedance using the formula $Z = \frac{V}{I}$. Then, they determined the value of the resistance using the relationship $Z^2 = R^2 + X_C^2$.

In part (b)(v), most candidates knew to determine the phase angle between current and voltage using the formula $\tan \theta = \frac{X_C}{R}$. However, only a handful of them were able to draw the phasor diagram correctly. Some candidates were confused by the term used, either lagging or leading between current I and voltage V in the R - C circuit.

Answers: (b)(i) 240 V, (iii) 14.5 Ω , (iv) 98.9 Ω , (v) $\phi = 8.34^\circ$

Chemistry (962/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,150. The percentage of candidates who obtained a full pass was 62.99%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	4.42	4.88	7.85	10.65	11.40	12.26	11.53	5.72	2.78	5.53	22.98

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	B	6	D	11	C
2	D	7	B	12	A
3	D	8	A	13	A
4	B	9	B	14	C
5	C	10	D	15	D

General comments

The performance of the candidates was just fine. Questions 1 and 2 were easy for the candidates to answer with 81% and 84% of the candidates obtaining correct answers respectively. There were no difficult questions.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

The performance of the candidates depends on the centres. It was discovered that the candidates from big centres performed better than candidates from small centres.

Comments on individual questions

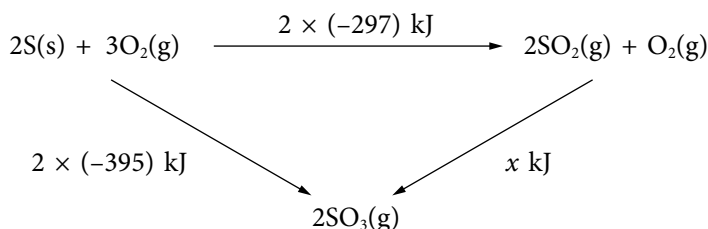
Question 16

In part (a), most candidates were unable to define Hess' law completely. Many candidates did not write heat change or enthalpy change to define Hess' law.

In part (b), many candidates were able to define the standard enthalpy of formation. Some of them incorrectly defined standard enthalpy of formation as 'heat released' instead of 'heat change' or 'enthalpy change'.

In part (c), most candidates were able to write the equations for the formation of SO_2 and SO_3 . Some of them did not write the states for sulphur, oxygen, sulphur dioxide and sulphur trioxide such as $\text{S}(\text{s})$, $\text{O}_2(\text{g})$, $\text{SO}_2(\text{g})$ and $\text{SO}_3(\text{g})$. They also did not write the correct state for sulphur as solid in the equation. Many students wrote gas for sulphur. They were unable to balance the equations according to the definition or did not use elements as the reactants. They incorrectly wrote the equation for the enthalpy of formation of SO_3 as $\text{SO}_2(\text{g}) + \frac{1}{2} \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{SO}_3(\text{g})$ instead of $\text{S}(\text{s}) + \frac{3}{2} \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{SO}_3(\text{g})$.

In part (d), a few candidates answered using a combinations of equations. They did not write the states and sign for the values in the enthalpy cycle. Many of the candidates were unable to draw a complete enthalpy cycle and the equations in the cycle were not balanced. They drew the enthalpy cycle as follows:

Some candidates did not give the answer $\Delta H = -196 \text{ kJ}$. Many candidates lost marks for incorrect unit, ie kJ mol^{-1} .

Question 17

In part (a), many candidates were unable to write the IUPAC name for $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$ as hexaaquairon(II) ion. Among incorrect answers were hexaaquairon and hexaaquaferum(II). Some named the ion correctly but not written correctly, left a space between the name and (II), ie; hexaaquairon (II).

In part (b), most candidates were able to state the oxidation state of iron in $[\text{Fe}(\text{EDTA})]^-$ as +3. But some candidates wrote oxidation state of iron in $[\text{Fe}(\text{EDTA})]^-$ as 3+ instead of +3.

In part (c), many candidates were able to arrange the ions in descending order based on their relative stabilities, namely $[\text{Fe}(\text{EDTA})]^- > [\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+} > [\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$ but they were unable to explain it. Many candidates stated that EDTA is a polydentate ligand instead of hexadentate ligand. They also did not state that H_2O is a monodentate ligand. Many candidates were unable to explain why $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$ is more stable than $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$. They only explained that the electronic configuration of Fe(III) was more stable due to stable half-filled orbitals or $3d^5$ compared to Fe(II), instead of the stronger bond between Fe(III)- H_2O compared to Fe(II)- H_2O .

In part (d), most candidates were unable to state the colour change from yellow or brown to blood red or red when an aqueous solution of KSCN is added to $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$. Many candidates wrote blue to red, or the colour changed to red (no initial colour). They were also unable to write the formula for the complex ion formed as $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_5\text{SCN}]^{2+}$. Among incorrect answers were $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6\text{SCN}]^{2+}$ and $[\text{Fe}(\text{SCN})_6]^{3-}$.

Question 18

In part (a)(i), most candidates were able to draw and label a complete electrochemical cell. However, some of them were confused between electrochemical cell and electrolysis. This is because they drew battery in their diagram instead of voltmeter. They were able to indicate direction of electron flow from anode to cathode. A few candidates were unable to label cathode and anode or incorrectly labelled the electrodes. They also failed to label salt bridge or did not draw salt bridge.

In part (a)(ii), many candidates were able to calculate the cell potential under standard conditions. They failed to include the positive sign and the unit for the value of E°_{cell} . The correct value of E°_{cell} was +0.15 V. They were able to predict that the cell potential will increase or be higher than +0.15 V when the concentration of Ni^{2+} ion was increased. They explained the reason as due to equilibrium position being shifted to the right (forward reaction).

In part (b), many candidates were unable to calculate the time required to remove all the Cd^{2+} ions from 1000 dm^3 of effluent using a current of 2.0 A. From the question, the total mass of Cd^{2+} present in the effluent is $1000 \text{ dm}^3 \times 1.5 \times 10^{-5} \text{ g dm}^{-3} = 1.5 \times 10^{-3} \text{ g}$. From the charge on Cd^{2+} , it is known that 2F or $2 \times 96\,500 \text{ C}$ is required to produce 112 g of Cd. Thus, $Q = \frac{1.5 \times 10^{-3}}{112} \times 2 \times 96\,500 \text{ C}$. Using $Q = It$, $t = \frac{Q}{I} = 13 \text{ s}$. They were unable to convert concentration in g dm^{-3} to mol. The number of moles of Cd^{2+} was $1.34 \times 10^{-4} \text{ mol}$. Many candidates did not give the correct significant figure for the final answer and wrote 12.9 s. It should be 13 s.

Question 19

In part (a), many candidates were able to identify M as Mg and X as Cl_2 . Some candidates correctly identified M as Na or Al. They also incorrectly stated that MgO and not $\text{Mg}(\text{OH})_2$ was alkaline. Some candidates failed to state that M is a metal from Group 2, and X is a non-metal. A few candidates had forgotten that oxygen gas rekindles a glowing splinter while hydrogen burns with a 'pop' sound.

In part (b), many candidates were able to write balanced equations for the reactions. They were unable to write balanced equation between Mg and N_2 to form Mg_3N_2 . A few candidates did not understand the difference between a nitride and a nitrate. They identified Mg_3N_2 as $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$. Some candidates wrote fractional equations. For an example is $\text{Mg} + \frac{1}{2}\text{O}_2 \rightarrow \text{MgO}$.

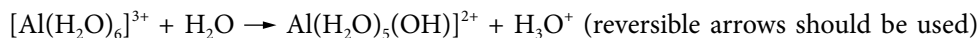
In part (c), many candidates were able to determine Y as MgCl_2 . However, most candidates were unable to explain what happened when fluorine gas is bubbled through an aqueous solution of Y . They did not state that F_2 is a strong oxidising agent or stronger oxidising agent rather than Cl_2 .

Question 20

In part (a), most candidates were able to relate electrical conductivity with delocalised valence electrons. Some candidates did not relate that Group 2 elements were electrical conductors because they were metal and therefore, have metallic bonding.

In part (b), many candidates were able to explain the lower thermal stability of calcium carbonate compared to barium carbonate. Most candidates used atomic size and not ionic size in explaining thermal stability. Some candidates did not state thermal stability to compare stability of calcium carbonate and barium carbonate. A few candidates were careless in writing the symbol for barium by writing Be instead of Ba.

In part (c), many candidates were able to write balanced equations for the reactions. Some candidates were unable to explain why aluminium chloride dissolves in water to form acidic solution. Many candidates stated that the compound was ionic, or polar molecules. The compound should have a polar covalent bond. Many of them were not able to identify the ion in solution as $[\text{Al}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$, which is hydrolysed to give H^+ ion to account for its acidity, and the reason was because of the high charge density of the Al^{3+} ion. Some candidates wrote the equation by using AlCl_3 instead of $[\text{Al}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$, ie $2\text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 + 3\text{HCl}$. They also incorrectly wrote the hydrolysis equation for $[\text{Al}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$ as follows:

Many candidates were unable to explain that aluminium oxide is insoluble in water. This is because, even though it is an ionic compound, it has a covalent character and that the ionic bond is very strong. Many candidates wrote that it is insoluble due to the formation of aluminium oxide which protects the aluminium metal from corrosion.

Biology (964/2)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 3,622. The percentage of candidates who obtained a full pass was 51.80%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	4.00	5.36	6.52	9.97	8.83	6.68	10.44	9.94	6.79	6.65	24.82

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	C	6	B	11	C
2	D	7	D	12	B
3	D	8	A	13	D
4	C	9	A	14	A
5	B	10	B	15	A

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

In general, the candidates' answers were satisfactory in terms of planning and presentation. Only a few candidates managed to answer accordingly and systematically.

Question 16

The question is about gas exchange, which many candidates managed to answer slightly better than the other structured questions. The candidates were required to answer questions based on the graph given which showed a typical human lung capacity.

In part (a), many candidates were able to give the correct answer as required by the marking scheme. In part (b), the part of the question, which was considered as HOTS question, not many candidates could give the correct answer. Some candidates just wrote *partial pressure* of CO₂ and *regular exercise* as the answers, which were not accepted.

In part (c), although many candidates managed to give the correct answers for the inspiratory reserve volume and the residual volume, it was found that the candidates lacked the skills of graph analysis and calculations. Only a few candidates were able to obtain the correct answers directly from the graph without any calculations. Some candidates gave the wrong calculations in obtaining the correct answers.

Question 17

The question is about immunity. In part (a), most candidates did not manage to give the correct definition for antibody. Many candidates mentioned that *antibody is produced by lymphocyte or T-lymphocyte*. The correct answer that candidates should write: *B-lymphocyte or plasma cells produce antibody*.

In part (b), many candidates were able to show on the diagram, the region where antigen would bind. Those who failed to do so may be due to lack of understanding the topic.

In part (c)(i), most candidates managed to give the correct answer i.e. *Agglutination*. However, some candidates were unable to spell the term correctly and they wrote *Aggutination* instead. There were also candidates who answered *Agglutination and neutralisation*, which were not accepted, as it was a *wrong cancels right* issue.

In part (c)(ii), there were candidates who wrote *IgM cannot enter the placenta*. The answer was not accepted because at STPM level, the candidates should be able to use a proper scientific term instead of the generic term. The correct answer should be *IgM cannot pass through/diffuse/cross the placenta*.

In part (d), some candidates were unable to write the answer correctly. Instead of writing *IgG*, they wrote *Ig G*. Hence marks could not be awarded to the candidates. Few candidates mentioned *Immunoglobulin G* instead of *Immunoglobulin G*. In one centre, for instance, almost all candidates answered as *IgA*.

Question 18

The question is hormones.

In part (a)(i), many candidates were unable to give the correct definition for *photoperiodism*. The correct definition should be the *response by plants to variation in the length of daylight or darkness*. Many candidates did not use the specific terms such as response and length in their answers. Therefore, marks could not be awarded.

In part (a)(ii), many candidates were able to answer the question correctly. However, some candidates tried to explain about P_r and P_{fr} in general without specifying whether they were referring to short day or long day plant. Some candidates missed the important term *critical* for *critical night length*.

In part (b), the question was the most difficult part for the candidates to score marks. Many candidates tried to answer but they did not get good marks because they did not use words or terms that showed the element of comparison such as *while, whereas, on the other hand, in contrary, similarly etc*.

There were also candidates who wrote *auxin inhibit lateral growth while cytokinin promote lateral growth*. The correct answer should be *auxin inhibit lateral growth while cytokinin promote lateral growth in the absence of auxin*. Many candidates did not write the similarities of functions between auxin and cytokinin.

Question 19

Part (a) question is about the growth and the patterns of growth while part (b) question is about the osmoregulation in plants. Many candidates were able to answer part (a) although they failed to obtain full marks. The candidates seemed not to have a very good understanding on sigmoid curve and sigmoid shape

in which, the former was the correct term. There were also candidates who gave an incomplete answer. As an example, for the human growth pattern, many candidates mentioned *different organs grows at different rates* but the correct answer should be *different organs grows at different rates from the rest of the body*.

In part (b), most candidates managed to answer the question, but again, some candidates gave an incomplete answer such as *cactus has needle-like leaves to reduce transpiration* instead of *cactus has needle-like leaves to reduce the surface area*. Many candidates did not mention the term 'succulent'. They just mentioned *cactus has stem to store water* instead of *cactus has succulent stem/leaf to store water*. Another common mistake made by many candidates was *cactus has a deep and long root to absorb water* whereas the correct answer was *shallow and extensive root system*. Some candidates even wrote the plant as *xenophyte* instead of *xerophyte*.

Question 20

This question was the most popular question among the candidates. Candidates were supposed to describe in details about the methods on how carbon dioxide is transported in the body.

In part (a), candidates were asked to describe in detail about the transportation of carbon dioxide in the body. Many candidates were able to get full marks for this particular question. Some candidates included the percentage of CO₂ involved in each of the three ways although it was not required by the marking scheme. This gave a good reflection that most students did not have a problem in understanding how carbon dioxide is transported in the body.

For the medium performance candidates, they also were able to write a good essay even though not in full details. Their answers were comprehensible for the examiner. Therefore, they were able to obtain quite a good score for the question. However, similar to the other questions, the candidates seldom used specific terms such as *react*, *dissolved*, *dissociates* etc. For example, they mentioned *carbonic acid will become hydrogen ion and carbonate ion* instead of *carbonic acid dissociates into hydrogen ion and carbonate ion*. Some gave an incomplete answer such as *CO₂ react with water* instead of *CO₂ react with water in the red blood cell*.

Part (b) is a straightforward type of question. Candidates were required to describe in detail about the function of all hormones involved in the metamorphosis of butterfly. Once again, for good candidates, they were able to describe in detail about all the hormones, and how the hormones were regulated in a metamorphosis of a butterfly.

Somehow, many candidates failed to use the correct terms when describing about the production of a hormone. The correct term that should be used by the candidates was **secretion** when they need to describe the production of a hormone. However, many candidates had taken this point very lightly. In other words, they just simply used any words to describe hormone production.

Nevertheless, the usages of correct scientific terms and spelt them correctly were some of the common persistent mistakes made by the candidates. The candidates spelt *neurosecretory cell* as *neurosecretory gland*; *corpora allata* as *corpora allatum* etc. The terms such as *secrete* and *produce* were used wrongly. For example, they mentioned *neurosecretory cell secretes brain hormone*, and *corpus allatum produces juvenile hormone*. The correct statements were *neurosecretory cell produces brain hormone*, and *corpus allatum secretes juvenile hormone*. Some candidates only mentioned BH and JH throughout their answers without first introducing what are BH and JH, i.e. Brain Hormone and Juvenile Hormone. This caused them to lose marks.

Hence, teachers should always remind the candidates to focus on the use of the correct scientific terms when they describe a process in biology.

Sains Sukan (966/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Sebanyak 2,426 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 67.06%.

Prestasi calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	9.19	6.22	7.42	9.81	11.01	11.95	11.46	5.36	8.62	3.59	15.37

RESPONS CALON

Komen am

Pada keseluruhannya, aras kesukaran soalan disusun dengan baik seperti soalan 1, soalan 3, dan soalan 5, iaitu pada aras kesukaran yang rendah. Soalan 2 dan soalan 4 berada pada aras kesukaran yang sederhana. Soalan 6 dan soalan 7 pada aras kesukaran tinggi yang sesuai untuk menguji kemampuan calon untuk menjawab soalan berkenaan. Soalan 6 dan soalan 7 akan menentukan kategori pelajar yang cemerlang, manakala soalan 1, soalan 3, dan soalan 5 dapat dijawab oleh calon kerana berada pada tahap pengetahuan dan kefahaman mereka.

Komen soalan demi soalan

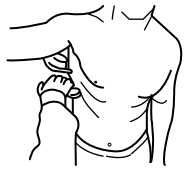
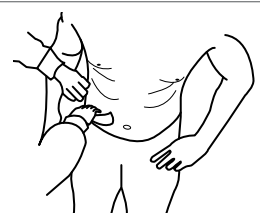
BAHAGIAN A: Struktur

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan faedah mengekalkan komposisi badan yang ideal. Kebanyakan calon gagal menjawab soalan untuk bahagian ini. Calon sepatutnya menjawab soalan dalam konteks fisiologi, kesihatan, dan sosial. Kebanyakan jawapan calon adalah umum dan terdapat pengulangan isi. Faedah mengekalkan komposisi badan yang ideal ialah dapat mengurangkan bebanan jantung, peparu, salur darah, dan tulang. Individu yang mempunyai komposisi badan yang ideal akan dapat mengamalkan gaya hidup yang aktif dan meningkatkan keyakinan diri. Mereka juga dapat mengelakkan diri daripada menghadapi pelbagai penyakit kronik seperti hipertensi, diabetes, dan penyakit jantung.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan kaedah ukuran lipatan kulit dari segi lokasi ujian dan arah lipatan kulit untuk menilai peratusan lemak badan. Kebanyakan jawapan calon tidak mencerminkan deskripsi lokasi secara anatomi. Arah lipatan kulit juga tidak jelas dari segi *anatomical direction*.

Kaedah ukuran lipatan kulit yang tepat adalah seperti dalam jadual di bawah:

<i>Ukuran lipatan kulit</i>	<i>Butiran</i>
	Lokasi ujian: Garisan midaxillary Arah lipatan kulit: Diagonal/condong
	Lokasi ujian: Superior Iliac Crest Arah lipatan kulit: Diagonal/condong

Soalan bahagian (c) menghendaki calon memberikan kaedah lain yang boleh digunakan untuk menilai komposisi tubuh badan seseorang atlet. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan bahagian ini dengan baik. Kaedah lain yang boleh digunakan ialah Indeks jisim tubuh (*Body Mass Indeks*) BMI, Nisbah Pinggang-pinggul, Ukur lilit pinggang, *Dual-energy X-ray, Absorptiometry (DEXA Scan)*, *Whole Body Plethysmography (Bod Pod)*, *Hydrostatic Weighing*, dan *Bioelektrik Impendance*.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan maksud kuasa otot. Kebanyakan calon gagal memberikan maksud yang tepat. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon ialah kuasa otot bermaksud senaman yang membina daya tahan eksplisit dalam otot dan senaman berintensiti tinggi yang merangsangkan penguncupan otot sentak.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan faedah latihan pliometrik bagi meningkatkan prestasi seseorang pemain bola tampar. Kebanyakan jawapan calon adalah umum dan tidak spesifik kepada pemain bola tampar. Terdapat jawapan calon yang mengaitkan dengan sukan lain seperti bola sepak dan sukan olahraga. Jawapan yang sepatutnya ialah faedah latihan pliometrik bagi meningkatkan prestasi seseorang pemain bola tampar ialah dapat membantu meningkatkan kuasa eksplosif otot kaki pemain untuk melonjak ketika melakukan rejaman. Selain itu, latihan ini dapat membantu meningkatkan pecutan kelajuan pergerakan pemain semasa bermain bola tampar, menguatkan otot kaki dan tendon *Achilles*, dan mengurangkan risiko kecederaan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan ciri latihan plimometrik yang sesuai digunakan untuk meningkatkan kekuatan otot pemain bola tampar. Kebanyakan calon gagal memberikan ciri berdasarkan analisis latihan pliometrik. Jawapan calon tidak melibatkan intensiti, jangka masa, dan mekanisma penguncupan otot yang terlibat. Ciri latihan plimometrik ialah latihan fizikal yang berbentuk lompatan, berintensiti tinggi, jangka masa pendek, dan melibatkan penguncupan dan kontraksi.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menamakan organ yang menghubungkan tulang dengan tulang. Organ itu ialah ligamen. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan bahagian ini dengan baik.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan fungsi ligamen. Kebanyakan calon menjawab dari segi kesan fungsi anatomi. Kehendak soalan adalah merujuk kepada aspek fungsi fisiologi. Ini menyebabkan calon kehilangan banyak markah. Fungsi ligamen ialah memberi keseimbangan pada anggota badan, membolehkan pendaratan dengan efisien, mengelakkan dari terjatuh semasa pendaratan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menjelaskan bagaimana ligamen dapat membantu pergerakan seorang atlet gimnastik. Kebanyakan calon gagal mengaitkan fungsi ligamen dengan pergerakan yang dilakukan semasa aktiviti gimnastik. Jawapan yang sepatutnya ialah ligamen dapat membantu pergerakan seorang atlet gimnastik dengan menstabilkan kedudukan pada tulang, menghasilkan pergerakan tubuh yang efisien, dan mengurangkan risiko kecederaan pada struktur rangka.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyenaraikan fungsi sistem respiratori yang dapat membantu meningkatkan prestasi pelari maraton. Kebanyakan calon memberikan jawapan tentang sistem kardiovaskular. Kehendak soalan adalah berkenaan dengan fungsi sistem respiratori. Kebanyakan jawapan calon adalah terhad kepada pembekalan dan pengumuhan gas dan aspek lain seperti kawalan asid bes. Jawapan yang sepatutnya ialah fungsi sistem respiratori itu ialah dapat mengumuhkan karbon dioksida daripada tubuh badan, membekalkan oksigen pada tubuh badan, mengangkut gas respiratori, dan mengimbangkan asid bes.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan maksud kekuatan vital dan kapasiti paru. Kebanyakan calon gagal mengenal pasti kumpulan isi padu paru. Jawapan yang dikehendaki adalah berbentuk pernyataan seperti kekuatan vital ialah jumlah gas yang dihembus keluar selepas satu inspirasi maksimum. Kapasiti paru pula ialah jumlah keseluruhan gas dalam paru pada penghujung inspirasi maksimum.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan hubungan antara tekanan paru dengan isi padu paru ketika proses inspirasi. Kebanyakan calon gagal mengaitkan antara tekanan isi padu paru yang akan menyebabkan peningkatan isi padu paru ketika proses inspirasi. Ketika proses inspirasi, tekanan dalam paru akan menurun dan isi padu paru akan meningkat. Manakala ketika tekanan dalam paru meningkat, isi padu paru akan menurun.

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan impak negatif tentang obesiti terhadap setiap aspek dimensi kesejahteraan seperti dari aspek fizikal, sosial, dan emosi. Kebanyakan calon dapat menyatakan isi bagi setiap dimensi kesejahteraan tetapi gagal dalam menghuraikan isi tersebut. Oleh yang demikian, calon hanya mendapat markah untuk isi sahaja tetapi mereka juga mendapat markah yang minimum bagi huraian isi. Jawapan yang sepatutnya yang diberikan oleh calon ialah dari aspek dimensi fizikal apabila seseorang itu mengalami obes. Maka, komposisi tubuh badan akan berlebihan, daya tahan otot dan kekuatan tahan otot akan berkurangan, dan tahap kecergasan kardiovaskular yang rendah. Seseorang yang obes juga akan cenderung untuk mendapat kecederaan kerana otot dan sendi yang lemah. Kestabilan tubuh badan individu

yang obes akan berkurang kerana otot rangka tidak dapat menampung berat badan yang berlebihan. Dari aspek dimensi sosial, seseorang yang obes tidak mempunyai keyakinan diri ketika berhadapan dengan orang ramai kerana mempunyai tubuh badan yang kurang menarik. Mereka akan menjadi individu yang bersifat *introvert* seperti pendiam dan rasa diri yang serba kekurangan. Mereka akan mengasingkan diri dari aktiviti sosial kerana berasa kurang selesa dengan berat badan yang berlebihan. Stigma masyarakat terhadap individu yang obes adalah negatif seperti peluang dalam bidang pekerjaan yang terbatas kerana pergerakan mereka terhad dan kurang produktif. Dari aspek dimensi emosi, individu yang obes mudah tersinggung dan mempunyai emosi yang tidak stabil apabila berinteraksi dengan orang ramai. Kesannya adalah mereka mudah mengalami kemurungan dan kecelaruan pemakanan seperti bulimia dan *binge eating*.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan kesan senaman untuk mengatasi masalah obesiti. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan untuk bahagian ini tetapi gagal mendapat markah penuh kerana kekurangan isi. Huraian yang diberikan terhad kepada isi yang diberikan sahaja. Oleh yang demikian, calon tidak mendapat markah penuh. Jawapan yang sepatutnya ialah apabila seseorang mengamalkan senaman, mereka akan dapat menurunkan berat badan. Ini adalah kerana jisim lemak akan berkurang disebabkan oleh pembakaran kalori. Kecergasan otot akan meningkat dengan mengamalkan senaman kerana jisim otot, kekuatan otot, kecergasan kardiovaskular, dan daya tahan otot dapat ditingkatkan. Penggunaan tenaga juga dapat ditingkatkan apabila senaman dapat diamalkan oleh seseorang yang mengalami masalah obesiti. Pergerakan otot yang dihasilkan akan menggunakan tenaga (ATP) semasa senaman.

Soalan 6

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan komponen dalam pengawalaturan homeostasis bagi mengekalkan keseimbangan persekitaran dalaman tubuh. Kebanyakan calon gagal menyatakan dengan tepat komponen dalam pengawalaturan homeostasis. Komponen dalam pengawalaturan homeostasis ialah reseptor, pusat kawalan, dan efektor.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan fungsi organ yang terlibat dalam homeostasis seperti hati, ginjal, dan kulit. Kebanyakan jawapan calon adalah umum dan tidak menjurus kepada fungsi organ yang terlibat dalam homeostasis. Jawapan yang sepatutnya bagi fungsi hati ialah sebagai metabolisma bahan toksik. Hati juga berfungsi untuk mengekalkan metabolisma karbohidrat, protein, dan lemak. Selain itu, hati juga berfungsi untuk merembeskan enzim pencernaan dan mensintesis Vitamin D. Organ ginjal berperanan untuk menyerap cecair dalam darah, mengawal atur pH darah, mengimbang asid dan bes, mengekalkan paras mineral dalam darah, dan pengumuhan urea dan bahan kumuhan lain. Kulit berfungsi sebagai proses perpeluhan, mengawal suhu badan, mengawal perubahan saiz darah di bawah kulit, mengekalkan suhu badan dalaman, dan sebagai deria untuk mengesan perubahan persekitaran luar.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyenaraikan kesan jika tubuh badan gagal mengekalkan homeostasis. Tubuh badan yang gagal mengekalkan homeostasis akan menyebabkan stres haba, diabetes, kejang otot, dehidrasi, pitam, dan serangan jantung. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan baik soalan untuk bahagian ini.

Soalan 7

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan fungsi kelenjar dan hormon yang berkaitan bagi elemen sistem kardiovaskular, tenaga, dan cecair dan elektrolit tubuh. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat kelenjar yang terlibat, hormon yang dirembeskan, dan fungsinya. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

(i) Sistem kardiovaskular

<i>Kelenjar</i>	<i>Hormon</i>	<i>Fungsi</i>
Tirod dan Adrenal	Thyroid, T3 T4, Epinefrin dan Norepinefin	<ul style="list-style-type: none"> • Meningkatkan kadar denyutan jantung • Meningkatkan aliran darah • Vasodilasi salur darah

(ii) Tenaga

<i>Kelenjar</i>	<i>Hormon</i>	<i>Fungsi</i>
Pancreas	Glukosa/insulin	<ul style="list-style-type: none"> • Meningkatkan aras glukos • Memecahkan glikogen kepada glukos • Membantu kemasukan glukos dalam sel

(iii) Cecair dan elektrolit tubuh

<i>Kelenjar</i>	<i>Hormon</i>	<i>Fungsi</i>
Adrenal	Aldosterone	<ul style="list-style-type: none"> • Mengekalkan kandungan air tubuh • Mengekalkan kandungan elektrolit (natrium) tubuh • Mengekalkan hidrasi tubuh sel

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menghuraikan kesan negatif yang mungkin berlaku kepada atlet triathlon sekiranya kelenjar pituitari gagal berfungsi. Kebanyakan calon gagal menjawab soalan untuk bahagian ini dalam konteks kerosakan kelenjar pituitari. Kebanyakan jawapan calon hanya menerangkan tentang kesan negatif kesihatan atlet triathlon sahaja. Jawapan yang sepatutnya ialah sekiranya kelenjar pituitari gagal berfungsi, kelenjar tirod gagal untuk dirangsang. Ini adalah disebabkan oleh kekurangan hormon TSH daripada kelenjar pituitari. Fungsi kardiovaskular bagi atlet tersebut juga akan menurun. Kesan negatif terhadap kerosakan kelenjar pituitari juga akan menyebabkan kelenjar adrenal gagal untuk dirangsang. Ini adalah disebabkan oleh kekurangan hormon ACTH daripada kelenjar pituitari. Hormon *aldosteron* dalam darah juga adalah rendah. Keadaan ini juga akan menyebabkan proses keseimbangan cecair tubuh akan terganggu. Hormon tumbesaran (GH) kurang dirembeskan. Keadaan ini juga akan menyebabkan penguraian tenaga daripada lemak berkurangan. Perkembangan otot dan ketumpatan tulang juga akan terjejas.

Seni Visual (970/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon ialah 7,027. Peratus calon yang lulus penuh mata pelajaran ini ialah 88.36%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	20.56	5.91	9.26	6.82	12.52	19.51	13.78	3.54	2.85	2.49	2.76

RESPONS CALON

Komen am

Kertas soalan ini mengandungi soalan yang menguji kemahiran calon dalam penghasilan lukisan. Soalannya adalah berdasarkan seting yang disediakan. Calon diuji kemahiran melukis mengikut faktor dan permasalahan yang dikemukakan dalam soalan. Pada keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Majoriti calon masih terikat dengan media *graphite* (pensil) dengan teknik gosokan dan lorekan sahaja. Masih banyak teknik yang boleh diaplikasikan dengan media tersebut. Terdapat juga media lain yang boleh diekplorasikan untuk menjawab soalan ini namun ramai calon hanya menumpukan kepada media pensil sahaja.

Komen soalan

Soalan ini menghendaki calon membuat satu lukisan dengan menggunakan media kering dan teknik yang sesuai berdasarkan seting yang diberikan. Calon dikehendaki melukis dari sudut pandangan calon bagi seting yang telah disusun. Calon juga dikehendaki memberikan tumpuan pada aspek struktur dan kadar banding. Setingnya adalah di atas sebuah meja terletak sebuah baldi plastik yang bersaiz sederhana. Sehelai kemeja T orang dewasa diletakkan di dalam baldi tersebut dengan sebahagian daripada kemeja T itu terjuntai keluar. Di hadapan sebelah kiri baldi diletakkan sehelai tuala mandi yang berlipat dengan kemas, manakala di bahagian tengah hadapan baldi diletakkan sehelai seluar panjang orang dewasa yang tidak berlipat dengan sebelah kaki seluar tersebut terjuntai di hadapan meja. Di sebelah kanan seluar tersebut, terletak sebotol pencuci atau pelembut baju.

Soalan ini menguji calon untuk menghasilkan lukisan yang dapat memperlihatkan aspek struktur setiap bahan yang berbeza serta kadar banding bagi kedudukan setiap bahan tersebut. Pemilihan pelbagai jenis fabrik iaitu tuala mandi, kemeja T, dan seluar panjang adalah bertujuan untuk menguji kemahiran calon menterjemahkan ciri-ciri yang berbeza pada fabrik-fabrik tersebut. Baldi dan botol pencuci pakaian

juga mempunyai ciri-ciri yang berlainan walaupun struktur asasnya adalah silinder tetapi kedua-duanya mempunyai bentuk yang berbeza. Pengujian kadar banding adalah untuk menguji kemahiran calon dalam mengukur jarak setiap bahan yang telah disusunaturkan secara sistematik melalui kaedah pengukuran dalam lukisan.

Pada keseluruhannya, mutu lukisan yang dihasilkan calon adalah sederhana. Kekuatan calon dapat dilihat dengan kemahiran mengendalikan media kering dan majoriti calon menggunakan teknik gosokan. Kebanyakan calon berjaya menghasilkan bentuk-bentuk 3D secara ilusi.

Dari aspek kelemahan calon ialah majoriti calon gagal menyelesaikan permasalahan struktur dan kadar banding yang dikehendaki dalam soalan. Ciri-ciri bahan gagal diterjemahkan dan kelihatan keras, kaku, dan tiada perbezaan antara satu sama lain.